

МЕЃУНАРОДЕН СЛАВЈАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГАВРИЛО РОМАНОВИЧ ДЕРЖАВИН”- СВЕТИ НИКОЛЕ

ФАКЛУТЕТ ЗА ПРАВНИ НАУКИ

СТУДИСКА ПРОГРАМА: КАЗНЕНО ПРАВО

МАГИСТЕРСКИ ТРУД

„Кривична постапка во Република Северна Македонија и Србија – компаративен осврт”

Кандидат:

Ивана Коцева

Број на индекс: М 217005

Ментор:

проф.Д-р Марија Грозданова

Св.Николе, Јануари, 2024 година

СОДРЖИНА

Апстракт 4
Abstract 5
Вовед 6
1.Историски развој на системот на кривичната постапка 8
1.1 Развој на кривичната постапка на Република Северна Македонија 11
1.2 Развој на кривичната постапка на Република Србија 14
2. Кривична постапка во Република Северна Македонија 16
2.1 Тек на кривична постапка на Република Северна Македонија 16
2.2 Претходна постапка 17
2.3 Истражна постапка 21
2.4. Обвинување 24
2.5 Главна расправа 28
2.6 Пресуда 32
3. Правни лекови 36
3.1.Жалба на пресуда на првостепен суд 37
3.2. Жалба на пресуда на второстепен суд 40
3.3. Жалба на решение 41
4. Кривична постапка во Република Србија 42
4.1 Претходна постапка 45
4.2 Истрага 47
4.3. Главна кривична постапка 50
4.4 Пресуда во Србија 54
5. Правни лекови во Република Србија 55
5.1 Жалба на пресуда на првостепен суд 57
5.2. Жалба на пресуда на второстепен суд 60
5.3. Жалба на решение 61
6.Разлики во кривичната постапка на Р.С Македонија со Р.Србија 62
7. Прилози 67
Заклучок 123

Користена литература 126

Апстракт

Во овој магистерски труд ќе се фокусирам на споредбата на кривичната постапка во Република Македонија и Република Србија. Овој магистерски труд има за цел да ги анализира и спореди законските рамки, процедурите и принципите што ги водат кривичните постапки во двете земји. Процесот на истражување вклучува преглед на важните закони и регулативи што ги уредуваат кривичните постапки, како и приоритетните принципи како презумпција на невиност и правото на фер судење.Преку детална анализа на законите, процедурите и казнувањата, ќе се обидам да ги идентификувам сличностите и разликите во кривичните постапки во Р.С Македонија и Р.Србија.Од споредбата ќе се увидат како функционираат кривичните постапки во двете земји, со акцент на можностите и ограничувањата во справедливоста и ефикасноста на овие постапки.

Клучни зборови: Кривична постапка, судење, обвинет, обвинител, тужител, пресуда

Abstract

In this master thesis, the central focus pertains to a meticulous comparative examination of the criminal procedural systems operative within the jurisdictions of the Republic of Macedonia and the Republic of Serbia. The overarching objective of this research project is to undertake a comprehensive analysis and juxtaposition of the respective legal architectures, procedural modalities, and guiding principles underpinning criminal adjudications in these two nations. The methodological approach involves an exhaustive scrutiny of pertinent statutes and regulatory frameworks governing criminal proceedings, with particular emphasis on foundational principles such as the presumption of innocence and the entitlement to a fair trial.Through a nuanced dissection of legislation, procedural intricacies, and punitive measures, this inquiry endeavors to discern both congruities and divergences inherent in the criminal adjudicatory frameworks of the Republic of Macedonia and the Republic of Serbia. By virtue of this comparative elucidation, insights will be gleaned into the operational dynamics of criminal procedures in these jurisdictions, accentuating both the potentialities and constraints impacting the equitable dispensation and efficacy of justice in these contexts.

Key Terminology: Criminal Procedure, Adjudication, Defendant, Prosecutor, Judgment

Вовед

Во секоја држава во светот важат правни правила кои што треба да се почитуваат од страна на луѓето. Секој човек е должен да ги почитува правилата и прописите на својата држава.Правото на казнување произлегува од потребата за грижа и заштита на државниот суверенитет. Со цел да се определи што е дозволено а што не е, кривичните закони содржат посебни одредби и за секое недозволено однесување пропишуваат соодветни санкции. Кривичната постапка е предмет на кривичното право, додека кривичното процесно право како збир на правни прописи ја уредува самата кривична постапка.

Кривичната постапка преставува систем од процесни дејствија со точно утврдена форма, начин, рок, редослед и овластен субјект за нивно преземање, преку кои се утврдуваат околносите под кои е сторено кривичното дело, вината и степенот на кривичната одговорност на сторителот, како и определување индивидуализирана кривична санкција.

Одредени дефиниции ја опишуваат кривичната постапка како правна положба (ситуација) или ја презентираат кривичната постапка преку учење за трикратната перспектива на кривичната постапка, но реалната и правната теорија се издвојуваат како најважни за опишување на правниот концепт на кривичната постапка.Реалниот поим поаѓа од кривичната постапка како физичка појава и ја дефинира со помош на поими кои се видливи само однадвор. Но, за да се објасни суштината на кривичната постапка, потребно е да се набљудува од своите внатрешните страни, значи, како правен феномен.Реалната дефиниција на поимот кривична постапка ја објаснува кривичната постапка како збир на различни процесни дејствија што ги преземаат процесните субјекти со цел да се примени материјалното кривично право на поединечен кривичен предмет, со што се предизвикува почеток, развој и прекинување на кривичната постапка. Затоа дефиницијата се нарекува реална, бидејќи кривичната постапка ја објаснува како физичка појава забележана во нејзината надворешна манифестација. Иако оваа дефиниција дава јасно објаснување на кривичната постапка како феномен во реалниот свет, неопходно е да се објасни внатрешната правна природа на кривичната постапка, која е дефинирана со

правна, правна дефиниција. Со извршувањето на кривичното дело се создава материјално-правен однос меѓу државата и сторителот (државата има право и должност да го казни сторителот кој има должност да трпи кривична санкција доколку се утврди неговата одговорност во кривичната постапка). Ваквиот материјално правен однос претпоставува утврдување на одредени факти, а тоа утврдување ќе се врши во кривичната постапка. Но, кривичната постапка е и процесно-правен однос кој се воспоставува меѓу судот, овластениот обвинител и обвинетиот, а тие ги застапуваат субјектите на тој однос кои преземаат процесни дејствија заради остварување на одредена цел.

Кривичната постапка, како сегмент од правниот систем, игра главна улога во обезбедувањето на правдата и правната сигурност во државите. Со овој компаративен осврт, целта е да се истражат и анализираат сличностите и различните карактеристики на кривичната постапка во Република Северна Македонија и Република Србија. Во контекстот на Република Северна Македонија, кривичната постапка е сегмент кој искусува изменувања и адаптации како резултат на правните реформи и стремежите кон усогласување со европските правни стандарди. Истовремено, во Србија, кривичната постапка е дел од правниот систем кој се менува и приспособува, особено во светлоста на стратегиите за приклучување кон Европската унија.

Во овој компаративен осврт ќе се фокусираме на аспектите на кривичната постапка како што се постапката за обвинение, извршувањето на казнени санкции, заштитата на правата на обвинителите и одбраната, како и евентуалните предизвици и предлози за подобрување на системите во двете земји.

Основната цел на кривичната постапка е на сторителот на кривичното дело да му изрече кривична санкција што е утврдена во Кривичниот законик. Исто така првото начело од кое се поаѓа во водење на една правична постапка е никој невин да не биде осуден, а на сторителот на кривичното дело да му се изрече кривична санкција под условите предвидени во Кривичниот законик и врз основа на законито спроведена постапка.

1.Историски развој на системот на кривичната постапка

Гледано низ историските околности на современите држави, кривичното процесно право главно било условено и определено од социјалните, економските и политичките околности на одредена држава, а тие околности го прикажувале нејзиното општество, односно владејачката класа. За да ги заштити сопствените интереси, владејачката класа развила различни стратегии во борбата против криминалот и желбата за заштита на општото добро и општествените вредности. За време на нивното постоење и развој, сите држави беа меѓу две вечно спротивставени цели. Првиот се однесуваше на ефикасноста на кривичното гонење, а вториот на вечниот стремеж на обвинетиот во кривичната постапка да му се обезбедат барем минимум уставно загарантирани права. Во согласност со овие тенденции, кривичното процесно право во текот на својот историски развој помина низ три основни системи на кривичната постапка:

- обвинителен (акузаторен) систем на кривична постапка;
- истражен (инквизициски) систем на кривична постапка;
- современ (мешовит) систем на кривична постапка;

Обвинението или акузаторниот систем е најстариот облик на кривична постапка кој бил карактеристичен за најстарите општества, поточно за периодот на ропството и периодот на раниот феудализам. Се користел во античка Грција и Рим, каде што останал по распадот на Западното Римско Царство до тринаесеттиот век, кога почнал да се заменува со постапката на инквизитор. Денес таа постои во чиста форма во англо-американската правна област. Обвинението, во својата суштинска форма, речиси не ја одвојува кривичната од граѓанската постапка. Делото било сфатено како „приватна работа“ на поединец, така што целиот товар на докажување на основаноста на тужбата бил право на тужителот.Називот акузаторна кривична постапка потекнува од латинскиот збор „accusatory” што значи тужител или „accusare” што значи обвинувам.Како тужител можел да се јави секој граѓанин, што значи дека како тужители се јавувале и сведоци на кривични дела.Во акузаторната постапка товарот на докажување на кривичното дело паѓал врз тужителот. Ако тужителот не успеел да ја докаже основаноста на тужбата, судот морал да го ослободи обвинетиот. Исто така во чистите акузаторни постапки како

тужители многу ретко се среќаваат државни органи.Обвинетиот како втора странка во спорот имал за улога да се појави на судењето, односно да одговори на тужбата дали тој смета декаа тужбата е основана или неоснована. Обвинетиот бил потполно рамноправен со тужителот што значи дека тој имал право да произнесува докази или имал право да молчи. Во акузаторната постапка функција на судот била да ја донесе пресудата со тоа што ќе ги ислуша и двете странки. Постапката имала само јавна расправ на која што можеле да присуствуваат сите граѓани.

Истражната или инквизиторната постапка е карактеристична за доцниот среден век, односно се појавила под покровителство на Католичката црква, каде што подоцна овој вид на постапка е префрлен на световните судови.Зборот инквизиторна кривична постапка доаѓа од латинскиот збор „inquisition" што значи истрага. Првично тоа беше паралелно со обвинението, но подоцна беше целосно потиснато со полагање на првите пишани документи. Најпознатата кодификација на истражната постапка е „Constitutio kriminalis Carolina" од 1532 година. Оваа постапка првенствено се карактеризираше со кумулирање на сите процесни функции во рацете на еден процесен субјект - судот. Доминантно доказно средство беше исказот на обвинетиот и исказот на сведоците, тортурата беше правен механизам за добивање признание на обвинетиот. Признанието дадено за време на тортурата ќе се третира како доброволно. Карактеристична карактеристика на овој систем беше појавата на таканаречената ослободителна пресуда, која беше донесена поради недостиг на докази, кога обвинетиот не беше ниту виновен, ниту невин, туку „сомнителен" и против него можеше во секое време да се поведе кривична постапка.Денес ваквата состојба се надминува и се исклучува со примена на принципот ne bis in idem.

Мешаниот систем на кривичната постапка се појавил на крајот на XVIII или почетокот на XIX век, како реакција на просветителите, односно како реакција на застапниците на школата на природното право. Инквизиторната постапка беше во спротивност со идејата за потребата од индивидуализирање на казната според делото и сторителот. Првиот правен текст на овој систем на кривична постапка бил францускиот Законик за кривична постапка, „Code instruction criminelle", од 1808 година. Бидејќи стариот систем не одговараше за новото време, решението беше најдено во своевидна комбинација на акузаторни и истражни елементи, а со тоа се создаде мешан (акузаторно-истражен) модел.

Модел за таков правен систем, стана модел според кој се спроведуваа реформи во многу земји од тогашна Европа и надвор од неа. Основата на мешаниот модел се две фази: претходната или подготвителната и главната фаза. Претходната фаза се карактеризира со фаза на истрага и обвинителска постапка. Фазата на истрагата е преземена од истражниот модел, но не ја претставува главната фаза на постапката врз основа на која се донесува судската одлука. Главната фаза, односно главниот претрес, се одвива на главниот претрес, кој е воспоставен на принципите на обвинителниот систем - се карактеризира со принципот на јавност, усно, контрадикторно, непосредност. Истражниот елемент се огледува во активната улога на судот, пред се во утврдувањето на фактичката состојба и одговорноста за точноста на утврдените факти.

1.1 Развој на кривичната постапка на Република Северна Македонија

Република Северна Македонија се до 1991 година беше во федерација со поранешна Југославија. Од осамостувањето на Р.С. Македонија од Југославија најпрво се применувал Законот за кривична постапка на Југославија кои што бил заснован од мешовита казнена постапка, кој што влечел корени уште од Наполеоновиот француски ЗКП и од него изведениот австриски ЗКП, во поранешна Југославија внесен најпрвин преку Кралството на Србите, Хрватите и Словенците.[1] Во нашата држава па и во земјите од Западен Балкан долго време владеел неоинквизиторен сиситем на казнена правда од континентален европски модел. Посптапката била каректеристична по тоа што целиот товар паѓал врз судот, судот бил тој што ги предлагал и изведувал доказите, исто така судот можел сам да предлага докази кои што странките ги немаат предложено и судот ги испрашувал обвинетиот, сведоците и вештаците.Овој систем се засновал дека судот непристрасно и објективно ја донесувал одлуката.

На македонскиот Закон за кривичната постапка може да се гледа како на потомок на австрискиот Strafprozessordnung (StPO) од 1873 година кој се наоѓал под значително влијание на францускиот Code d'instruction criminelle од 1808 година. Како што е познато, според тој француски законик што се смета за модел на т.н. мешовита кривична постапка во континенталната Европа, кривичната постапка се дели на подготвителен стадиум и стадиум на главната расправа (со уште неколку контролни или меѓустадиуми). Во подготвителниот стадиум истражниот судија е најважниот субјект од кого по правило се бара лично да го истражува криминалниот настан ако се појави сомневање дека се работи за кривично дело што го сторило некое полнолетно лице. Додека постои дури нејасно сомневање, на јавниот обвинител му е препуштено да ги разјасни почетните околности со поддршка на истражниот судија или полицијата (или дури и на некои други државни органи). Но, таквата активност не претставува формална кривична постапка и се именува како „предистражна" фаза. Во Македонија австрискиот модел е внесен посредно, преку

[1] Коментар на законот заа кривична постапка - проф. д.р Гордана Лажетиќ, проф. д-р. Гордан Калајџиев, проф. д-р Тодор Витларов, Лидија Неделкова, Маја Денковска, Мери Тромбева, д-р Павлина Јанкуловска, м-р Дељо Кадиев

Законикот за судската кривична постапка на Кралството Југославија (ЗСКП) од 1929 година, чиешто важење е проширено и на македонската територија на тогашната унитарна држава. По Втората светска војна, во втората Југославија, чиј дел станала и Македонија како федерална единица, во 1948 година е донесен новиот Закон за кривичната постапка што бил под силно влијание на советското право. Истражниот судија е напуштен, а јавниот обвинителстанал „господар“ на подготвителната постапка, но и на контролната фаза, по повод правните лекови против пресудата. Во практика јавните обвинители имале голема политичка моќ, на што треба да му се придодаде и тоа дека во активностите пред започнувањето на кривичната постапка големо мнозинство на своите овластувања ги пренеле на полицијата. Задржана е одвоеноста на предистражната и истражната постапка, при што предистражната постапка речиси во целост била препуштена на полицијата, додека истрагите ги спроведувале истражителите на државното обвинителство. По политичкото раскинување на ФНР Југославија со Советскиот Сојуз, обновено е кривичното законодавство и во 1953 година е донесен Законикот за кривичната постапка (ЗКП/53). Тој, потпирајќи се врз ЗСКП повторно ја воспоставил институцијата истражен судија, и ги ограничил функционалните овластувања на јавниот обвинител. Во согласност со либералната идеја за одвојување на кривичното гонење и истрагата, иницијативата за покренување на кривичната постапка му е препуштена на јавниот обвинител, а одлуката за започнување на постапката му е доверена на истражниот судија. Тоа ја довело конструкцијата на југословенската кривична постапка до модел на кривична постапка доверена исклучиво на судовите (reines Gerichtsverfahren) со цел јакнење на гаранциската процесна улога на судијата.Но, некои елементи од поранешниот систем се задржаа. [2]

Во јуни 1995 година од старана на Министерството за правда бил понуден Нацрт за донесување на Закон за кривична постапка што преставувало прва фаза од реформата на македонското казнено процесно право. Целта на овој нацрт било тогашниот ЗКП да се усогласи со УРМ, со најзначајните меѓународни акти што ги засегаат човековите права со европската ковенција на човековите права како и со други документи, како и со јуриспруденцијата на Европскиот суд за човекови права во Стразбур и Комитетот на човекови права на ООН.Нацртото се финализирал на 26 март 1997 година кога

[2] Некои отворени прашања на казнено правна реформа,статија –проф.д-р Владо Камбовски, Скопје 2008 година

Собранието на Република Македонија го донел првиот македонски ЗКП.[3] Во 2002 година Законот за кривична посптапка повторно трпи измени и доплнувања. Со цел да се операционализираат одредбите на Амандамонт V од Уставот во врска со употребата на јазикот на припадниците на заедницата. Во кривичната постапка службен јазик е македонскиот јазик и неговото кирилско писмо. Друг службен јазик што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо во постапката се користи во согласност со закон.[4] Во 2004 година бил донесен закон за изменување и дополнување на ЗКП, целта на овој закон бил да се спроведат современит достигнувања во областа и да се следат компаративните искуства и европските стандарди за модернизирање на казненото процесно законодаство. Исто така и во 2008 година ЗКП претрпува измени во делот на посебните истражни мерки.Била направена поделба на кривични дела за кои е пропишана казна затвор најмалку четри години и дела сторени од страна на организирана група, банда или дрго злосторничко здружение, а втора категорија се наброени кривични дела. Посебена одредба има за малолетно лице кое било жртва на трговија со луѓе,насилство или сексулана злоупотреба каде што сослушувањето се одвива во посебна просторија без присуство од странки, спроведена од страна на истражен судија, педагог, психолог или друго стручно лице. Ова сослушување може да се снима во видео запис и подоцна да послужи како доказ во посптапката. Од есента 2007 година во Р.С Македонија е спроведена голема реформа за донесување на нов закон за кривична постапка. Новиот закон почна со примена во 2013 година. Новиот закон за кривична постапка преставува нов модел и е заснован врз западна идеологија на човековите права, и исто така влече корени од акузаторната постапка која што се применува во англо-американската правна област.

[3] Казнено процесно право –проф. д.р Гордана Лажетиќ, проф. д-р. Гордан Калајџиев, Проф. д-р Бобан Мисоски, проф. д-р Дивина Илиќ Димоски, Скопје 2015 година, стр. 19

[4] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр. 44/2002),

1.2 Развој на кривичната постапка на Република Србија

Србија помина долг пат на промени во областа на законодавството за кривична постапка.Создавањето на југословенска држава (Кралство на Србите, Хрватите и Словенците) во 1978 година не довде до создавање на единствено кривично процесно законодавство, туку на сила беше таканаречениот правен партикуларизам.Така, во тогашните шест правни области се применуваа посебни закони за кривична постапка. Во Србија тогаш важеше Законот за кривична постапка од 1865 година до донесување на Законот за кривична постапка на Југославија од 1929 година, кој беше во сила на целата територија на поранешна Југославија, до капитулација во 1941 година. Одредбите од овој закон се применувале во текот на Втората светска војна. Имено, се применувале оние правни правила кои не беа во спротивност со правните акти од тогашната НОБ (Народна ослободителна борба на народот на Југославија). За време на Втората светска војна, кривично процесно право главно се засновало на правни акти во рамките на наредбите што биле објавувани во Билтените на Врховниот штаб на НОБ. По Втората светска војна, следеше ерата на кодификација на кривична постапка, каде што во почетокот немаше посебен Закон за кривична постапка.Така, одредени начела на кривичната постапка беа уредени во рамките на Законот за организација на народни судови од 1945 година. А прашањата поврзани со претходната постапка беа уредени со Законот за јавното обвинителство од 1946 година.

Со донесувањето на Уставот на ФНРЈ од 1946 година создадоа услови за донесување на Законот за кривична постапка од 1948 година. Следејќи го развојот на промените на политичко и социо-економско поле, но и потребата од посовремен пристап во оваа материја, донесен е нов Закон за кривична постапка, едниот од 1953 година, а другиот од 1976 година, кој ќе важи до влегувањето во сила на Законот за кривична постапка на Сојузна Република Југославија. Развојниот пат на кривично-процесното законодавство во Србија во овој период се карактеризира пред се со преминот од социјалистички во капиталистички режим, имајќи го предвид фактот дека во поранешната СФРЈ кривичната постапка беше регулирана со федерални прописи кои имаа единствена примна во цела федерација.

Во 2003 година, Државните сојузи на Србија и Црна Гора станаа независна држава. Следа многубројни измени, така што Законот за кривична постапка беше изменет во 2004 г, 2005 г, 2007 г и во 2009 година до донесување на сегашниот Закон за крвична постапка од 2011 година.[5]

Процесот на реформата на кривично-процесното законодавство на Србија започна со донесување на Закон за постапка од 2001 година, а со донесување на Законот за кривична постапка од 2011 година, според надлежните органи, овој процес во најголем дел е завршен.Генерално постојат четири основни карактеристики во повеќе од десет години работа на процесот на реформирање на еден од најважните правни проекти на секоја земја, вклучително и нашата земја. Како прво, Кодексот во овој десетгодишен период беше неколку пати изменет, што оправдано беше критикуван од стручната јавност, бидејќи природата на овој тип на закони е прилично строга, а да не зборуваме и конзервативна. Со оглед на промените кои се спроведуваа бавно и ретко, само во периодт од повеќе од десет години, за кои зборувавме во претходните параграфи, не чуди ваквиот критички став во однос на се почестите измени на Кодексот. Пример за таква негативна практика беше Кодексот од 2006 година кој покрај тоа што воведе мал број новости, кои требаше да овозможат поефикасна борба против криминалот, брзината на новиот Кодекс предизвика голем број на недостатоци и грешки. Сето ова придонесе овој законски текст да престане да се применува речиси пред да стапи во сила. Понатамошната работа, измените на Законот за кривична постапка од 2009 година опфатија 150 членови, што значи дека во нуиту еден случај не бил „мал" или „краток" законот.

Новините првенствено се осврнаа на ширењето на моделите на диверзија, пред се на можноста за кривично гонење и условно повлекување на јавниот обвинител од кривично гонење, спогодба за вина, како и условите за склучување на тој договор, можноста за определување на казна при склучување на спогодбата, судот за спогодбата за вина и пресудите кои произлегуваат од овој договр и други**.[6]**

[5] Kazneno procesno pravo- Bejatovic S, Beograd 2008, str. 80-88

[6] Osvrt na neke novine u ZKP I Srbije, Branic- casopis za pravnu teoriju I praksu, Skulic M, Advokatska komora Srbije, broj 2/09, Beograd, 2009 str. 30-42

2. Кривична постапка во Република Северна Македонија

Целта на Законот за Кривична постапка е никој невин да не биде казнет, но и никој непотребно да не биде вовлечен во кривична постапка. Кривичната постапка е инструментална бидејќи не е цел сама по себе, туку служи за примена на материјалното кривично право, односно кривична санкција предвидена со закон против сторителот на кривичното дело таа завршува помеѓу три процесни субјекти: судот, овластениот обвинител и обвинетите во кои овие субјекти ги имаат правата и должностите предвидени со закон.

Во казненето процесно право постојат три форми на кривична постапка:

- редовна постапка
- забрзана постапка
- посеба постапка

2.1 Тек на кривична постапка на Република Северна Македонија

Во Р.С Македонија постојат четри стадиуми во кривичната постапка и тоа се:

- претходна постапка
- обвинување
- главна расправа со донесување и објавување на пресуда и
- постапка по правни лекови

2.2 Претходна постапка

Претходната постапка престаувува постапка во која се собираат докази за веројатноста на казненето дело и за сторителот на казненото дело за да може да се одлучи дали ќе му се суди или постапката ќе биде запрена. Предистражната постапка ја опфаќа дејноста на телата на казнено гонење – јавно обвинителство, полиција, а во случаи предвидени со закони и царината, финансиска полиција, а за определени кривични дела против државата и потешки облици на организиран криминал и Управата за безбедност и контраразузнавање (УБК), во откривање на казнени дела и на сторители како и во собирање на докази за покренување на казнена постапка и собирање и обезбедување на докази за нејзино спроведување.

Повод за покренување на кривична постапка е постоење на сомнение за сторено кривично дело. Јавниот обвинител и правосудната полиција за сторено кривично дело дознаваат со непосредно забележување, по допрен глас или по примена кривична пријава.[7]

Сите државни органи, јавни претпријатија и установи се должни да ги пријават кривичните дела за кои се гони по службена должност за кои се известени или за нив дознале на друг начин.[8]

Гласот (fama) како повод за поведување на кривична постапка постои кога во определен круг се зборува дека е сторено кривично дело, а особено кога средствата за јавно информирање пишуваат или објавуваат вакви вести.

Ноторноста (notus) значи општопознат факт кој укажува на постоење на казниво дело.[9]

Кривичната пријава може да биде поднесена писмено, усно или по екетронски пат.Со денешната напредна технологиј е воведено решение за поднесување пријава по електронски што претходно не постоело. Ако пријавата е поднесена по електронски пат должност на јавниот обвинител е да направи електорнски запис и да формира и посебна службена белешка.Законот го обврзува јавниот обвинител во рок од 30 дена од денот на

[7] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 272
[8] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 273 став 1
[9] Казнено процесно право –проф. д.р Гордана Лажетиќ, проф. д-р. Гордан Калајџиев, Проф. д-р Бобан Мисоски, проф. д-р Дивина Илиќ Димоски, Скопје 2015 година, стр. 196

приемот на кривичната пријава да превземе дејствија според законот. Ако јавниот обвинител во рок од 3 месеца не одлучи по пријавата тој е должен да ги извести подносителот и повисокиот јавен обвинител.

Во кривичната постапка полицијата игра главана улога. Денес повеќето современи држави водењето на целата претходна постапка му го доверуваат на јавното обвинителство, во тесна соработка со полицијата и сè поголемиот број специјализирани органи кои работат на следење, анализа и откривање на различни форми на криминалот и корупцијата. Со цел самото да стане респектибилна институција која ќе гарантира владеењето на правото во современите демократии, јавното обвинителство сé повеќе се профилира како посебен и самостоен орган на правосудството, дистанцирајќи се од извршната власт. Полицијата и другите органи со посебни овластувања во начело работат под раководство на јавното обвинителство, но и натаму уживаат определена автономија и ги водат полициските увиди самостојно и по сопствена иницијатива. Тоа не значи дека полицијата со известувањето или предавањето на пријавата на јавниот обвинител таа сосема ќе се повлече од случајот.Напротив, ниту една одредба од новиот закон не треба да се толкува како некакво развластување или пасивизирање на полицијата во нејзините криминалистички истраги. Напротив, низ поблиската соработка со обвинителството тие ќе добијат на квалитет, повеќе ќе успеваат на суд, а ќе стекнат и поголема доверба кај граѓаните. Полицијата навистина почесто и порано отколку досега ќе го информира јавниот обвинител, но и натаму ќе задржи значајна автономија кај полесните кривични дела, а во соработка со јавниот обвинител и по негови наредби и упатства активно ќе му помага во расчитувањето на потешките кривични дела.Со други зборови, кога јавното обвинителство ќе даде определени наредби или насоки, полицијата мора да ги почитува, но ако во конкретен случај по информирањето на обвинителот не добие никакви напатствија, таа ќе продолжи со стандардните процедури на пронаоѓање и обезбедување на доказите и за тоа ќе го информира јавниот обвинител, а тогаш кога ќе смета дека случајот е расчистен до степен на основано сомнение против определено лице, до обвинителот ќе поднесе кривична пријава.[10]

[10] Истражни дејствија : прирачник за практичари- проф. д.р Гордана Бужаровска, Дејвид Ре, Мајкл Г. Карнасас , - Скопје : OSCE, 2010 стр.15

Истражувањето на полицијата во предистражната постапка се нарекува полициски извиди. Во полициски извиди спаѓаат: дознавањето за казненето дело, собирањето на докази, собирање на податоци за жртвата и сторителот. Целта на полициските извиди се да се обезбеди материјал за јавниот обвинител, за тој да може да оцени дали сомнението преминува во основано сомнение и исто така за да може да поднесе барање до судот за да се спроведе истрага. Дејствија на увиди се и мерките одредени со правилата на криминалистиката, изразени во полициското право и посебните овластувања на други државни органи како Финансиската полиција и Царинската управа.

Новиот ЗКП за првпат ја уредува постапката на препознавање во полиција која што досегашната практика ја подведуваше под „утврдување на идентитетот“ на лице, што се разбира е сосема неадекватно. Имено, една работа е утврдување на идентитет на конкретно лице, а сосем друго дали сведоците или жртвата ќе го препознаат осомничениот како сторител на делото. Во случај кога се работи за осомничен чиј идентитет и е познат на правосудната полиција и кој и е достапен, може да се применат следниве методи на препознавање од страна на сведоци:

а) со смотра;

б) со групна идентификација;

в) со видеофилм и

г) со соочување.

Спроведувањето на овие видови на препознавање се врши во присуство на јавен обвинител.Пред да се пристапи кон препознавање, сведокот ќе го опише лицето кое е осомничено и за тоа ќе се состави записник. При препознавањето има право да присуствува бранителот на обвинетиот. Смотрата нема да се спроведе ако поради необичниот изглед на осомничениот или поради некоја друга причина, практично не може да се соберат доволно луѓе што личат на него за да биде правична постапката. Од секоја смотра ќе се сними видеоснимка или фотографија. Начинот на препознавање го утврдува министерот за внатрешни работи. [11]

Исто така правосудната полиција може да повикува граѓани заради собирање на

[11] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 278

известувања за кривичното дело и сторителот или за други важни околности што се однесуваат на кривичното дело. Повикувањето полицијата го врши со писмена покана, во која мора да се наведат причините за повикувањето и поука за правата. Граѓаните може и да не дадат известување на полицијата. Ако некое лице одбие да даде известување, полицијата нема право повторно да го повика на сослушување. Полицијата не смее со присилба или измама да бара информации од граѓаните. ЗКП пропишува дека полицијата повиканиот граѓанин не може да го испитува во својство на обвинет, сведок или вештак.

Врз основа на собраните сознанија правосудната полиција составува кривична пријава за извршените дејствија во која ги наведува и доказите што ги дознала. Со пријавата се доставуваат и предмети, скици, фотографии, списи за преземени дејствија, службени белешки, изјави и другиот материјал што може да биде корисен за успешно водење на постапката. Ако правосудната полиција дополнително дознае за нови околности, докази или траги од кривичното дело, е должна да собере потребни известувања и за тоа веднаш да го извести јавниот обвинител.[12]

По спроведени истражувања од страна на теоретичарите и практичарите Законот за кривична постапка во делот за постапување на полицијата нема претрпено измени.

Во новиот ЗКП има измени во делот со јавниот обвинител, тој сега поактивно е вклучен во предистражната постапка.Јавниот обвинител поактивно се вклучува во потешките и посложени дела,а полицијата во полесните кривични дела како што се: кражби, лесни сообраќајки итн. Јавниот обвинител може во предистражната постапка да превзема истражни дејствија, па така тоа се смета дека тој го превзел водењето на постапката и се запишува во списите на јавното обвинителство.Друг случај е кога јавниот обвинител дава само насоки и мислења на полицијата па за таа сметка полицијата има обврска да поднесе кривична пријава. Во новиот концепт на ЗКП јавниот обвинител ја има раководната улога во предистражната постапка каде што тој издава наредби на правосуданата полиција, која што е должна да постапува по дадените наредби. Во стариот ЗКП главаната улога ја имаше судот, товарот на докажување паѓаше на судот.Во новиот ЗКП товарот на докажување паѓа врз јавниот обинител.Има случаеви каде што јавниот обвинител не може да одучи по кривичната пријава.По стариот ЗКП тој пишуваше барање

[12] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 280

до надлежните органи за собирање на информации.Одлуката се одложуваше заради ненавремено праќање на информации од страна на надлежните органи.Во новиот ЗКП надлежните органи имаат рок од 30 дена да вратат на наредбата која е испратена од страна на јавниот обвинител.Ако овие субјекити не го испочитуваат рокот од 30 дена, јавниот обвинител може да побара од судот да изрече казна од 2500 до 5000 евра на службеното лице. Во ЗКП е пропишано дека јавниот обвинител може да врши увид во бараните податоци, известувања, документи, предмети, банкарски сметки или списи, а за нивното недоставување ќе го извести одговорното односно службеното лице во субјектот до кој се обратил и може да предложи преземање на соодветни мерки определени со закон.[13]

Предистражната потапка може да се заврши со донесување на решени за отфрлање на кривична постапка. Кривичната пријава може да се отфрли ако настапила застареност или делото е опфатено со амнестија или помилување, ако постојат други околности што го исклучуваат гонењето или ако не постои основано сомневање дека пријавениот го сторил кривичното дело. Оштетениот може да поднесе жалба до повисокиот јавен обвинител.Повисокиот јавен обвинител има рок од триесет дена да одлучи по жалбата на оштетениот.Повисокиот обвинител може да го потврди решението за отфрлање или да ја уважи жалбата на оштетениот.Ако ја уважи жалбата на оштетниот, повисокиот јавен обвинител го задолжува понискиот јавен обвинител да ја продолжи постапката и да се прибават дополнителни докази.Сите дејствија превземени во предистражната постапка од страна на јавниот обвинител се сметаат за тајна.[14]

2.3 Истражна постапка

Истражната постапка се надоврзува со предходната постапка кој исто така ја раководи и спроведува јавниот обвинител. Во стариот ЗКП предистражната и истражната

[13] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 289

[14] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 289

постапка се разликуваа по нивниот носител со новиот ЗКП. Предходната постапка е целина која е поделена на две фази, на предистражна и истражна постапка.Истражната постапка започнува со наредба која ја донесува јавниот обвинител во кое што постои основано сомневање дека осомничениот има сторено кривично дело.Јавниот обвинител дава наредба за спроведување наистражна постапка за основано сомневање дека осомничениот сторил кривично дело за кое се гони по службена должност, и за кое е пропишана казна затвор на пет години.Целта на истражната постапка е да се соберат докази и податоци кои ќе му бидат потребни на јавниот обвинител да одлучи дали против обвинетиот ќе поднесе обвинение или ќе се откаже од кривично гонење.Наредбата за спроведување на истражната постапка не се доставува до никого туку се евидентира во евиденцијата на јавното обвинителство.Осомничениот и неговиот бранител немаат право на жалба против наредбата.ЗКП предвидува истражната постапка да биде завршена во рок од шест месеци, од донесување на наредбата за спроведување на истражна постапка. Ако истражната постапка не се заврши во рок од шест месеци од денот на донесување на наредба за спроведување на истражна постапка, јавниот обвинител е должен за тоа да го извести вишиот јавен обвинител, кој во сложени предмети може овој рок да го продолжи за уште шест месеци. По исклучок, овој рок може да се продолжи уште за три месеци од страна на јавниот обвинител на Република Македонија.[15]

По завршувањето на истражната постапка, јавниот обвинител изготвува и поднесува обвинителен акт со утврдени докази со кои може да се очекува донесување на осудителна пресуда. Тој донесува заклучок дека има доволно докази за обинетиот да може да биде осуден,да има основ за поднесување на обвинени.Извршната постапка се запира на исти начин како во стариот ЗКП така и во новиот ЗКП. Јавниот обвинител со наредба ќе ја запре истражната постапка, ако најде дека:

- делото што му се става на товар на осомничениот не е кривично дело кое се гони по службена должност,

- настапила застареност на кривичното гонење или делото е опфатено со акт на амнестија или помилување,

[15] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 301 став 2

- настапиле други околности кои го исклучуваат кривичното гонење или

- нема докази дека осомниченият го сторил кривичното дело[16]

Ако осомниченият е во притвор, веднаш се пушта на слобода. Наредбата за запирање на истражната постапка се доставува на осомниченият и оштетениот, со поука дека оштетениот може во рок од осум дена да поднесе приговор до непосредно повисокиот јавен обвинител. Доколку приговорот е недозволен или ненавремен повисокиот јавен обвинител писмено ќе го извести оштетениот.Повисокиот јавен обвинител во рок од 30 дена по приемот е должен да одлучи по приговорот на оштетениот. Постапувајќи по приговорот, повисокиот јавен обвинител може со решение да ја потврди наредбата за запирање на истражната постапка или приговорот да го уважи и да го задолжи понискиот јавен обвинител да ја продолжи постапката.[17]

По барање на осомниченият и јавниот обвинител може да се одржи доказно рочиште. Доказното рочиште се спроведува од страна на судија на претходна постапка. За рочиштето треба да бидат известени јавниот обвинител, оштетениот и осомниченият со неговиот бранител.Доказното рочиште ке се одржи ако:

- Сведокот поради болест или смрт нема да може да се испита на главната расправа
- Е потербно вештачење, а доказите се однесеуваат на лице, предмет или место чија состојбва е подложна на неизбежни промени
- Постојат конкретни околности што укажуваат дека сведокот е изложен на насилство,закана,верување на пари или друга корист за да не сведочи или лажно да сведочи

Во ова доказно рочиште доказите се изведуваат според правилата за изведување на докази на главна расправа.

Новиот концепт на истражната постапка наметна определени дилеми и во делот на законската регулатива на доказните средства, и тоа пред сé во врска со сослушување на

[16] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 304 став 1
[17] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 304 став 2,3,4,5 и 6

сведоците и во делот кој се однесува на испитување на осомничениот. Ова не е само номо-техничко прашање, туку се работи за сосема различен концепт од сегашниот, со уредување на доказните дејствија во посебна глава, а не во истрагата. Имено, прашањата во врска со доказите досега беа уредени во рамките на истрагата (Глава XVIII од постојниот ЗКП). Ова е карактеристика на сегашната кривична постапка која формално започнува уште во истрагата, и каде истражниот судија презема валидни доказни дејствија како истражни дејства, со учество на странките. Судот подоцна доказите изведени во текот на истрагата без поголеми тешкотии ги инкорпорира во доказниот материјал со читање на главниот претрес и ги користи како основ за пресудата. Со новиот ЗКП се предвидува дека судската одлука ќе се заснова само врз докази изведени на главниот претрес, така што исказите на испитаните сведоци обезбедени во текот на претходната постапка може да служат само за предочување во текот на главниот претрес, доколку овие лица не дадат исказ или ги изменат своите искази. Исклучок од ова е предвиден само за доказите обезбедени на доказно рочиште, каде ќе бидат сослушани во својство на сведоци оние лица кои нема да може да бидат сослушани во текот на главниот претрес.

Од изнесеното е јасно дека доказната вредност на исказите на сведоците сослушани во претходната постапка не е иста со доказната вредност на исказите дадени на главен претрес или на доказно рочиште. Идејата зад ова е јасна, одбраната мора да има адекватна прилика доказите против обвинетиот да ги оспорува во контрадикторна расправа пред суд. Друга е судбината на исказите односно признанието на осомничениот, кои може да се користат секогаш кога се дадени доброволно, со почитување на правата на обвинетиот (правото на бранител, правото на молчење и сл.).[18]

2.4. Обвинување

Обвинувањето (или обвинителниот акт) е правен акт или документ во кривичната постапка што го формулира обвинителот против одредено лице за извршување на

[18] Истражни дејствија : прирачник за практичари- проф. д.р Гордана Бужаровска, Дејвид Ре, Мајкл Г. Карнасас , - Скопје : OSCE, 2010 стр.27

кривично дело. Обвинителот го користи обвинувањето како средство за објавување на доказите и основите за обвинението и за започнување на кривичната постапка.Обвинувањето содржи детален опис на кривичното дело за кое се обвинува одредено лице. Во него се опишуваат сите релевантни детали како што се датумот и местото на извршување, начинот на извршување и сите други важни информации. Обвинителот обврзно треба да наведе какви докази има против обвинетот и да ги обелодени основите за обвинението. Ова може да вклучува физички докази, сведоците, експертски извештаи и други релевантни информации.Обвинувањето обично се поткрепува со наведување на соодветни законски одредби или членови од кривичниот закон што се применуваат врз обвинениот.Обвинителот го поднесува обвинителниот акт (обвинувањето) на надлежниот суд или судија, и го претставува пред судот како дел од почетокот на кривичното судење.Обвинувањето игра критична улога во кривичната постапка, бидејќи тоа го разветлува случајот и го воведува обвинетот во правниот процес. Судот и одбраниот адвокат имаат можност да го истражат обвинувањето и да се подготват за одбрана. Одлуката на судот се базира на доказите и аргументите што се претставени во обвинувањето и во текот на главната расправа.

Обвинителниот акт е правен документ што се користи во кривичната постапка за обвинување на одредено лице за извршување на кривично дело. Тој содржи детални информации за кривичното дело, како и обвинениот, и е средство за јавниот обвинител да ги објави доказите пред судот и да очекува донесување осудителна пресуда.

Обвинителниот акт обично содржи следните елементи:

- Информации за обвинениот: Се наведуваат лични информации за обвинениот, како име, презиме, датум на раѓање, адреса и други релевантни податоци.
- Информации за обвинението: Се опишува кривичното дело за кое се обвинува обвинениот. Тоа вклучува опис на делото, датумот и местото на извршување, како и сите релевантни детали.
- Докази: Во обвинителниот акт се наведуваат доказите кои ги поддржуваат обвинението. Ова може да вклучува физички докази, изјави од сведоците или други релевантни информации.

- Правна основа: Се наведуваат законските одредби или членови од кривичниот закон кои се применуваат за обвинението.
- Означување на судот: Се наведува судот пред кој ќе се одржи главната расправа

Во зависност од тежината на кривичното дело судот го оценува обвинителниот акт. Судијата постапува инокосно кога се работи за кривично дело за кое е предвидена казна затвор до 10 години, и колегијално кога се работи за кривично дело за кое се предвидува казна затвор од 10 години.

Оцената на обвинителниот акт судијата за оцена на обвинителниот акт ја врши самостојно, а советот за оцена на обвинителниот акт ја врши на седница на советот. Судијата или советот за оцена на обвинителниот акт контролата на обвинителниот акт може да ја вршат и на рочиште. Рочиште за оцена на обвинителниот акт се одржува кога судијата или советот за оцена на обвинителниот акт ќе оцени дека е потребно тоа или кога во поднесениот приговор против обвинителниот акт осомниченият навел подготвеност за давање изјава за признавање на вината во однос на сите или одделни кривични дела од обвинителниот акт.[19]

Обвинителниот акт се доставува и до осомниченият, ЗКП пропишува рок од 8 дена за поднесување на приговор од страна на осомниченият и неговиот бранител.Осомниченият исто така може да поднесе изјава за признавање на вината во рок од 8 дена по приемот обвинителниот акт. Изјавата за признавање вина се дава преку бранителот. Изјавата која е предмет на оцена ја дава на рочиште пред судот во присуство на јавниот обвинител. Имено, кога судот ќе ја прими изјавата за признавање на вината, веднаш закажува рочиште.

Рочиштето започнува со обраќање на јавниот обвинител. Најпрво тој ги изнесува резлутатите и доказите од спроведената истражна постапка.Потоа збор добиваат осомниченият и неговиот бранител каде што тие ако поднеле приговор го образложуваат, а ако не поднеле приговр тогаш укажуваат на докази кои му одат во прилог или на пропусти кои се направени во предистражната постапка.На рочиштето одбраната може да предложи на судот листа од докази за изведување на главната расправа.Кога судијата или

[19] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 330 став 1, 2 и 3

советот сметаат дека можат да донесат одлука на основаноста на обвинителниот акт, тогаш рочиштетот се прогласува за завршено.

Ако осомниченият кој има бранител поднел изјава за признавање на вина во однос на сите или одделни кривични дела содржани во обвинителниот акт, односно дал ваква изјава на рочиштето, судијата или советот за оцена на обвинителниот акт проверува дали:

1) изјавата за признавање вина е дадена доброволно, свесно и со разбирање на последиците од неа, вклучувајќи ги и последиците сврзани за имотноправното побарување и трошоците на кривичната постапка и

2) постојат доволно докази за вината на осомниченият.[20]

Судијата може и да не ја прифати изјавата за признавање на вина во тој случај тоа го запишува во записник и продолжува да ги запознава присутните и странките за оцена на обвинителниот акт.Во случај судот да ја прифати изјавата, по предлог на странките рочиштето може да се одложи заради спорведување постапка за спогодување.

Судијата или советот за оцена на обвинителниот акт ја оценува основаноста на обвинителниот акт во однос на сите кривични дела кога во приговорот против обвинителниот акт осомниченият не дал изјава за признавање на вината или ако дадената изјава за вина не била прифатена.[21]Кога обвинителниот акт ќе биде одобред и ќе стапи во правна сила осомниченият добива статус на обвинет.

Обвинителниот предлог за разилка од обвинителниот акт се користи во скратена кривична постапка и за кривични дела кои се пропишани парична казна или казна затвор до пет години.За разлика од обвинителниот акт, обвинителниот предлог не подлежи на оцена.Обвинителниот предлог ги содржи личнире податоци на осомниченият, краток опис на крвичното дело, судот пред кој ќе се води расправата, предлог на докази што треба да се изведат на главната расправа и предлог осомниченият да се огласи за виновен и да се осуди според законот.

[20] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 334 став 1 и 2
[21] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 336

2.5 Главна расправа

Главната расправа во кривичната постапка претставува етапата на судскиот процес каде што се изнесуваат доказите, се испитуваат сведоци, и страните ја аргументираат својата позиција пред судскиот орган. Главаната расправа се заснова врз начелата на јавност, усност, непосредност, правична постапка и контрадикторност.Во стариот ЗКП главата расправа се водеше како главен претрес каде што судот ги предложуваше и изведуваше доказите.Во новиот ЗКП кривичната постапка се заснова врз акузаторен пристап, што значи дека странките имаат право да прибираат и презентираат докази пред судот. Главната расправа ја подготвува претседателот на советот.ЗКП одредува точен рок за одражување на главната расправа. Претседателот на советот ќе ја закаже главната расправа најдоцна во рок од 30 дена од денот на приемот на обвинителниот акт во судот, а за дела од организираниот криминал најдоцна во рок од 60 дена од денот на приемот на обвинителниот акт во судот. Ако во овој рок не ја закаже главната расправа претседателот на советот писмено ќе го извести претседателот на судот за причините поради кои главната расправа не е закажана. Претседателот на судот по потреба ќе преземе мерки главната расправа да се закаже.[22] Главната расправа се одржува во седиштето на судот и во судската зграда. Претседателот на судот има право да ги отфрли доказите ако се прибавени на незаконит начин или пак ако се нецелосни и неразбирливи.За да се одржи главната расправа со писмена покана треба да бидат повикани обвинетиот заедно со неговиот бранител, тужителот, оштетениот, сведоците,вештаците и толкувач ако некој од странките не го говори јазикот на кој се води постапката. Во главаната расправа може да се одредуваат и доплнително судии и поротници на предлог од претседателот само во случај ако расправата трае подолго, за да не дојде до одново започнување на постапката во случај некој од судиите да бидат попречени да присуствуваат.Постапката може да биде запрена во два случаи. Првиот случај е кога овластениот тужител ќе се откаже од поднесениот обвинителен акт, а вториот случај е кога јавниот обвинител ќе се откаже од обвинителниот акт. И во двата случаи постапката се запира со одлука во вид на решение. Во ЗКП се предвидува запирање на главна расправа. Запирањето на главната расправа може да биде со одлагање или прекинување. Одлагањето на главната расправа во

[22] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 345 став 2

кривичната постапка може да се случи поради различни причини и обично се случува со одобрување на судскиот орган. Причини за одлагање на главната расправа се: ако во текот на главната расправа се одлучи дека треба подолго време за прбивање на нови докази; ако во текот на главната расправа јавниот обвинител увиде дека изведените докази укажуваат дека е променета фактичката состојба во обвинението и тој одлучи на изменување на главната расправа; ако на флавната расправа не присуствува некој од сведоците или вештак и ако во текот на постапката бранителот се откаже од полномошното или пак осомниченият го отповика полномошното на бранителот. Главната расправа се одложува со решение на советот во кое пишува кога ќе продолжи постапката, и против тоа решение ЗКП не дозволува жалба.

Главната расправа може да продолжи од онаму каде што застанала или пак да започне одново.Ако во составот на советот или судијата поединец има промена тогаш расправата секогаш почнува одново. Ако одлагањето траело подолго од 90 дена, главната расправа мора одново да почне и сите докази мора повторно да се изведат. По испитување на странките судијата, односно советот може да одлучи сведоците и вештаците да не се сослушуваат повторно туку да се прочитаат нивните искази внесени во записниците од поранешната главна расправа.[23]

До прекинување на главната расправа може да дојде поради одмор или поради истек на работното време, или поради прибавување на определени докази за кратко време или поради подготвување на обвинението или на одбраната.

Главната расправа е јавна и таа започнува со држење на воведни говори.Во главаната расправа најпрво зборува тужителот па бранителот или обвинетиот. Во своите говори странките можат да изнесат кои решавачки факти имаат намера да ги докажуваат, да ги изложат доказите што ќе ги изведуваат и да ги определат правните прашања по коишто ќе расправаат. Во говорите не смеат да се изнесуваат факти за поранешна осудуваност на обвинетиот. Должност на претседателот на судот е да го праша обвинетиот дали разбира за што е обвинет и да стекне уверување дека обвинетиот знае за што е обвинет.Ако претседателот на судот увиде дека обвинетиот не разбрал добор за што е обвинет должен е да му објасни на разбрилв начин.Следна обврска на претседателот на

[23] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 371 став 3

судот е да го поучи обвинетиот дека има право да молчи или да даде свој исказ, исто така да изнесува докази во своја одбрана, да дава забелешки на дадените искази од другите странки.На крај судијата го прашува обвинетиот дали се чуствува за виновен или не.

Во текот на главната расправа може да се донесе пресуда врз основа на признание на вина. Ако обвинетиот ја признае вината судот ќе донесе пресуда. Судот е должен да ги провери околностите односно т е должен да испита дали признанието е доброволно, дали обвинетиот е свесен за правните последици од признавањето на вината, за последиците сврзани за имотноправното побарување и трошоците на кривичната постапка. Во однос на пресудата или делот од пресудата што е донесена како резултат на признавањето на вината на обвинетиот во текот на главната расправа, обвинетиот не може да поднесе жалба поради погрешно утврдена фактичка состојба.[24]

Доказната постапка преставува важна фаза од главната расправа, ЗКП го предвидува и редоследот по кој се изведуваат доказите на главната расправа,така што според овој редослед најпрво се изведуваат доказите на обвинението и доказите кои се однесуваат на имотноправното барање. Тоа значи дека се изведуваат сите докази кои ги предложил јавниот обвинител во листата на докази приложена кон обвинителниот акт, односно доказите кои се предложени од страна на тужителот до почнување на главната расправа во скратената постапка. Исто така, се изведуваат доказите кои се однесуваат на имотно правното барање кои се предложени од страна на јавниот обвинител. Во доказната постапка главна улога играат и сведоците.Сведоците се испитуваат директно и вкрстено. ЗКП пропишува правила за начинот на испитување на сведоците. Според редоследот кој го пропишува ЗКП најпрво јавниот обвинител ги испитува сведоците, а потоа одбраната.Странката што го има предложено својот сведок го испрашува директно.На директното испитување се поставуваат кратки прашања кои што се важни за да се утврдат фактите и околностите.По директното испитување спротивната страна продолжува со вкрстено испитување на истиот сведок. Директното испрашување има за цел да го натера сведокот да ја прераскаже ситуацијата во една целина.Кај вкрстеното испрашување прашањата се опширни но одговорите на сведоците треба да бидат јасни и кратки.

[24] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 381 став 4

Вештаците како странки во кривичната постапка се испитуваат на исти начин како и сведоците. Вештакот е независен и самостоен во вршењето на вештачењето во рамките на овластувањата утврдени со закон. Вештакот е должен вештачењето да го врши стручно и совесно во согласност со правилата на науката и струката, етичките норми и професионалните стандарди и да го достави до нарачателот на вештачењето навремено во согласност со роковите пропишани со закон или роковите определени од страна на нарачателот.[25] Вештакот изработува писмен наод и мислење. На главаната расправа вештакот ќе биде испитан само ако некој од странките го има побарано тоа. Во случај странките да немаат побарано вештакот да се испита на главната расправа,тогаш писмениот наод и мислење изработен од страна на вештакот ќе биде земен како доказен матрејал и ќе се смета дека и непосредно изведен на главаната расправа и ќе може врз основа на тоа да се заснова судска одлука.

За време на главната расправа може да дојде и до испитување на обвинетиот.Обвинетиот ќе биде испитан само по предлог на одбраната.Тој се испитува на исти начин како и сведоците.Дирекното испитување го врши бранителот, а вкрстеното испитување го врши обвинителот. Доколку на главната расправа обвинетиот не даде исказ или даде поинаков исказ за одделни факти или околности, јавниот обвинител може да бара да се прочита или репродуцира исказот на обвинетиот даден претходно во постапката. Советот може по исклучок да одлучи обвинетиот привремено да се оддалечи од судницата, ако сообвинетиот или сведокот одбива да даде исказ во негово присуство или ако околностите покажуваат дека во негово присуство нема да ја зборува вистината. Откако ќе се врати во судницата, на обвинетиот ќе му биде прочитан исказот на сообвинетиот, односно сведокот.[26]

На главната расправа се изведуваат и презентираат матрејалните,електорнските докази и снимки од странката која ги предложила.Во писмени докази спаѓаат записниците кои што треба да бидат предадени во оргинална форма.Матрејалните докази се користат да се прикажат на главната расправа.

[25] Закон за вештачење („Службен весник на РМ“, бр.115/2010г), член 4

[26] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 391 став 3 и 4

Пред да се завраши доказната постапка ЗКП пропишува дека странките и оштетениот може да дадат предлози за доплнение на доказната постапка ако се појавиле нови околности за време додека траела главната расправа.Ако никој од странките не даде предлог или пак предлогот биде одбиен од страна на судот, тогаш советет објавува дека доказната постапка е завршена.

Главната расправа завршува со завршни зборови. во рамките на завршните зборови се изнесуваат сите клучни анализи во поглед на изведените докази, се изведуваат заклучоци и се поентира. Завршните зборови претставуваат последно обраќање на тужителот, оштетениот, бранителот и обвинетиот до судечкиот судија, односно до судскиот совет. Своите завршни зборови тие ги даваат по завршување на доказната постапка. Во текот на завршниот збор странките и бранителот му даваат на судот свој предлог во поглед на тоа каква пресуда судот треба да донесе, вклучувајќи го и предлогот за изрекување на одредени кривичноправни санкции или други мерки.

2.6 Пресуда

Пресудата во кривичната постапка е крајниот правосуден исход, каде што судскиот орган донесува одлука за виновност или невинност на обвинетиот. Оваа одлука се базира на изложените докази, правните аргументи и почитувањето на правата на обвинетиот. Пресудата е одлука со која судот одлучува за еден конкретен кривичноправен предмет. Пресуда може да донесе само судот и со овој вид одлука на обвинетиот може да му се изрече кривична санкција.По заврашување на главната расправа се донесува пресуда.Советот на судот тајно гласаат за да ја донесат пресудата. Советото пресудата ја донесува врз исказите и доказите што биле изведени на главната расправа. Пресудата се објавува јавно во името на граѓаните на Р.С Македонија. Помеѓу пресудата и обвинението постои субјективен и објективен идентитет. Субјективниот индетите означува дека пресудата се однесува на лицето кое е обвинето, а објективниот индентитет постои тогаш кога пресудата и обвинението се однесува на исто дело.Во кривичното процесно право

постојат повеќе видови на пресуди. Со кривичната пресуда се одговара на три прашања и тоа:

1. дали постојат пречки и услови за водење на кривичната постапка, ако постојат пречки и тие пречки не може да се отстранат тогаш со донесува пресуда со која се одбива обвинението.
2. Второто прашање е има ли кривично дело, и дали лицето кое е обвинето го има сторено тоа кривично дело, ако одговорот на ова прашање е не во тој случај судот донесува ослободителна пресуда и
3. Третото прашање е поврзано со санкцијата

Нашиот Законот за кривична постапка пропишува три вида на пресуди кои што можат да се донесат во кривична постапка тоа се: ослободителна пресуда, осудителна пресуда и пресуда со која се одбива обвинението.

Ослободителната пресуда е правосудна одлука која се донесува кога судскиот орган заклучува дека обвинетиот не е виновен за кривичното дело со кое што бил обвинет. Судот ќе донесе ослободителна пресуда ако делото за кое обвинетиот се обвинува не е кривично дело ако не е предвидено во КЗ или ако недостасува некој од елементите кои се предвидени во КЗ. Втор услов да се донесе ослободителна пресуда е ако има околности што ја исклучува кривичната одговорност.Постојат случаеви каде што има кривично дело, но обвинетиот не е кривично одоговорен. Пример за тоа е ако некое дете за време на извршувањето на кривично дело нема наполнето 14 години или пак на пример ако кривичното дело е извршено под закана или притисок од страна на други лица. Третио случај за донесување на ослободителна пресуда е кога судот ќе донесе ослободителна пресуда кога јавниот обвинител надвор од разумно сомневање не успеал да докаже дека обвинетиот го сторил делото за кое се обвинува. За разлика од ЗКП од 1997 година кој како основ за донесување на ваква пресуда предвидуваше кога „не е докажано дека обвинетиот го сторил делото за кое се обвинува“ што подразбираше постоење на доволен квантум на докази дека токму обвинетиот е

сторител на предметното кривично дело, ЗКП од 2010 година воведе сосема нов стандард, а тоа е стандардот на „докажаност надвор од разумно сомневање“.[27]

Осудителна или кондемнаторна пресуда е вид на мериторна одлука со која судот утврдува дека овластениот тужител успеал надвор од разумно сомневање да докаже дека обвинетиот го сторил кривичното дело што му се става на товар, по што го огласува обвинетиот за виновен и му изрекува кривична санкција. Во пресудата во која обвинетиот се огласува за виновен судот ќе изрече:

1) за кое дело се огласува за виновен, со назначување на фактите и околностите што претставуваат обележје на кривичното дело, како и на оние од кои зависи примената на определена одредба од Кривичниот законик;

2) законски назив на кривичното дело и кои одредби од Кривичниот законик се применети;

3) на каква казна се осудува обвинетиот или се ослободува од казна според одредбите од Кривичниот законик;

4) одлука за алтернативна мерка;

5) одлука за мерките на безбедност, конфискацијата на имот и имотната корист и одземање предмети;

6) одлука за засметување на лишување од слобода, на притвор или на веќе издржаната казна и

7) одлука за трошоците на кривичната постапка, за имотноправното барање, како и за тоа дека правосилната пресуда треба да се објави преку печатот, радиото или телевизијата.

[27] Коментар на законот заа кривична постапка - проф. д.р Гордана Лажетиќ, проф. д-р. Гордан Калајџиев, проф. д-р Тодор Витларов, Лидија Неделкова, Маја Денковска, Мери Тромбева, д-р Павлина Јанкуловска, м-р Дељо Кадиев

Ако обвинетиот е осуден на парична казна, во пресудата ќе се назначи рокот во кој треба да се плати паричната казна и начинот на кој да се изврши замена на паричната казна во случај паричната казна да не може да се наплати ни по присилен пат.[28]

Пресуда со која се одбива обвинението судот изречува ако: судот не е стварно надлежен, ако постапката е водена без барање од овластен тужител, тужителот од започнувањето па до завршувањето на главната расправа се откажал од обвинението; немало потребен предлог, одобрение или ако надлежниот државен орган се откажал од предлогот, односно одобрението или ако оштетениот се откажал од предлогот; обвинетиот за истото дело е веќе правосилно осуден, ослободен од обвинението или постапката против него е правосилно запрена со решение и обвинетиот со акт на амнестија или помилување е ослободен од гонењето или кривичното гонење не може да се преземе поради застареност, или ако постојат други околности што го исклучуваат кривичното гонење. [29]

Откако судот ќе ја изрече пресудата, претседателот на советот веднаш ќе ја објави. Ако судот не е во можност да ја изрече пресудата истиот ден по завршувањето на главната расправа, ќе го одложи објавувањето на пресудата најмногу за три дена и ќе го определи времето и местото на објавувањето на пресудата. Претседателот на советот во присуство на странките, нивните законски застапници, полномошници и бранител јавно ќе ја прочита изреката и накратко ќе ги соопшти причините на пресудата. Објавувањето ќе се изврши и кога странката, законскиот застапник, полномошникот или бранителот не е присутен. Советот може да нареди на обвинетиот ако е отсутен, пресудата да му ја соопшти усно претседателот на советот или пресудата само да му се достави. Ако јавноста на главната расправа била исклучена, изреката на пресудата секогаш ќе се прочита во јавно заседание. Советот ќе одлучи дали и колку ќе ја исклучи јавноста при објавувањето на причините за пресудата.[30]

---

[28] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 404
[29] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 402
[30] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 405

Објавувањето на пресудата има важна улога во правосудниот систем, што овозможува јавноста да биде информирана за постапката и резултатите на судски случаи. Ова е важен аспект во одржувањето на довербата во правосудниот систем и во осигурувањето на отворен и прозрачен правосуден процес.

3. Правни лекови

Законот за кривичната постапка познава два вида правни лекови – редовни и вонредни. Редовни правни лекови во нашата кривична постапка се: жалба по првостепена пресуда, жалба по второстепена пресуда и жалба на решение. Првостепената пресуда со жалбата може да се побива за секој недостаток. Законот за кривичната постапка познава и редовен правен лек – жалба на пресуда од второстепен суд. Против пресудата од второстепениот суд е дозволена жалба до судот кој одлучува во трет степен. Согласно со Законот за кривичната постапка како суд кој одлучува во трет степен по жалбите на пресудите од второстепениот суд е Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Во поново време правните лекови претставуваат разбирлива појава во кривичната постапка.Правниот лек во кривичната постапка во европските држави претставува карактеристична појава за развој на казнено процесното право.Право на побивање на пресудата имаат и тужителот и туженият.

Правниот лек најпрво се појавува во римското царство за време на настанувањето на квестионите судови, кога судската власт ја имал кралот и ја делел на сенатот. Исто така во римското царство е воведено правилото за писмено изработување на пресудата, која по поденсен правен лек ја разгледувал царот.[31]

Правото на правен лек е пропишано во повеќе меѓународни документи за правата на човекот.Во демократските држави правото на правен лек е пропишано во уставните одредби. Постапката по правни лекови не преставува задолжителен стадиум во кривичната постапка. Правниот лек преставува процесно дејствие во постапката со кое се

[31] Казнено процесно право –проф. д.р Гордана Лажетиќ, проф. д-р. Гордан Калајџиев, Проф. д-р Бобан Мисоски, проф. д-р Дивина Илиќ Димоски, Скопје 2015 година, стр. 247

побива донесена одлука како неисправна и се предлага таа да биде преправена или укината. Правниот лек престаува облик на правно средство што е предвидено во казнено процесното законодаство. Правните лекови се оправдани од причина што судската одулка е поубедивала во очите на граѓаните доколку еден правен спор се разгледува во повеќе истанци. Исто така се создава можност за поправилна законита одлука во случај на направена грешка од страна на судиите од прв степен.

3.1 Жалба на пресуда на првостепен суд

Жалбата преставува единствен вид редовен правен лек во нашата кривична постапка со кои се напаѓаат како фактичките така и правните повреди.

Жалба може да поднесат странките во постапката односно: тужителото и обвинетиот, бранителот, законскиот застапник на обвинетиот и оштетениот.Исто така и јавниот обвинител може да поднесе жалба како на штета така и во корист на обвинетиот.Странките во постапката може да се откажат од поднесување на жалба, или да се откажат од веќе поднесената жалба. Странките може да се откажат од веќе поднесената жалба се до донесување на одлуката на второстепениот суд.Изјавата за одрекување на поднесена жалба се дава пред оној суд каде што се наоѓа предметот во моментот.

Елементи на жалбата се:

1) означување на пресудата против која се изјавува жалбата;

2) основ за побивање на пресудата;

3) образложение на жалбата;

4) предлог побиваната пресуда наполно или делумно да се укине или преиначи, и

5) потпис на лицето што изјавува жалба.[32]

Кога станува збор за наведување нови докази и факти во жалбата новиот ЗКП го дозволува тоа во случај само кога доказите и фактите не можеле да се изнесат до завршувањето на доказната постапка бидејќи не им биле достапни и познати.ЗКП пропишува рок од 15 дена за поднесување на жалба од денот на доставувањето на преписот од пресудата.

Пресудата може да се побива поради погрешно утврдена фактичка состојба кога некој решавачки факт погрешно е утврден или не е утврден.

ЗКП ги пропишува суштествените повреди на одредбите на кривичната постапка тоа се :

1) ако судот бил непрописно составен или ако во изрекувањето на пресудата учествувал судија или судија - поротник кој не учествувал на главната расправа или кој со правосилна одлука е изземен од судењето;

2) ако на главната расправа учествувал судија или судија - поротник кој морал да се изземе

3) ако главната расправа е одржана без лице чие присуство на главната расправа е задолжително според законот;

4) ако спротивно на законот јавноста била исклучена на главната расправа;

5) кога се повредени прописите на кривичната постапка по прашањето дали посто обвинение од овластен тужител или предлог од оштетениот, односно одобрение од надлежниот орган;

6) кога пресудата ја донел суд кој поради стварната ненадлежност не можел да суди во тој предмет или ако судот неправилно го одбил обвинението поради стварна ненадлежност;

7) кога судот со својата пресуда не го решил наполно предметот на обвинението;

[32] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 413 став 1

8) кога пресудата се заснова врз доказ врз кој според одредбите на овој закон не може да се заснова пресудата освен ако со оглед на другите докази е очигледно дека и без тој доказ би била донесена иста пресуда;

9) ако обвинението е пречекорено

10) ако со пресудата е повредена одредбата на членот 428 од овој закон;

11) ако пресудата е нејасна и противречна на самата себе или во неа не се наведени причините за решавачките факти или докази изведени на главната расправа, или

12) кога судот ги повредил одредбите за употреба на јазикот во постапката утврдена со овој закон.

(2) Суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка постои и кога превземено судот додека ја подготвувал главната расправа или во текот на главната расправа или при донесување на пресудата не применил или неправилно применил некоја одредба од овој закон, ако тоа влијаело или можело да влијае врз законитото и правилното донесување на пресудата.

(3) Суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка постои и ако се повредени правата на одбраната, а тоа влијаело или можело да влијае врз законитото и правилното донесување на пресудата или правото на обвинетиот на правично судење.[33]

Повреда на материјалниот закон е кога не се применува односно неправилно се применува накоја одредба од Кривичниот закон. ЗКП точно ги одредува основите за повреда на матрејалниот закон. Повреда на Кривичниот законик постои, ако:

1) делото за кое се гони обвинетиот не е кривично дело;

2) има околности што ја исклучуваат кривичната одговорност;

3) има околности што го исклучуваат кривичното гонење, а особено ако настапила застареност на кривичното гонење или гонењето е исклучено поради амнестија или помилување или работата е веќе правосилно пресудена;

[33] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 415

4) во однос на кривичното дело што е предмет на обвинението е применет закон што не може да се примени;

5) со одлуката за казната, за условната осуда или за судската опомена, односно со одлуката за мерката на безбедност, или за одземање на имотната корист е пречекорено овластувањето што го има судот според законот и

6) се повредени одредбите за засметување на притворот, како и на секое лишување од слобода во врска со кривичното дело и на издржаната казна.[34]

3.2. Жалба на пресуда на второстепен суд

Во нашата кривична постапка како втор вид редовен правен лек претставува жалбата на пресуда на второстепениот суд. Кривичната постапка во основа е двостепена, само по исклучок е тростепена постапка. По жалба на пресуда на вторстепен суд одлучува Врховниот суд на Р.Северна Македонија. Важно е да се знае дека пред третостепениот суд не се одржува главна расправа. ЗКП строго ги дефинира правилата за поднесување на жалба на второстепена пресуда. Против пресудата на второстепениот суд е дозволена жалба до судот што одлучува во трет степен само во следниве случаи, ако:

[34] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 416

1) второстепениот суд изрекол казна доживотен затвор, или ако ја потврдил пресудата на првостепениот суд со која е изречена таква казна;

2) второстепениот суд донел пресуда врз основа на одржаната расправа и

3) второстепениот суд ја преиначил пресудата на првостепениот суд со која обвинетиот е ослободен од обвинението и изрекол пресуда со која обвинетиот се огласува за виновен.[35]

3.3. Жалба на решение

Жалба против решение е редовен правен лек со кој се напаѓаат одлуките кои во кривичната постапка се донесуваат во вид на решение, поради повреди од фактички и правен карактер. Кај жалбата против решение рокот за поднесување е пократок и е 3 дена од денот на донесувањето на решението.Право на жалба на решение имаат странките во постапката, но исто така имаат и сведоците, вештаците, толкувачите и други лица. Основи на жалба против решение се:

1) Суштестевни повреди на одредбите на кривичната постапка
2) Повреда на КЗ
3) Погрешно утврдена фактичка состојба
4) Одлука за кривична санкција[36]

Странките жалбата ја поднесуваат до првостепениот суд кој го донел решението.За жалба на решението, одлучува судот од втор степен.

[35] Закон за Кривична постапка, („Службен весник на РМ“, бр.150), пречистен текст, член 439

[36] Казнено процесно право –проф. д.р Гордана Лажетиќ, проф. д-р. Гордан Калајџиев, Проф. д-р Бобан Мисоски, проф. д-р Дивина Илиќ Димоски, Скопје 2015 година, стр. 269

4. Кривична постапка во Република Србија

Во Законот за кривичната постапка се наведени два вида на кривична постапка, кои теоретски се разгледуваат различно, во зависност од тежината на кривичните дела, карактеристиките на сторителите и други околности утврдени со закон.

Во втората глава, Законот за кривичната постапка го уредува општиот, редовен облик на кривичната постапка. Сосема е јасно дека ваквата општа форма на постапка е недоволна и несоодветна за постигнување на целта на самата кривична постапка, бидејќи во некои случаи потребите се разликуваат според предметот на постапката, што повторно е условено од видот и тежината на кривични дела и карактеристики на сторителите. Во

однос на редовната кривична постапка, кај посебната кривична постапка недостасуваат одредени фази во структурата на самата постапка. Затоа, потребата од воспоставување посебни постапки се наметнува како што е потребно за да се постигне целта на кривичната постапка, а со тоа и одредени отстапувања се предвидени со закон. Овие отстапувања се рефлектираат во одредени структурни промени или во изменети процесни начела и процесни институции поврзани со предмети или процесни дејствија и можат да се уредат во процесно законодавство или во посебен закон.[37]

Казнената постапка е законски уреден тек на разјаснување и решавање на кривичните работи, кој го остваруваат законски пропишаната и регулирана дејност на субјектите на кривичната постапка. Имено, како гранка на позитивното право, кривичното процесно право е врска помеѓу кривичното материјално право и право на извршување кривични санкции. Поконкретно, за да се реализираат нормите на кривичното материјално право, законодавецот ја уреди кривичната постапка во која се утврдуваат формалните и материјалните, објективните и субјективните елементи на кривичното дело - во смисла дали човечко дело е кривично дело, дали тој е сторител и дали постојат услови и основи на кривична одговорност, а со тоа и изрекување на соодветна кривична санкција против тој сторител.Кривичната постапка е постепена активност на субјектите и содржи одредени фази кои се обележани. како фази и фази. Постојат одредени разлики во бројот на називите на делови од кривичната постапка, што е последица на тоа што законодавецот уредувал повеќе видови на постапки, во зависност од тежината на делото, карактеристиките на сторителите и други околности, поради што различните постапки се јавуваат.

Општо земено, постојат два вида на постапки кои се уредени со нормите на кривично процесното право и тоа:редовна кривична постапка и посебна кривична постапка.Посебната кривична постапка понатаму може да се подели на посебна и помошна постапка. Посебна постапка е посебна кривична постапка во вистинска смисла на зборот, бидејќи со неа се разјаснува и мериторно се решава кривичната работа, но на начин што се разликува од редовната кривична постапка. Напротив, помошната постапка само во помала или поголема мера придонесува само за разјаснување и решавање на

[37] Krivično procesno pravo, posebni deo, Đurđić V., Pravnog fakultet u Nišu, Niš, 2017, str. 261-262

кривичните работи. Конечно, посебна кривична постапка може да биде пропишана во Законот за кривична постапка или некој друг извор на кривично процесно право, како што се: Законот за малолетни деликвенти и кривична заштита на малолетници, Законот за меѓународна правна помош во кривичната материја итн.

Редовните кривични постапки (членови 280-494 ЗКП) се предвидени за најтешките кривични дела и главно се водат за кривични дела од надлежност на повисокиот суд, а исто така и за одредени кривични дела во надлежност на основниот суд. Поточно, редовно се води кривична постапка за кривични дела за кои е предвидена казна затвор над осум години. Бидејќи се предвидени најтешките кривични дела, редовната кривична постапка има посебна и најкомплетна структура. Имено, оваа постапка прво се дели на првостепена кривична постапка и постапка по правни лекови. Првостепената кривична постапка има две фази: фаза на претходната (подготвителна) кривична постапка и фаза на главната кривична постапка. Секоја од овие фази има одредени фази. Така, предистражната фаза има две фази: гонење и обвинение, а фазата на главната кривична постапка е три: подготовка на главен претрес, главен претрес и донесување пресуда. Постапката за правни лекови има и два дела подготвителна и главна постапка. Подготвителната постапка се одвива пред првостепениот и судот за правни лекови, а главната постапка пред судот.

Посебна кривична постапка се води за кривични дела од надлежност на основниот суд, за кои е предвидена казна затвор до осум години и парична казна, а карактеристично е и за кривични дела сторени од малолетници, како и за изрекување обезбедување мерки. Структурата на посебната постапка во основа се заснова на структурата на редовната постапка, но таа е поедноставна. Така, на пример, во оваа постапка може да отсуствуваат одредени фази, кривична постапка и слично. Посебна кривична постапка се води и за решавање на некои прашања поврзани со кривичната материја. Така, оваа постапка (посебен процесен облик), меѓу другото, е предвидена и за давање меѓународна правна помош при екстрадиција на обвинети и осудени лица и водење на кривична постапка; за издавање потерници и огласи и др.

4.1 Претходна постапка

Претходната постапка во Србија е дел од кривичната постапка и се однесува на фазата пред главната расправа каде што се одлучува дали има доволно докази и основи за одржување на главната расправа.Претходната постапка има за цел да овозможи доволно докази и основи за продолжување на постапката и за одржување на правосудна расправа.

Во Република Србија како и кај нас право да пријават кривично дело имаат физички и правни лица, како и државни органи. Кривичната пријава се доставува до надлежниот јавен обвинител писмено, усно или на друг начин.

Јавниот обвинител има овластување да побара од надлежните државни органи, од банкарска или друга финансиска организација,да направат контрола на лица за кои постојат основи за сомнвање дека сторило кривично дело за кое се пропишува казна затвор од најмалку четири години.Јавниот обвинител кога ќе ги добие извештаите од државните органи или банкарските организации,треба да ги достави до истражниот судија. Ако јавниот обвинител не може од самата кривична пријава да оцени дали наводите од претставката се веродостојни или ако информациите во апликацијата не даваат доволно основ да се одлучи дали ќе се спроведе истрага, јавниот обвинител може сам да ги собере потребните податоци да поднесе барање до државни органи и други правни лица да му ги дадат потребните информации. ЗКП на Р.Србија пропишува казна до 150 000 динари (1200 евра) ако некој од државните органи или правни лица не му ги даде потребните информации. Решението за глоба го донесува јавниот обвинител,а за жалбата на решението одлчува судија за претходна постапка.Законот за кривична постапка на Р.Србија дава можност за одложување на кривично гонење за кривично дело, за кое е предвидено казна затвор до пет години или парична казна. Обврски на осомниченият е да прифати една од понудените обврски :

1) да ги отстрани штетните последици предизвикани од извршувањето на кривичното дело или да го надомести предизвиканото оштетување;

2) да уплати одредена сума пари на сметката пропишана за исплата на јавни приходи, која се користи за хуманитарни или други јавни цели;

3) да врши определена општествено корисна или хуманитарна работа;

4) да ги исполнува обврските за поддршка;

5) да се откаже од алкохол или опојни дроги;

6) да се подложи на психосоцијален третман за да се отстранат причините за насилничкото однесување;

7) да ја исполни обврската утврдена со законски обврзувачката одлука на судот, односно да го почитува ограничувањето утврдени со правосилна судска одлука.[38]

Јавниот обвинител може да ја отфрли кривичната пријава ако пријавеното дело не е кривично дело за кое се гони по службена должност, ако настапила застареност или е дело со амнестија или помилување или постојат други околности кои трајно го исклучуваат гонењето.Јавниот обвинител е должен во рок од осум дена да го извести оштетениот или полицијата (ако ја има поднесено кривичната пријава). Во Р.Србија претходата постапка ја води јавниот обвинител.Јавниот обвинител има овластување да и нареди на полицијата да превземе одредени дејствија за откривање на кривичното дело.

Ако постои основно сомневање дека постои кривично дело за кое се гони по службена должност,полицијата има за задача да ги пронајде учесниците на кривичното дело, да ги открие и обезбеди предметите кои можат да послужат како доказ за откривање на кривичното дело и да користат за успешно водење на кривичната постапка. Законот за кривична постапка на Србија и дава овластување на полицијата за да го истражи кривичното дело, може да бара известување од граѓаните да прегледува простории да врши увид на документи и друго. Кога полицијата собира податоци за лица за кои постојат основни сомненија дека сториле кривично дело,законот пропишува дека тие можат да се повикат на сослушување само во својство на осомничени. Јавниот обвинител може да присуствува на сослушувањето на соомниченият, но во случај тој да не е присутен на сослушувањето полицијата е должна да му достави записник од спроведеното сослушување.

[38] ЗАКОНИК о кривичном поступку "Службени гласник РС", бр. 72 од 28. септембра 2011, 101 од 30. децембра 2011, 121 од 24. децембра 2012, 32 од 8. априла 2013, 45 од 22. маја 2013, 55 од 23. маја 2014, 35 од 21. маја 2019, 27 од 24. марта 2021 - УС, 62 од 17. јуна 2021 - УС член 283,

4.2 Истрага

Истрагата се поведува по наредба на јавен обвинител против одредено лице кога постојат основи на сомнение дека сторило кривично дело, со услов против непознат сторител да се спроведе истрага кога постојат основи на сомнение дека е сторено кривично дело. Во истрагата се собираат докази и податоци кои се потребни за да се одлучи дали ќе ке се оптужи обвинетиот или пак ќе се прекине постапката. Наредбата од спроведената истрага се доставува до осомничениот и неговиот бранител заедно со покана за присуствување на првата доказна постапка.Наредбата за спроведување на истрагата се достаува со покана до обвинетиот и неговиот бранител, што значи дека тие може да присуствуваат на првото доказно дејствие.Оваа процедурална можност е и еден вид тактичка предност на јавниот обвинител во почетната фаза на истрагата што му овозможува на јавниот обвинител брзо собирање на значајни материјални докази пред да ја вклучи одбраната во целата постапка.

Одбраната исто така има право на самостојно обезбедување на докази, односно да врши подготвителни дејствија за обезбедување докази кои ќе бидат изведени во текот на истрагата или подоцна во текот на постапката.Станува збор за разговор со потенцијални сведоци, земање изјави или известувања од нив и влегување во нејавни простории и простори и преземање предмети и документи со согласност овие лица. Меѓутоа, преземање доказни дејствија и прибавување обезбедување докази кои би можеле да се користат во иднина постапката се уште е во рацете на јавниот обвинител. Во овој поглед, одбраната може само да му предложи на јавниот обвинител да презема одредени доказни дејствие. На пример, ова би било случај кога бранителот на обвинетиот ќе се обрател до јавниот обвинител со барање да го испита како сведок лицето со кое одбраната претходно разговарала. Во случај јавниот обвинител да го одбие предлогот на одбраната или за тоа не одлучи во рок од осум дена, одбраната заради заштита на своите интереси може да се обрати до судијата за претходна постапка. судијата на претходна постапка може да донесе два вида на решенија.Тој може или да го одбие предлогот за одбрана, а со тоа да потврди

одлуката на обвинителот да не ги изведува предложените докази или може да го усвои ваквиот предлог, наложувајќи му јавниот обвинител повторно да презема доказни дејствие во определен рок.

Осомниченият и неговиот бранител можат самостално да собираат докази и материјали во корист на одбрана. ЗКП на Р.Србија и дозволува на осомниченият и бранителот да:

1) разговара со лице кое може да им даде информации корисни за одбраната и за тоа лице добива писмени изјави и известувања, со негова согласност;

2) влегува во приватни простории или простори кои не се отворени за јавноста, во стан или простори поврзани со станот, со согласност на нивниот сопственик;

3) поседува предмети и исправи од физичко или правно лице и да прибави известувања со кои тие располага, со негова согласност, како и со обврска да му издаде потврда на тоа лице со список на преземени предмети и документи.[39]

Јавниот обвинител е должен на осомниченият и неговиот бранител да му овозможи доволно време за припремање одбрана и разгледување на списите кои служат како доказ. Истрагата се води само против лицето за кое е покренатa кривична постапка кога се работи за познат сторител, односно во врска со кривичното дело што е означено во наредбата за спроведување истрага против непознат сторител. Меѓутоа, кога при спроведувањето на истрагата јавниот обвинител ќе дознае дека лицето против кое се води истрагата е сторено уште едно кривично дело т.е кога ќе се покаже дека учествувале во извршување на кривично дело и други лица, има можност да ја прошири истрагата. Истрагата се проширува по наредбата за спроведување истрага и нејзино доставување.

Истрагата може да се прекине ако кај осомниченият после стореното кривично дело настапи душевно оболување или друга тешка болест. Како кај нас така и во Србија јавниот обвинител може да се откаже од истрагата ако делото не е кривично дело, кривичното

[39] ЗАКОНИК о кривичном поступку "Службени гласник РС", бр. 72 од 28. септембра 2011, 101 од 30. децембра 2011, 121 од 24. децембра 2012, 32 од 8. априла 2013, 45 од 22. маја 2013, 55 од 23. маја 2014, 35 од 21. маја 2019, 27 од 24. марта 2021 - УС, 62 од 17. јуна 2021 - УС член 301 ст.2

дело е застарено и нема доволно докази за оптужување.По откажувањето од истрага, јавниот обвинител би можел повторно да ги започне постапка во случај на појава на нови околности, без ризик неговата постапка да биде оценета како повреда на принципите ne bis in idem.

Кога осомниченият ќе го признае кривичното дело, тогаш ќе се направи спогодба помеѓу јавниот обвинител и осомниченият. Спогодбата може да се склучи од донесувањето на наредбата за истрага.Во врска со спогодбата за признавање на кривично дело одлучува судија за претходна постапка.

Времетраењето на истрагата е ограничена на шест месеци во редовни постапки, односно за една година во прашање за кривични дела за кои со посебен закон е определена постапката на јавното обвинителство од посебна надлежност (организиран криминал, воени злосторства). Доколку истрагата не е завршена во дадените рокови, јавниот обвинител е должен да го извести вишиот јавен обвинител за причините зошто истрагата не е завршена, Ова информација покрај контролната функција има и за цел да вклучи виша обвинителска инстанца во целата постапка. Имено, повисокиот јавен обвинител може да нареди веднаш на понискиот јавен обвинителот да преземе конкретни дејствија кои ќе доведат до подобро завршување на истражната постапка, вклучително и издавање задолжителни упатства.

Јавниот обвинител ќе издаде наредба за завршување на истрагата кога ќе утврди дека состојбата во истрагата е доволно разјаснета. Дополнително, јавниот обвинител може да ја суспендира или нареди измена на истрагата. Доколку приговорот биде одбиен, осомниченият и неговиот бранител можат да поднесат жалба за претходна постапка која доколку оцени дека жалбата е основана ќе нареди да се преземат мерки за отстранување на неправилностите односно контрола, обвинениja кои ги врши судот по службена должност. Има исклучок од правилото дека фазата на предистражна постапка има две фази (истрага и обвинение), т.е. постои можност веднаш да се подигне обвинение, но нема фаза на истрага. Ваква состојба ќе настане во случај кога овластениот обвинител смета дека постојниот квалитет и квалитет на доказите покажуваат дека веќе постои оправдано сомнение за сторено кривично дело и обвинителниот акт ќе биде доставен до вонсудскиот совет, заедно со списите направени од јавниот обвинител во текот на истрагата. Веднаш

по приемот, советот испитува дали обвинителниот акт е уредно изготвен, а доколку утврди дека не е, ќе му го врати на обвинителот во рок од три дена да ги исправи недостатоците, се смета дека се откажал од гонење. а обвинението со решение се отфрла доколку не постојат услови за враќање во поранешна состојба.

Обвинетиот до кој е поднесен обвинителниот акт може да поднесе писмен одговор на обвинителниот акт, а бранителот може да го стори тоа без посебно овластување на обвинетиот, но не против негова волја. При испитување на обвинителниот акт, вонсудскиот совет може да нареди јавниот обвинител да ја дополни или спроведе истрагата, а приватниот обвинител да собере одредени докази. Тоа може да доведе и до раздвојување на незаконски докази, како и до прогласување надлежност и доставување на предметите до надлежниот суд. Доколку советот смета дека нема каде да се одржи главниот претрес, одлуката, во зависност од тоа дали на обвинителниот акт му претходела истрага, ќе ја прекине постапката, односно ќе го отфрли обвинението. Во спротивно, неоснованиот суд со решение ќе го потврди обвинителниот акт.

4.3. Главна кривична постапка

Главната кривична постапка е втората фаза од кривичната постапка, која исто така содржи одредени фази и тоа: подготовка на главниот претрес, главен претрес и донесување на пресудата. Оваа фаза е и најважниот дел од кривичната постапка, бидејќи во неа кривичната материја се расчистува со највисок степен на сигурност на знаењето, т.е.

со степенот на вистината за постоењето на кривичното дело и сторителот. Исто така, во оваа фаза се доаѓа до конечно решение на кривичната материја со донесување пресуда или решение. Значењето на оваа фаза се одразува и во тоа што судските одлуки - пресуди, исклучителни одлуки, можат да се засноваат само на правно релевантни и други факти, кои се констатирале на главниот претрес со директно и контрадикторно изведување на доказите.

Главната кривична постапка започнува со потврдување на обвинителниот акт и трае до донесување на првостепената пресуда, т.е. додека писмената пресуда не биде составена и испратена до овластениот обвинител и обвинетиот и бранителот доколку обвинетиот има бранител. Имено, потврденото обвинение со другите списи на предметот се доставува до претседателот на советот пред кој ќе се одржи главниот претрес. Подготвителната фаза на главниот претрес, со која претседава претседателот, опфаќа подготвително рочиште, определување на главниот претрес (утврдување кои лица ќе бидат повикани на главниот претрес, или чие присуство е задолжително на главниот претрес) и донесување други одлуки за раководење. Против решението што го донел претседателот на советот во текот на подготовките за главниот претрес не е дозволена жалба, освен ако со законикот поинаку не е определено. Правните прашања кои ќе бидат предмет на расправа на главниот претрес се решаваат со спогодбата за вина, притвор и запирање на кривичната постапка, како и други прашања кои судот ги смета за важни за главниот претрес. Главниот претрес, како најважна фаза од главната кривична постапка, а тоа е надлежност на судискиот совет, оперативно го води претседателот на советот. Во текот на главниот претрес има различни активности кои се надоврзуваат една по друга и кои се строго предвидени со закон и регулирани. Така, во еден логичен редослед, главниот претрес прво го отвора претседателот на советот, при што се утврдува дали постојат сите процесни предуслови за почеток на главниот претрес. Самиот главен претрес започнува со читање на обвинителниот акт што го чита овластениот обвинител. По излагањето на обвинителниот акт и изјавата на обвинетите, ќе има воведни изјави во кои странките накратко ќе ги изнесат доказите што ќе ги изнесат, ќе укажат на фактите кои ќе ги докажат правните прашања за кои ќе се расправа на главниот претрес. Доказната постапка ја започнува претседателот на советот кој го објавува нејзиниот почеток. Изведување на докази по службена должност, што претходно било правило во постапката, сега се

предвидува како исклучителна можност. Овој сега исклучителен авторитет е оставен на судот со цел во одредени случаи да не биде спречен да отстрани нејаснотии или противречности. Сепак, и оваа одредбата треба да се толкува како дел од основниот принцип на товар докажување. Имено, со изнесување докази по службена должност,судот на главниот претрес не смее да ги надополнува недостатоците во доказната дејност на тужителот. Со други зборови, судот повикувајќи се на оваа одредба не е во позиција по службена должност да прикаже докази кои би требало да доведе до осуда на обвинетиот во ситуација кога тужителот не понуди такви докази, дури и во ситуација кога, по разгледувањето на доказното портфолио на обвинителот, тие сè уште постојат за сомневање за вина. Во такви случаи, судот е должен да донесе ослободителна пресуда без да изнесува дополнителни докази.Правилото за доказната дејност на судот, според новиот модел на докази, е наменето за случаи во кои неопходно, со цел сеопфатно да се дискутира за предметот на докази да се отстранат одредени противречности или нејаснотии која останала откако странките ги исцрпиле доказите така на пример, судот би можел на овој начин по службена должност да се воспостави кредибилитетот на документите со контрадикторна содржина поднесени од странките или повторното сослушување на сведокот кој е веќе предложен, а со цел да се отстранат нејаснотии во неговото сведочење. Исклучителноста на овој механизам се одразува и во тоа со цел да се отстранат противречностите или нејаснотиите, прво судот може да нареди на странките да достават дополнителни докази.

Странките можат да ја користат привилегијата на новација (beneficium novorum), а за допуштеноста на доказите одлучува претседателот на советот извршувањето го утврдува советот по службена должност и на предлог на оштетениот, а на крајот докази за фактите од кои зависи одлуката за видот и мерката на кривичната санкција, освен ако претседателот на советот од оправдани причини не определи поинаков редослед. Доказната постапка е централна фаза на главниот претрес што веднаш следува по излагањето на обвинението. Странките и бранителот имаат право да предлагаат изведување на докази и пред почетокот и за време на главниот претрес. Сепак, доказниот предлог може да биде отфрлен ако е неоправдано и ненавремено. Во таа смисла и кога станува збор за прифаќање докази кои ќе да се изведат на главниот претрес, судот има должност да ја води кривичната постапка без одлагање и да ја спречи секоја злоупотреба

на одлагање. Одбрана на обвинетиот, која се јавува на почетокот на доказната постапката, исто така е поделена во две фази. Во првата фаза, обвинетиот самостојно ја изнесува својата одбрана, претседателот на советот е должен обвинетиот да го поучи да ги изнесе сите околности кои го обвинуваат и сите факти кои ќе одат во негова корист.По завршувањето на самостојното изнесување преминува во следната фаза - сослушување на обвинетиот, во кое обвинетиот најпрво поставува прашања на бранителот, потоа на обвинителот,претседателот на советот, членовите и другите учесници во кривичната постапка.

Значајна новина на главната расправа во однос на претходниот режим претставува воведување на вкрстено испрашување што е исто така карактеристика на контрадикторната кривична постапка. Предвидено е дека по основното испрашување-сведоци, вештаци се пристапува кон вкрстено испрашување, кое може да биде проследено со дополнителни прашања, по одобрение од претседателот на советот. Станува збор за посебен фаза на испитување во која спротивната странка од тој што е предложена истрагата се обидува да го оспори кредибилитетот на конкретната изјава.Вкрстено испрашување е испрашување на сведок, вештак или друго лице кое странка го испитува на спротивната страна или на оштетениот, по основното испитување, при што испитувачот, за разлика од основниот, има право да поставува водечки прашања. Тоа е доказна техника, која бара од испитувачот да има широко професионално знаење, познавање на тактики, техники и стратегии за вкрстено испрашување,како и добра подготовка, бидејќи во спротивно носи спротивен ефект од посакуваниот.На крајот од доказната постапка на ред се завршните зборови, а потоа во одлуката се наведува пресудата.

По завршувањето на главниот претрес, судскиот совет се повлекува на затворена седница за да ја изрече пресудата. Во овој момент започнува последната фаза од главната кривична постапка - донесување пресуда. И во оваа фаза има различни активности на кривичниот суд. Така, прво пресудата се изрекува на затворена седница, а потоа претседателот на советот јавно ја објавува изречената пресуда. Пресудата се изрекува и се објавува во име на народот. По објавувањето на пресудата, таа писмено се составува и евентуално се коригира и, конечно, пресудата со закон се доставува до одредени субјекти.

4.4 Пресуда во Србија

Пресудата е официјалната одлука на судскиот орган во врска со конкретното кривично дело. Ова е крајната фаза во кривичната постапка, каде што судот донесува одлука дали обвинетиот е виновен или невин за обвинителствата што му се ставени. Судот донесува пресуда врз основа на доказите кои што се изведени на главната расправа. По завршувањето на главниот претрес, следува пресудата.Пресудата е тајна и се состои од три фази: изговор, комуникација и пишување.По правило, пресудата се носи веднаш, а најдоцна во рок од 3 дена. Во сложени случаи, писмената пресуда трае најмногу до 15 дена.Пред да ја донесе пресудата советот ја испитува надлежноста на судот и дали е потребно дополнување на главниот претрес.

Доколку е изречена затворска казна од 5 или повеќе години советот мора да одреди притвор доколку обвинетиот веќе не е во притвор. Притворот може да трае до правосилноста на пресудата и не подолго од времетраењето на казната во пресудата.По објавувањето на пресудата, претседателот на советот е должен да ги научи странките на нивните права, пред сè, да се жалат и да одговорат на жалбата.[40]

Постојат повеќе врсти на пресуди и тоа : осудителна пресуда , ослободителна пресуда и пресуда со која се одбива обвинението.

Осудителната пресуда се донесува кога ќе се докаже дека е сторено кривично дело.Во 2009 година се донесени измени и дополнувања во осудителната пресуда.Во осудителната пресуда кога обвинетиот е осуден на општакорисна работа, во пресудата треба да стои видот и времето на траењето на работата.Исто така треба да содржи и колку ќе биде казната затвор ако не биде извшена општокорисната работа.[41]

---

[40] КРИВИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО -ПОСЕБНИ ДЕО ТОК КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА, д-р. Момчила Грубача , Нови Сад

[41] Компаративно процесно право, –проф. д.р Гордана Лажетиќ, проф. д-р. Гордан Калајџиев, Проф. д-р Бобан Мисоски, проф. д-р Дивина Илиќ Димоски, Скопје 2011 година, стр. 229

Ослободителна пресуда се донесува кога ќе се докаже дека тужениот не го сторил кривичното дело и за дело во кое тужителот е обвинет а не е кривично дело. Судот ќе донесе ослободителна пресуда ако делото за кое обвинетиот се обвинува не е кривично дело ако не е предвидено во КЗ или ако недостасува некој од елементите кои се предвидени во КЗ. Втор услов да се донесе ослободителна пресуда е ако има околности што ја исклучува кривичната одговорност.

ЗКП на Р.Србија пропишува повќе начини за донесување *на пресуда со која се одбива обвинението.*Пресудата со која се одбива обвинението се изрекува кога тужителот од започнување до завршување на главниот претрес се откажал од тужбата. Втор начин за донесување на пресуда со која ќе се одбие обинението е кога обвинетиот за истото кривично дело веќе е законски осуден, ослободен или обвинет и против него правосилно е одбиен или постапката против него е прекината со правосилност со судска одлука и трет начин е кога обвинетиот е ослободен од кривично гонење со акт на амнестија или помилување, или гонењето не е може да преземе поради застареност или некои други околности кои трајно го исклучуваат кривичното гонење.

Судот штом ја донесе пресудата, претседателот на советот е должен да ја обави. Доколку судот не може да ја изрече пресудата истиот ден по завршувањето на главниот претрес, ќе ја одложи во рок од три дена да ја објави пресудата, а во сложени ситуации во рок од осум дена.Во врска со донесување на пресудата како кај нас во Македонија така и во Србија рокот и начинот на донесување на пресудата е исти. Во 2009 година новоста што е внесена во донесување на пресудата е тоа што пресудата треба да биде изготвена во писмена форма од страна на судот и да биде пратена до лицата кои што имаат право на жалба.

5. Правни лекови во Република Србија

Редовните правни лекови се средства со кои овластените лица оспоруваат судска одлука поради постоење на некои правни недостатоци или дека овие лица бараат негово

изменување или укинување.Во рамките на оваа широка тема, генерално може да се каже дека првиот правен лек е изјава за волја со која се бара организација од повисоко ниво да ја испита законитоста на еден акт.Самото постоење и можност за користење правни лекови од страна на овластени лица се наоѓа во основната задача на КПП. Тоа подразбира дека кривичното прашање мора да биде праведно разгледано на законски начин.По правило, секое дело може да биде подложено на такво испитување од најмалку еден орган одговорен за тоа.Имено, во текот на кривичната постапка може да се појават грешки. Потребно е ваквите решенија да се исправат, од овластено лице кое ја поведува постапката со правни лекови, односно со поднесување правен лек. Со тоа се обезбедува гаранција дека незаконските или неправилните судски одлуки ќе бидат исправени, бидејќи овој суд кривичната материја ја разгледува во поповолни услови, каде објективно и сеопфатно ја разгледува судската одлука.Основната поделба на правните лекови е претставена со поделбата на редовни и вонредни лекови.

Можноста за користење правни лекови против одлуките на државните органи е уставно оправдана. Според Уставот, секој има право на жалба или друг правен лек против решение.

Редовните правни лекови се средства со кои се оспоруваат неисправните судски одлуки. Во кривично процесно право редовни правни лекови се:

1) Жалба против пресудата на првостепениот суд
2) Жалба против пресудата на второстепениот суд
3) Жалба против решението

Странката може да оспори едно решение само ако тоа е изречено на нејзина штета Жалбата е правен лек бидејќи се изјаснува против судската одлука. Жалбата е правен лек со кој странките или други лица овластени со закон го оспоруваат решението на понискиот суд, доколку сметаат дека тоа е незаконско и неправилно, од судот се бара да го измени или укине донесеното решение.[42]

[42] Чедомир Стевановиќ, Петар Станојевиќ, Кривично процесно право, Ниш, 2005 година. Страница 258

5.1 Жалба на пресуда на првостепен суд

Жалбата против пресудата на првостепениот суд е основниот и најважен редовен правен лек, кој против првостепената пресуда може да го поднесат овластени лица во рок од 15 дена од денот на доставување на преписот на пресудата Жалбата како редовен правен лек е посебен институт на КПП- а кој има двојна функција: претставува право на одредени лица да бараат преиспитување на судските одлуки и средство за активирање на правосилноста на тие одлуки.Основна карактеристика на жалбата е тоа што се поднесува против неправосилни судски одлуки и секогаш има одложувачко дејство, односно го одлага извршувањето на пресудата.

На списокот на овластени лица кои можат да поднесат жалба ЗКП ги додава и: бранителот, правниот застапник на обвинетиот и оштетениот Законот предвидува и дека неговиот брачен другар, крвни роднини, посвоители можат да поднесат жалба во име на обвинетиот, посвоеното лице, братот, сестрата, хранителот и лицето со кое живее во вонбрачна заедница. Јавниот обвинител може да поднесе жалба и на штета на обвинетиот и во корист на обвинетиот.Тој има целосно право на жалба, сметајќи дека е заштитник на законитоста.[43] Оштетениот по правило поднесува жалба само на решението за трошоците на кривичната постапка.Обвинетиот може да се откаже од правото на жалба по доставувањето на преписот на пресудата. Жалбата се поднесува во писмена форма.Според ЗКП жалбата треба да содржи:

1) означување на пресудата против која се поднесува жалбата;
2) основи за поднесување жалба
3) образложение на жалба;
4) предлог за целосно или делумно укинување или преиначување на оспорената пресуда;
5) потпис на лицето што поднесува приговор.[44]

---

[43] ЗАКОНИК о кривичном поступку "Службени гласник РС", бр. 72 од 28. септембра 2011, 101 од 30. децембра 2011, 121 од 24. децембра 2012, 32 од 8. априла 2013, 45 од 22. маја 2013, 55 од 23. маја 2014, 35 од 21. маја 2019, 27 од 24. марта 2021 - УС, 62 од 17. јуна 2021 - УС член 483

[44] ЗАКОНИК о кривичном поступку "Службени гласник РС", бр. 72 од 28. септембра 2011, 101 од 30. децембра 2011, 121 од 24. децембра 2012, 32 од 8. априла 2013, 45 од 22. маја 2013, 55 од 23. маја 2014, 35 од 21. маја 2019, 27 од 24. марта 2021 - УС, 62 од 17. јуна 2021 - УС член 435

Бидејќи во судската пракса имаше појава во жалбата да се наведуваат само законските основи и образложение, тоа доведе до одолговлекување на кривичната постапка и реално продолжување на рокот за жалба.[45] Имајќи ја предвид оваа појава, законодавецот го продолжил рокот за жалба, но под услов да се поднесува целосна жалба.Причината за жалбата не мора да биде професионално и правно карактеризирана, важно е во жалбата да биде нагласено за што се жали странката. Ако во жалбата судот не може да утврди за која пресуда за побива странката, првостепениот суд со решение против кое не е дозволена жалба ќе го повика подносителот на жалбата да ја дополни или исправи жалбата во определен рок. Доколку подносителот на жалбата во определен рок не ја исполни наредбата на судот, судот ќе ја отфрли жалбата како неоснована.Согласно одредбите првостепениот суд ќе го повика подносителот на жалбата да ја дополни жалбата во определен рок со писмен поднесок или на записник од тој суд.Доколку подносителот на жалбата не одговори на оваа покана, судот ќе ја одбие жалбата доколку таа не содржи одредени одредби.

Причините за жалбата се неправилности во првостепеното судење.Пресудата може да се оспори по жалба поради правни недостатоци кои настануваат поради пропусти или грешки во работата на поединечни субјекти. Основа за укинување на пресудата се недостатоците на пресудата кои настанале како резултат на пропусти и грешки во работата на кривичниот суд и другите субјекти направени во текот на истрагата на кривичниот предмет.

Основите за укинување на пресудата можат да се сведат на две категории:

- Несоодветна или неправилна примена на кривичното, материјалното и процесното право, т.е. на правни недостатоци;
- на процесна или нецелосно воспоставена состојба односно на неправилно изрекување на кривична санкција.

Странката може да ја оспори пресудата од повеќе причини. Во пракса најчесто укажува на недостаток на фактичката состојба или погрешна примена на материјалното

[45] Чедомир Стевановиќ, Петар Станојевиќ, Кривично процесно право, Ниш, 2005. стр.258.

право во случај судот да не го прифати неговото мислење за повредата на процедурални одредби.

Пресудата може да се оспори по следните основи:

1) суштествени повреди на одредбите на кривичната постапка,
2) повреди на Кривичниот законик,
3) погрешно или нецелосно утврдена фактичка состојба,
4) решенија за кривични санкции, конфискација на имотна корист, трошоци за кривична постапка, имотноправни барања како и поради одлуки за објавување на пресудата преку средствата за јавно информирање[46]

Бидејќи сите повреди на одредбите од кривичната постапка не се исти по својата природа и тежина, тие се класифицираат на апсолутни и релативни суштествени повреди на одредбите на кривичната постапка. кривичната постапка ги вклучува следните повреди:

1) ако судот бил неправилно составен или ако во изрекувањето на пресудата учествувал судија или судија поротник кој не судел на главниот претрес или кој со правосилна одлука бил изземен од изрекување казна;
2) ако главниот претрес бил суден од судија или судија поротник кој морал да се повлече
3) ако главниот претрес се одржал без лице чие присуство на главниот претрес е задолжително со закон или ако обвинетиот и бранителот оштетениот како тужител. или на приватниот обвинител, спротивно на неговото барање, им била ускратена можноста да го користат својот јазик на главниот претрес и да го следат текот на главниот претрес на својот јазик,
4) Доколку јавноста била исклучена од главниот претрес спротивно на овој законик:
5) Ако судот ги повредил одредбите од кривичната постапка во однос на постоењето на обвинението на овластениот обвинител или предлогот на оштетениот, односно одобрението на надлежниот орган

[46] ЗАКОНИК о кривичном поступку "Службени гласник РС", бр. 72 од 28. септембра 2011, 101 од 30. децембра 2011, 121 од 24. децембра 2012, 32 од 8. априла 2013, 45 од 22. маја 2013, 55 од 23. маја 2014, 35 од 21. маја 2019, 27 од 24. марта 2021 - УС, 62 од 17. јуна 2021 - УС член 437

6) Ако пресудата ја донел стварно надлежен суд или ако судот неправилно го отфрлил обвинението поради надлежност, освен ако пресудата за кривично дело под надлежност на понизок суд не ја донел судот;
7) Ако со пресудата се повредуваат одредбите на овој законик;
8) Ако обвинението е пречекорено
9) Ако пресудата се заснова исклучиво на докази кои не можат да се засноваат на одредбите на овој закон;

Втората група основи за укинување на пресудата ја сочинуваат повредите на кривичното право. Имено, овие повреди се такви што претставуваат апсолутни повреди и судот ги зема предвид по службена должност.Така, се пропишува дека повреда на кривичното право постои доколку е повреден кривичниот закон во прашањето:

1. Дали делото за кое обвинетиот се гони за кривично дело

2. Дали постојат околности што ја исклучуваат кривичната одговорност

3. Дали постојат околности што го исклучуваат кривичното гонење, а особено дали е истечен рокот на застареност на кривичното помилување или предметот е веќе пресуден со правосилност и дејство, применет закон што не може да се применува,

5. дали одлуката за казна, условна осуда или судско предупредување, односно одлуката за мерката безбедност или за конфискација на имот ги надминала надлежностите на судот. согласно законот

6. Дали се прекршени одредбите за пресметување на притвор и издржани казни.

Доколку жалителот ја оспори пресудата поради апсолутно суштинска повреда на кривично-процесното право, повисокиот суд кој одлучува по жалбата утврди дека ова повреда навистина постои, ќе ја укине оспорената пресуда и ќе го врати предметот на ново судење

5.2. Жалба на пресуда на второстепен суд

Жалбата против пресудата на второстепениот суд е посебен редовен лек кој по исклучок може да се користи само во случаи определени со закон.Против пресудата на второстепениот суд е дозволена жалба до судот кој одлучува во трето само во следниве случаи:

1) второстепениот суд изрекол најдолга затворска казна или ако ја потврдил пресудата на првостепениот суд што ја изрекол таквата казна;

2) второстепениот суд врз основа на одржано рочиште, утврдил поинаква фактичка состојба од првостепениот суд и пресудата ја засновал на вака утврдената фактичка состојба и

3) второстепениот суд ја преиначил првостепената пресуда со која обвинетиот е ослободен и донесе пресуда во кој обвинетиот се прогласува за виновен.

За жалбата против второстепената пресуда одлучува третостепениот суд на седницата на советот согласно одредбите што важат за второстепената постапка. Пред овој суд не може да се одржи рочиште. Составот на кривичниот суд за одлучување по жалба против пресуда на второстепен суд во трет степен е посебно прашање, особено ако истиот суд одлучувал по жалба против пресуда на првостепениот суд.Станува збор за Врховниот суд кој може да одлучува по жалба против пресудата.

5.3. Жалба на решение

Жалбата против решение е редовен правен лек кој се карактеризира со одредени особености. Овие карактеристики се однесуваат на можноста за поднесување жалба до

органите надлежни за одлучување по жалба и на прашањето за суспензивното дејство на жалбата.[47]

Во однос на можноста за поднесување жалба постојат три вида решенија. Имено, има решенија за кои по правило е дозволена жалба, потоа оние за кои не е дозволена жалба и решенија за кои не е дозволена самостојна жалба. Така, законот предвидува дека е дозволена жалба против решението на истражниот судија и против другите одлуки донесени во прв степен, освен ако овој закон изречно не предвидува дека не е дозволена жалба.Жалбата против решението се поднесува до судот што го донел решениет од страна на овластените лица во рок од 3 дена од денот на доставувањето на решението. По жалбите против решението на првостепениот суд одлучува второстепениот суд на седница на советот, доколку со закон поинаку не е определено. Надлежниот суд одлучувајќи по жалба против решението може да донесе повеќе видови одлуки. Така, со решението може да се одбие жалбата како ненавремена или како недозволена. Потоа со нејзино решавање ќе ја отфрли жалбата како неоснована и ќе го потврди донесеното решение во прв степен. Конечно, судот за правни лекови може да ја прифати жалбата и да го измени или укине решението, а по потреба да го упати предметот на повторно одлучување до судот што ја донел оспорената одлука.

6.Разлики во кривичната постапка на Р.С Македонија со Р.Србија

Се до 1991 година Република Северна Македонија и Република Србија биле дел од Социјалистичка Федеративна Република Југославија. По осомастојувањето на двете

[47] Чедомир Стевановиќ, Петар Стојановиќ, Кривично процесно право, Ниш, 2005 г.

држави на почетокот го користеле Законот за кривична постапка што влечел корени од поранешна Југославија.Како кај нас така и во Србија се имаат направено низа од реформи во делот на Законот за кривична постапка.Во Р.С Македонија новиот Закон на кривична постапка е донесен во 2010 година, а во Србија е донесен во 2011 година. И во едниот и во другиот закон главната промена која е направена е во тоа дека товарот на докажување и изведување на докази повеќе не паѓа на товар на судот.Р.Србија се има определено за формална обвинителска истрага, каде што на обвинетиот му дава за право да учествува во истрагата и да присуствува на истражните дејствија. Во Р.С Македонија обвинителската истрага не е толку формална. Во обинителската истрага доказите се собираат, а не се изведуваат. Законодавците сметаат дека правилно е доказите да се изведуваат на главната расправа каде што доказите ќе се изведуваат пред непристрасен суд со можност за контрадикторно тестирање на доказите. Како кај нас така и во Србија следејќи го ЗКП на Италија истрагата и собирањето на докази од страна на одбраната имаат за можност да искористат освен адвокати,вештаци и криминалистички детективи. Сепак ако направиме споредба со овластувањата на јавното обвинителство и оние на одбраната може да се забележи дека можностите и доказната вредност на дејствијата на одбраната не се сосема исти со оние на обвинителството. Променети кои што се направени и во двата закона се за цел за побрза и поефикасна постапка.

Како што спомнав во претходните глави кривичната постапка како кај нас така и во Србија започува на исти начин, со поднесување на кривична пријава од страна на јавен обвинител, државен орган или физичко лице.

Во делот на предистражната постапка во принцип не постои разлика во начинот на започнување и тек на предистражната постапка. Единствена разликата која се појавува е во делот на паричната казна за непочитување на дадена наредба од страна на јавен обвинител на државен орган. Нашиот ЗКП пропишува парична казна од 2500 до 5000 евра, додека пак ЗКП на Србија пропишува парична казна од 1200 евра.

Во делот на истражната постапка во Р.Србија може да нагласиме дека се задржани инквизиторни елементи и покрај укинување на истражниот судија. Важно е да се напомене дека во истрагата се изведуваат докази и на некој начин се случува „судење пред судење" бидејќи исказите дадени во истрагата се сметаат за изведени докази и може

да се користат како порано како основ за пресудата или осудата.[48] Во новите измени на истражната постапка истражниот судија се заменува со јавен обвинител. За разлика кај нас во истржната постапка доказите се собираат и се изведуваат на главна расправа. Следана разлика која што се појавува споредувајќи ја кривичната постапка на Р.С Македонија и Србија е тоа што српскиот ЗКП пропишува можност за одложување на кривичното гонење само за кривични дела на кои што се пропишува парична казна или казна затвор до пет години, а во македонскиот ЗКП такво законско решение не постои.ЗКП на Србија точно го пропишува обврските на осомничениот што треба да ги изврши за да може да се одложи кривичното гонење.Новите измени кои што беа направени во двата закона поврзани во доказната постапка е дека сега туженият и тужителот можат да изведуваат докази.Па така следна разликата која се јавува во ЗКП на Македонија и Србија е тоа што во Македонија бранителот на оптуженият може да бара пристап до јавни органи, да сослушува луѓе кои што ќе можат да помогнат во одбарната. Бранителот изјавите на сведоците кои ќе бидат од страната на одбаната ги заверува писмено и ги предава на јавниот обвинител.Во ЗКП Србија стои дека и осуденият и бранителот заедно можат да баарат докази за одбрана да вршат претрес, да испитуваат сведоци.Кога ќе ги споредиме паралено Законот на Кривична постапка на Р.С Македонија и Србија во делот на истражната постапка може да забележиме дека во принцип начинот како течат дејствијата се исти, дури и роковите кои што ги пропишуваат и двата закони се исти..И во двете држави јавниот обвинител е главниот субјект во постапката кој што ја спроведува истрагата.Има еден дополнител член во ЗКП на Србија а тоа е можност за доплнување на истрагата.Јавниот обвинител ќе донесе наредба за дополнување на истрагата кога ќе утврди дека тоа е неопходно по завршувањето на истрагата преземаат нови доказни дејствија.[49]

Кога ќе направиме компарација во делот на обвинението поврзано со обвинетиот, и во двата закони има дел каде што се пропишува дека обвинетиот и јавниот обвинител можат да направат договор за признавање на вина. ЗКП на Р.С Македонија и ЗКП на

---

[48] Коментар на законот заа кривична постапка - проф. д.р Гордана Лажетиќ, проф. д-р. Гордан Калајџиев, проф. д-р Тодор Витларов, Лидија Неделкова, Маја Денковска, Мери Тромбева, д-р Павлина Јанкуловска, м-р Дељо Кадиев стр.12

[49] ЗАКОНИК о кривичном поступку "Службени гласник РС", бр. 72 од 28. септембра 2011, 101 од 30. децембра 2011, 121 од 24. децембра 2012, 32 од 8. априла 2013, 45 од 22. маја 2013, 55 од 23. маја 2014, 35 од 21. маја 2019, 27 од 24. марта 2021 - УС, 62 од 17. јуна 2021 - УС член 283), член 306

Р.Србија ги пропишува истите одредби за тоа што треба да содржи една спогодба. Во делот со поднесување на обвинителен акт ЗКП на Македонија пропишува низа од одредби на начинот на поднесување на обвинителниот акт и оцена на обвинителниот акт од страна на судија.Главната разлика која се појавува во спогодувањето е тоа што во Србија па и во земјите во регионот дозволено е спогодување и во главната расправа. Кај нас спогодување може да има само во текот на истражната постапка пред поднесување на обвинителен предлог за дела за коишто се води скратена постапка и во фаза на оцена на обвинителниот акт. Следана разликата се јавува во тоа што кај нас обвинителниот акт подлежи на оцена од страна на судија, а во Србија оцена на обвинителен акт не постои.Може да увидиме дека и во двете кривични постапки и двата закони за кривична постапка обвинителниот акт ги содржи истите елементи.

Во делот за главаната расправа во ЗКП на Србија може да се забележи дека тие имаат воведено подготовка за главана расправа и главна расправа. Во делот во подготовката на главна расправа во рочиште странките се изјаснуваат по предметот на обвинението, се образложуваат доказите што ќе се изведат на главниот претрес и се предложуваат нови докази, се утврдуваат фактичките и правните прашања што ќе се предмет на расправа на главниот претрес како и за други прашања за кои судот смета дека се од значење за одржување на главниот претрес (расправа).Важно е да се напомене дека ова подготвително рочиште се одржува пред претседателот на судот и без присуство на јавноста. Законот овозможува и на денот кога ќе биде подготвителното рочиште да се одржи и главната расправа.Кај нас во нашата кривична постапка немаме подготивтелно рочиште за главната расправа, туку по оцена на обвинителниот акт се закажува главна расправа од страна на претседателот на советот. Во кривичната постапка на Србија подготвително рочиште за главана расправа може и да нема во случај кога се работи за кривични дела за кои е пропишана казна затвор до дванаесет години, и кога претседателот на судот ќе смета дека има собрано доволно докази и сите правни прашања се јасни за да се премине директно на главна расправа. На подготвителното рочиште присуствуваат обвинетиот со неговиот бранител, тужителот, оштетениот, јавниот обвините и ако има потреба од преведувач. Подготвителнот рочиште за главната расправа и дава дополнителна можност како на осуденият така и на тужителот да прибават докази и по завршување на истрагата односно по покренување на обвинителниот акт.Законот за

кривична постапка на Србија пропишува дека подготвителното рочиште може да се одржи и без присуство на некој од повиканите странки. На подготвителнот рочиште за главната расправа се изјаснуваат странките, јавниот обвинител од обвинителниот акт изнесува опис на делото од кое произлегуваат правните карактеристики на кривичното дело, правниот назив на кривичното дело и ги наведува доказите што го поткрепуваат обвинението, а може да предложи и казна одредени видови и мерки на казнени санкции. Ако се работи за обвинение на оштетениот како тужител или приватна тужба претседателот на советот може накратко да ја објасни неговата содржина.Исто така на подготвителното рочиште за главната расправа претседателот на советот може со согласност на странките да го укине притворот или да го замени во помала мера. Треба да се напомене дека против ова решение не е дозволена жалба.

Кога станува збор за главната расправа и двете кривични постапки се одвиваат на исти начин. Тука не постои некоја посебна разлика што може да се разликува едната од другата постапка. Во претходните глави детално се објаснети главните расправи како кај нас така и во Србија.

Во делот што се однесува до донесување на пресудата и кај нас и во Србија може да се донесат три вида на пресуди и тоа: осудителна пресуда, ослободителна пресуда и пресуда со кое се одбива обвинението.Во делот на пресудите не постои никаква разлика.

Кога станува збор за правните лекови може да увидиме во горенаведеното дека како единствен редовен правен лек и кај нас и во Р. Србија во кривичната постапка е жалбата.Кога ќе ги споредеме нашиот Закон за кривична постапка и Законот на Србија може да забележиме дека не постои никаква разлика. Роковите за поднесување на жалба се исти и кај нас и во Р.Србија рокот е 15 дена од денот на донесување на пресудата, исто така и содржината и основите за побивање на тужбата се исти.

7. Прилози

•Пример за Кривична пријава

Подрачна единица на МВР

Бр. ____ ____ година

Штип

ДО ОСНОВНОТО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО ШТИП

Врз основа на член 140 а во врска со член 142 ст.1 од ЗКП поднесувам:

КРИВИЧНА ПРИЈАВА

Против:

_____ од татко ___ и мајка ___, роден на ____ година во Штип, каде и живее, писмен со завршено средно образование, невработен, неженет, војскане служел, Македонец, државјанин на РМ.Затоа што постои основано сомневање дека пријавениот сторил кривично делоубиство чл.123 ст.2 т.2 в.в. чл.19 од КЗ.Имено, на ден 04.12.2009 година околу 11,30 часот во С. на тротоарот нараскрсницата од ..... во непосредна близина на продавницата ....., со ножво должина од 210 мм и ширина од 10 мм со сечиво долго 85 мм кој претходного зел од дома, се обидел да ја лиши од живот неговата сопруга - оштетената _____. од Б., со која живеел во вонбрачна заедница, иако бил свесен деканожот може да ја лиши од живот и го сакал неговото извршување, замавнал соистиот два до три пати во пределот на стомакот и десниот колк, при што инанел три убодни рани и тоа во левата страна во пределот на стомакот содимензии 1х1 см на десната страна во пределот на стомакот со димензии 1х1см и во пределот на десниот колк со димензии од 2 см

На ден 04.12.2008 г. оштетената М. заедно со сестрата на И., С., отишле да гопосетат И. Затвор С.. М. со себе го носела и малолетниот Т., син на Ф., навозраст од 3 години, а на враќање, кај постојката каде што се паркираат комбивозилата за Б., пред продавницата ..... на раскрсницата на ..... одејќи потротоарот, пред нив излегол обвинетиот Ф., и со нож на расклопување водолжина од 210 мм и ширина од 10 мм, со сечиво долго 85 мм, кој претходно гозел од дома, трипати замавнал и ја прободел М., која во тој момент вопрегратки на левата страна го носела детето, при што со ножот и нанел триубодни рани, и тоа на левата страна во пределот на стомакот - стомачниот sидпод левиот ребрен лак со димензии 1х1 см, на десната страна во пределот настомакот – стомачниот sид по десниот ребрен лак со димензии 1х1 см, и вопределот на препонскиот дел на десниот колк со должина од 1 цм и длабочинаод 1, 5 цм.Од убодите, оштетената М. паднала, детето го прифатила сведокот С., аобвинетиот го напуштил местото на настанот.Органот презеде

мерки за пронаоѓање на сторителот на кривичнотодело. Тој, истиот ден во 22 часот беше приведен во Подрачната единица наМВР – Штип и во разговорот го призна делото, опишувајќи го начинот наизвршување на делото. При претресот на домот на пријавениот е пронајденнож во должина од 210 мм и ширина од 10 мм со сечиво долго 85 мм со кој гоизвршил кривичното дело.Докази:1.Записник за претрес на лице од ___ година.2.Записник од претрес на дом од ___ година.3.Потврда за одземени предмети од ____ година.4.Записник за пријавување на кривично дело од оштетената ___ од ___ година.5.Лекарско уверение бр. ____ од ___ година од оштетената ____ издадено од Општата болница во Штип.Пријавениот ____ на __ година во __ часот е приведен кај истражен судија при Основниот Суд во Штип. [50]

Началник

_____

- ***Пример за обвинителен акт***

ОБВИНИТЕЛЕН АКТ

ДО ОСНОВЕН СУД ШТИП

Врз основа на чл.42 ст.2 т.4, чл.167 ст.2, чл.191 и чл.257 ст.1 од ЗКПподигам

[50] Практикум Казнено процесно право, проф.д-р Лазар Нанев

ОБВИНИТЕЛЕН АКТ

Со предлог за продолжување на притворот

ПРОТИВ

1.Н.О од татко В., мајка Ц., родена на ден .... година во Штип, каде и живеена ул. .... бр.44, со ЕМБГ ..., Македонка, државјанин на РМ, невработена,омажена, со завршено средно училиште, безимотен, досега неосудуван,друга постапка не се води, во притвор од 10.12.2009 година.2.Второобвинетата, Р.М. од татко Д., мајка М., родена на ден .... година вос.Брест општина Конче, живее во ул. ....., со ЕМБГ ....., Македонка,државјанин на РМ, невработена, неомажена, со завршено средноучилиште, безимотна, досега неосудувана, друга постапка не се води, вопритвор од 10.12.2009 година

ЗАТОА ШТО

На ден 04.12.2009 година околу 11,00 часот во Штип на улицата ....., сосекира во должина од 90 см и ширина од 10 см со сечиво долго 85 мм голишиле од живот А. со кој првобвинетата живеела во брачна заедница, иакобиле свесни дека секирата може да го лиши од живот и го сакале неговотоизвршување, обвинетите замавнале со секирата два до три пати во пределотна стомакот и десниот колк, при што му нанеле три убодни рани и тоа во левататрана во пределот на стомакот со димензии 1х1 см на десната страна вопределот на стомакот со димензии 1х1 см и во пределот на десниот колк содимензии од 2 см, по што последниот удар бил фатален и со секирата и гоудриле во пределот на вратот од кој удар покојниот умрел на лице место. Одубодите, А. паднал, а обвинетите му го замотале телото во врећа и го однеле вошупата во дворот. По два дена трупот почнал неподносливо да мириса, на штореагирала продавачката од продавницата во соседната куќа а и братот на покојниот го има пријавено за исчезнат. Телото е пронајдено на ххх во полураспадната состојба, пронајдена е и секирата на која се утврдени отпечатоциод прстите на двете обвинети.Со горенаведените дејства обвинетите сториле кривично дело Убиствоод чл.123 ст.2 т.1 од КЗ на РМ

ПРЕДЛАГАМ

1.Основниот суд во Штип, согласно чл.30 и чл.31 од Законот засудовите и чл.21 од ЗКП да закаже и одржи главен претрес на кој ќеги повика:-Основниот Јавен обвинител од Штип-Обвинетите О.Н. и М.Р. од наведената адреса, односно одзатворот во Прилеп-Оштетените С.Ф и Д.Н-Сведоците Д.Н од Штип, ул. ... бр. 6; С.Н. од Штип, ул. ... бр.44; А.Д. од Штип, ул. ... бр. 5, С.М. од Штип, ул. ... бр. 2; И.Д. од Штип,ул. В.П. бр. 47; И.П. од Штип, ул. ... бр. 122;-Вешто лице д-р .... од Судска Медицина – Скопје,-Психолог ..., од Центарот за Социјални работи – Штип,-Вештото лице неуропсихијатар д-р ..., од ЈЗУ Клиника запсихиатрија – Штип.2.На главниот претрес да бидат изведени како доказ: записник за .....,потврда за привремено одземени предмети бр. 1569 од ....,медицинска документација на име ....., наод и мислење од извршенаобдукција, фотодокументација бр.1111 со 12 фотографии. Во текот напретресот да се изврши увид во нод ... или....3.Спрема обвинетите мерката притвор определена со решение наИстражниот судија при Основниот суд Штип КИ.бр.2222 од 2222222година, која е во траење од 30 дена да биде продолжена дозавршувањето на главениот претрес, бидејќи сеуште постојатпричините за притвор согласно чл.184 ст.1 т.2 од ЗКП.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Од спроведента истрага против обвинетите О.Н и М.Р за извршено тешкокривично дело убиство со умисла од чл.123 ст.2 т.1 од КЗ се утврди следнатасостојба:На ден 04.12.2009 година околу 11,30 часот во Штип на улицата ... бр.44, сосекира во должина од 90 см и ширина од 10 см со сечиво долго 85 мм голишиле од живот А. со кој првобвинетата живеела во брачна заедница, иакобиле свесни дека секирата може да го лиши од живот и го сакале неговотоизвршување, обвинетите замавнале со секирата два до три пати во пределотна стомакот и десниот колк, при што му нанеле три убодни рани и тоа во левата страна во пределот на стомакот со димензии 1x1 см на десната страна вопределот на стомакот со димензии 1x1 см и во пределот на десниот колк содимензии од 2 см, по што последниот удар бил фатален и со секирата и гоудриле во пределот на вратот отстранувајќи ја главата на сега покојниот од којудар сега покојниот умрел на лице место. Од убодите, А. паднал, а обвинетитему го замотале телото во врећа и го однеле во шупата во дворот. По два денатрупот почнал неподносливо да мириса, на што реагирала

продавачката одпродавницата во соседната куќа а и братот на покојниот го има пријавено заисчезнат. Телото е пронајдено од страна на МВР – Штип, на 07.12.2009 годинаво полу распадната состојба, пронајдена е и секирата на која се утврдениотпечатоци од прстите на двете обвинети.Од исказот на првообвинеттата даден во истрага пред истражен судијаЗаписник Ки.бр. ххххх и на Второобвинетата е утврден и мотивот за сторенотокривично дело. Имено, Првообвинетата и сега покојниот живееле во брачназаедница околу 14 години. Од бракот тие имале две деца од кое женското навозраст од 13 години – А. а машкото на возраст од 7. Второобвинетата живеелаво истата куќа како вонбрачна сопруга на покојниот и од вонбрачната заедницаима едно дете – ќерка на возраст од 3 години. Откако ќерката на покојниоттргнала во седмо одделение поточно на возраст од 13 години имала дечко сокој се забавувала кратко време, со кого имала неколку бакнувања и телефонскиразговори, меѓутоа за истото дознал нејзиниот татко покојниот А и откакодознал започнал да врши психолошки притисок врз неа барајќи да му каже штосе имала со нејзиниот дечко, но иако Анита за цело време повторувала декаосвен едно бакнување немала ништо со дечкото, а доколку сака може да одатна лекар да се провери, сепак обвинетиот инсистирал да му каже што се имаправено, а при тие расправии оштетената била дури и удирана од страна наобвинетиот со шамари и боксови. На 12.01.2008 година била повикана одобвинетиот да оди на првиот спрат од куќата во гостинската соба која сенаоѓала до дневната соба во која седеле мајка О и втората жена М, па откако Аотишла во собата во која била повикана од страна на покојниот повторнопокојниот почнал да ја тепа и да ја прашува што се има правено со нејзиниотдечко па и покрај тоа што истата повторно кажувала дека немала ништо со негои кажал дека треба да се соблече за да ја провери. А побарала да оди вотоалет бидејќи од страв имала нагон за мокрење а кога се вратила , било темново собата и покојниот и кажал да ги соблече гаќите кое нешто таа го сторилатогаш покојниот извршил обљуба на неа. Кога покојниот излегол од собата Азапочнала да плаче бидејќи обвинетиот и ја одзел невиноста и дека нејзиниот живот е уништен. За силувањето веднаш дознало поширокото семејство и тоабаба и, тетка и чичкото на татко и, меѓутоа ништо не било превземено, а знаејќикаков е нејзиниот татко бидејќи уште од малечка гледала како истиот јамалтретира мајка и, знаела дека сето ова може да оди на полошо по однос нанеа. Во периодот од 12.01.2008 година сметано до 23.05.2008 година покојниотбил на неплатен одмор поточно

дома и во тие пет месеци покојниот скоро секој ден ја тепал и силувал А. Пред скоро секој сексуален однос А била тепана илипак биле употребувани од страна на обвинетиот зборови на присила. Инаку затие пет месеци А спиела заедно со покојниот во гостинската соба која сенаоѓала веднаш до дневната соба на првиот спрат од куќата, во која спиелемајка и нејзиниот брат А. ,додека пак втората жена М спиела на вториот катведнаш над собата во која спиеле покојниот и А, па истата имала можност даслуша што се случува со оштетената. Во текот на тие пет месеци обвинетиотоштетената ја има тепано не само со шамари и боксови туку и со трофазенплетен кабел со кој била удирана по различни делови од телото, ја удирал сонозете, а воедно држел под перница и пиштол со куршуми. За овој настан имамедицинска документација бр. Хххххх Лекарско Уверение од ЈЗУ Здравен домШтип. А во текот на овој чин го молела за милост покојниот упатувајќи музборови да го одоброволи за да не продолжи да и го прави сето ова и музборувала дека тој и е татко и дека го сака, дека три години растела без него. Апочувствувала страв да тој ќе ги оствари сите закани што веќе и ги има кажано,а имено дека ќе ја запали па како почувствувала страв за својот живот јазамолила мајка и Олгица и маќеата да и помогнат бидејќи се плаши за својот живот. По ова А доживува шок и ја хоспитализираат во ЈЗУ Универзитетскаклиника за психијатрија Скопје дијагностицирајќи и невролошко пореметување.Ова преставува доволен мотив за да обвинетите го сторат делото. Имено содактилоскопско вештачење бр. Ххх од МВР – Штип, од одел за крим - техника,на отпечатоците од прсти најдени на секирата утврдено е дека тие и припаѓаатна двете обвинети..Фактичката состојба опишана во диспозитивот на обвинителниот акт ипостоењето на кривчното дело што им се става на товар на обвинетите сеутврдува од дактилоскопско вештачење бр. Ххх од МВР – Штип, од одел закрим - техника, на отпечатоците од прсти најдени на секирата утврдено е декатие и припаѓаат на двете обвинети, од обдукциониот наод на вештто лице хххххпри кој што наод е пронајдено влакно коса од второобвинетата на отворенарана, изјава од свидетелката С.М која слушнала расправии во критичниотмомент, фотоалбум со фотографии.На записник пред истражен судија обвинетите во своја одбрана го признаваатизвршувањето на кривичното дело.Во дејствијата на обвинетите консумирани се сите нужни елементи накривичното Убиство од чл. 123 ст.2 т.1 кои им се стават на товар па сметамдека овој обвинителен акт е оправдан и законски заснован.Предлагам спрема обвинетите да биде продолжена

мерката притворопределена со решение на Истражниот судија при Основниот Суд – Штип Ки.брХХХХ од хххх која е во траење од 30 дена да биде продолжено дозавршувањето на главниот претрес, бидејќи сеуште траат причините за притворсогласно чл.184 ст.1 т.2 од ЗКП, односно постои основан страв дека ќе ги уништи трагите на кривичното дело или ако особени околности укажуваат декаќе ја попречува истрагата со влијание врз сведоците, соучесниците илиприкривачите.Со оглед на изложеното треба да бидат огласени за виновни и осудени споредзаконот, имајќи го предвид начинот на извршување на крвичните дела ,последиците од истите, степенот на кривичната одговорност како и целата штотреба да се постигне на генерално и специјално превентивен план .[51]

ОСНОВЕН ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ

_____

- ***Пример за Кривична пријава во Србија***

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ ПОЛИЦИСКА УПРАВА ЗА ГРАД БЕЛГРАД

[51] Практикум Казнено процесно право, проф.д-р Лазар Нанев

Полициска станица Раковица

Број: КУ 21051/12

Датум: 28 декември 2012 година

Белград

ДО ВИШИОТ ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ ВО БЕЛГРАД

Врз основа на член 280 ст.1 и чл.281 ст.1 од ЗКП. се поднесува

КРИВИЧНА ПРИЈАВА

Против

Д.Ј, ЕМБГ 1510968770011, од татко и мајка, , родена во Ниш, која непријавена. живее во Ниш, Улица прокупачка бр. 19, роден на 15 октомври 1968 г. државјанин на Србија, столар, неженет, без деца, писмен, со завршено средно угостителско училиште, без имот, неосуден, уапсен на 27.12.2012 година во 23.00 часот. и спроведено до Високиот јавен обвинител во Белград на 28 декември 2012 година во 00.30 часот

- поради постоење основи на сомнение дека сторил кривично дело неовластено производство и пуштање во промет наркотични дроги од член 246 став 1 од КЗ.

Има основи за сомневање дека Д.Ј бил пријавен на 27. 12. 2012 година во Белград, ГО Раковица, во Улица Јована Аваку-мовића бб, пред супермаркет „Дионис“, извршил кривично дело неовластено производство и пуштање во прометна наркотични дроги од член 246 ст.1 од КЗ.Пријавениот, кривичното дело го сторил на тој начин што истиот ден околу 22.30 часот имал опојна дрога марихуана во количина од триесет и осум (38) грама, која ја држел во торба скриена во внатрешниот џеб од јакната и која имал намера продаден на лице чиј идентитет не е утврден. Тој е именуван со наведениот лек, вага за прецизно мерење, како и 25 кесички за пакување дрога во помали количини пронајдени од полицијата кои биле во патрола. Во моментот кога полициските служби-не почнал да се движи кон пријавениот, забележано е дека кон него се упатило друго непознато лице, најверојатно со цел на купопродажба на наркотични дроги, но истото, кога било

забележано приближувањето на полициските службеници, подалеку од местото на настанот така дека неговите податоци не се регистрирани.

На 27.12.2012 година е пријавен врз основа на чл.291 во врска со чл.211 ст.1 т.1 од ЗКП приведен од полицијата Службениците на полициската станица, каде со потврда му биле одземени опојни средства дрога, вага и 25 кесички, по што пријавениот бил приведен до надлежниот јавен обвинител.

Доказ:

- пријава на полициски службеници на ПС Раковица од 27.12. во 2012 година;

- потврда за одземени предмети од пријавениот Д. Ј.

Прилози:

- пријава за апсење на Д. Ј од 27.12.2012 година;

- извештај од ЕК за барателот;

- потврда за привремено одземени предмети од Д Ј почетник од 27.12.2012 г.

Кривичната пријава за ова кривично дело полициските службеници на ПС Раковица ја поднесуваат по службена должност и институти под број КУ 21051/12 од 28.12.2012 година и КЕ 1405/12 се доставува до Вишото јавно обвинителство во Белград.[52]

- ***Пример за обвинение во Србија***

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО ВО БЕЛГРАД

[52] КРИВИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО, Др Миодраг Мајић, ЈП „Службени гласник“, 2016 година

Број: КТ 1130/14

Датум: 19 септември 2014 година

Белград

ВИСОКИОТ СУД ВО БЕЛГРАД

КРИВИЧНИОТ СОВЕТ

Врз основа на член 43 став 2 точка 5 и член 331 ст 1. и 2. ЗКП предлагам

ОБВИНЕНИЕ

Против

Р. Д, ЕМБГ, од таткото Б и мајката М, , роден во Ниш, со пријавување на живеалиште во Ниш ул.Нушиќева бр. 19, кој непријавено живее во Панчево, Улица борска бр. 20, роден на 15.10. 1968 година, државјанин на Србија, керамичар, оженет, татко на две деца, писмен, завршен средно угостителско училиште, без имот, осуден со Пресуда на Основен суд во Ниш К бр.112/10 од 01.04.2010 г. кривичното дело кражба од член 203. став 1. КЗ на затворска казна од шест месеци, која ја одлежал 15. 12. 2010 година не се води втора постапка Тој е во притвор според решението на судијата за претходна постапка од 03.05.2014 година бидејќи постои основано сомневање дека:

На 03.05.2014 година околу 15,00 часот во с.Старчево, општина Панчево, пред продавницата на земјоделската задруга во Улица нова бр. 2, способен да ја разбере важноста на неговата работа и да управува со својата дејствија, свесни за неговото дело и сакајќи да го изврши свесен дека неговото дело е забрането, го лишиле од живот жртвата Д.К, по кратка дискусија со му пришол на оштетениот и го удрил со нож, должина на сечилото 10

см, во пределот на левата страна на градниот кош, нанесувајќи му убодна рана во левата комора на срцето, што е проследено со обилно крварење, како резултат од кои оштетениот набрзо починал, - со тоа го сторил кривичното дело убиство од чл.113 од КЗ.

ПРЕДЛАГАМ

Главниот претрес да се закаже и одржи пред тој суд покани:

1. јавен обвинител ВЈТ во Белград;

2. обвинетиот Р. Д преку Окружниот затвор во Белград;

3. Бранителот на обвинетиот,

4. Оштетената И.Ј од Старчево ул.Белград бр.

15 и сведок Д. П од Старчево, Улица нова бр. 28;

5. дека судот во доказната постапка го прочитал записникот од истрагата од 3. 5. 2014 година, наод и мислење на вештак по судска медицина од 28.08.2014 година, потврда за привремено одземање случаи од 03.05.2014 година и пријава од казнената евиденција за обвинетиот.

Предлагам судот да го прогласи обвинетиот за виновен и да го казни според законот како и да му изрече мерка на безбедност врз основа на член 87 од КЗ одземање на предмети - ножот со кој е извршено кривичното дело. Предлагам на обвинетиот да му биде продолжен притворот од причини предвидени во член 211 став 1 точка 1 од ЗКП.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Оправдано сомнение дека обвинетиот сторил кривично дело опишана во диспозицијата на обвинителниот акт се потврдува со предложените докази собрани во текот на истрагата.Обвинетиот Р.Д изјави дека на наведениот ден се сретнал со оштетениот пред продавницата, дека оштетениот почнал да го навредува велејќи му дека е „крадец“ затоа што му ги украл парите култиваторот што му го позајмил пред неколку дена. И покрај тоа што мотокултиваторот не му бил вратен бидејќи се расипал и сакаше да го поправи, ваквото однесување на оштетениот навистина го вознемири изнервиран „му се стемнило во очи“ а потоа извадил нож кој секогаш носи со себе и можно е така да ја удрил жртвата во револт. Не сакал да си го одземе животот и многу му е жал што го направил ова се случи. Дека обвинетиот го лишил од живот оштетениот на начин опишан во Образложението го потврдува и исказот на очевидецот, сведокот Д.П, кој изјавил дека е во близина и кој го слушнал обвинетиот му вика на оштетениот откако овој го прашал кога ќе му даде вратете го мотокултиваторот. Во еден момент ја слушнал жртвата како вели „немој“, а потоа ја видел жртвата како паднала и обвинетиот со нож во раката кој бил

крвав. Веднаш влегол во продавницата и повикала полиција која набрзо дошла. Утврден е механизмот на повредата и причината за смртта на оштетениот се засноваат на наодите и мислењето на вештакот по судска медицина. Во извештајот се наведува дека до смртта на сега починатиот настанала поради крварењето кое било предизвикано со пробивање на левата комора на срцето со остар предмет, најверојатно со нож. Според вештакот, димензиите на ножот кој со потврда му е одземен на обвинетиот се совпаѓаат со димензиите на раната нанесена сега починат Ј, па се дава опис на повредата на сега починатиот од страна на обвинетиот и сведокот П во медицинска смисла најверојатно причина за смртта сега починат Ј. Врз основа на наведеното произлегува дека дејствијата на обвинетиот ги стекнува сите елементи на кривичното дело што му се става на товар во обвинителниот акт

Врз основа на член 87 од Кривичниот законик, се предлага мерка на безбедност одземање на предмет - нож како предмет што е кривично дело направено дело. На обвинетиот му беше предложено продолжување на притворот врз основа чл.211 ст.1 т.1 од ЗКП, имајќи предвид дека туженият лице без постојано живеалиште, без вработување и имот имајќи го предвид фактот дека е обвинет за сторено тешко кривично дело, а понатаму, според ставот на јавниот обвинител, постојат околности кои укажуваат на ризик од бегство.[53]

Јавен обвинител

_____

- ***Пресуда на Крвичен суд во Р.Северна Македонија***

ВО ИМЕТО НА ГРАЃАНИТЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Основен суд Струмица, како првостепен кривичен суд, преку судијата Ѓорги Маневски, со записничар Сузана Прачковска, решавајќи по обвинителниот предлог на

[53] КРИВИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО, Др Миодраг Мајић, ЈП „Службени гласник“, 2016 година

ОЈО С. Ко.бр.605/16 од 28.04.2017 година, против обвинетиот Мите Митев од с.Б., за кривично дело „Измама“ по чл.247 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ, по одржаната главна и јавна расправа, а по признанието на вината на обвинетиот Мите Митев, во присуство на застапникот на обвинението Надица Василева и бранителот на обвинетиот Силвана Дончева-адвокат од С., согласно чл.480 ст.2 в.в. со чл.381 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10), денес 16.01.2018 година, ја донесе и јавно објави следната

П Р Е С У Д А

-врз основа на признание на вината во текот на главна расправа-

ОБВИНЕТИОТ:

МИТЕ МИТЕВ од татко Јосиф и мајка Драгица, роден ... година во С., а живее во с.Б. бр., со ЕМБГ ..., Македонец, државјанин на РМ, писмен со завршено пето одделение, на привремена работа во Германија, меѓутоа поради болест со шеќер и карцином по негово кажување не е на работа, поседува недвижен имот во КО Б., оженет, татко на четири полнолетни деца, досега неосудуван;

ВИНОВЕН Е:

ЗАТОА ШТО ,

На ден 10.05.2016 година во С., обвинетиот со намера за себе да прибави противправна имотна корист, иако знаел дека неговата сестра Н.М. од О. му го отповикала полномошното за давање негативна наследничка изјава, на записник кон рочиште за

водење на оставинска постапка под О.бр.180/08 УДР.бр.07/08 пред нотарот Данче Шеримова од С., го прикрил фактот дека полномошното му е отповикано и дал негативна наследничка изјава за неговата сестра оштетената Нешка, на тој начин доведувајќи ја во заблуда нотарот Данче Шеримова и наведувајќи ја на штета на имотот на оштетената Нешка да донесе Решение О.бр.180/08 УДР.бр.07/08 од 26.05.2016 година со кое го прогласила обвинетиот за единствен законски наследник на оставината на нивниот покоен татко Јосиф Митев од с.Б., со што обвинетиот прибавил противправна имотна корист во висина на наследниот дел што на оштетената Нешка и следува согласно Закон или износ од 164.208,50 денари. Со понапред опишаните дејствија обвинетиот Мите сторил кривично дело „Измама“ предвидено и казниво по чл.247 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ.

Предвид понапред цитираниот Законик и член и согласно чл.4,48, 48-а 49 и 50 од КЗ вв со чл.404 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10), му се изрекува кривична санкција-алтернативна мерка

У С Л О В Н А О С У Д А

се утврдува казна затвор од 6 (шест) месеца која нема да се изврши доколку обвинетиот Мите во временски период од 2 (две) година по правосилноста на пресудата не стори ново кривично дело.

Согласно чл.105 в.в. со чл.102 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10) да плати:

- на име кривични трошкови по постапката сумата од 5.000,оо денари.

- на име паушален износ сумата од 4.000,оо денари.

Сето понапред во корист на буџетските средства во рок од 15 дена по

правосилноста на пресудата под страв на присилно извршување.

Согласно чл.114 од ЗКП (Службен весник на РМ. бр.150/10), своето евентуално имотно правно барање оштетената Н.М. од О. се упатува да го остварува во спор.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

Основниот јавен обвинител на С. со поднесениот до овој суд обвинителен предлог Ко.бр.605/16 од 28.04.2017 година го обвини на Мите Митев од с.Б., за сторено кривично дело по чл.247 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ, сторено на штета на оштетената Н.М. од О.. На одржаната главна и јавна расправа обвинетиот Мите се призна за виновен за стореното кривично дело кое Јавниот обвинител му го стави на товар и се согласи да ги надомести и трошковите по постапката. Во завршен збор застапникот на обвинението изјави да со оглед на признанието на вината на обвинетиот, предлага судот да донесе пресуда согласно чл.381 од ЗКП (Службен весник на РМ бр.150/10), односно обвинетиот да биде огласен за виновен за сторено кривично дело по чл.247 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ и осуден на казна согласно Законот. Во завршен збор бранителот на обвинетиот изјави дека неговиот клиент си ја признал вината и нема коментар на неговото признавање и предложи на судот да имајки ги во предвид сите посебно олеснителни околности на обвинетиот да му се изрече поблага санкција. Во завршен збор обвинетиот изјави дека тој си ја признал вината, се кае за стореното и вети дека повеќе истото нема да се повтори. По признанието на вината од страна на обвинетиот Мите Митев и увидот во списите но предметот, судот ја утврди следната фактичка положба: Обвинетиот Мите Митев живее во с.Б. а престојува во Германија каде е на привремена работа долги години. Во С. пред нотарот Данче Шеримова е поведена оставинска постапка од О.бр.180/08, УДР.бр.07/08 за расправање оставината на покојниот Митев Јосиф, бивш од с.Б., татко на обвинетиот. Покрај обвинетиот меѓу другите како наследник во оставинската постапка која требало да даде наследничка изјава била и оштетената Нешка Максимоска од О.. Таа со

полномошно дадено пред нотарот Стана Горичан во О. под бр УЗП бр.3306/09 од 21.08.2009 година го овластила на обвинетиот во нејзино име и за нејзина сметка пред нотарот во С., а по повод оставинската постапка на покојниот и татко да даде негативна наследничка изјава. Постапката течела и во меѓувреме оштетената Нешка се попишманила па со изјава заверена кај нотарот Станка Горичан под УЗП бр од 11.09.2015 година го повлекла претходното полномошно и за тоа со препорачана пратка го известила на обвинетиот. Кога обвинетиот Мите Митев бил повикан пред нотарот во С. за давање

наследничка изјава тој го прикрил фактот дека поранешното полномошно за давање на наследничка изјава во име на Н.М. му е повлечено и повеќе нема такво овластување, па ја довел во заблуда нотарката Данче Шеримова да донесе оставинско Решение под О.бр.180/08, УДР бр.07/08 од 26.05.2016 година со кое за единствен наследник на имотот на покојниот Јосиф Митев, бивш од с.Б. е прогласен обвинетиот Мите Митев со што тој прибавил противправна имотна корист за висината на наследниот дел на оштетената Нешка што и следува согласно Законот во износ од 164.208,50 денари. Со понапред опишаните дејствија обвинетиот Мите сторил кривично дело „Измама“ предвидено и казниво чл.247 ст.3 в.в. со ст.1 од КЗ. Горната фактичка состојба судот ја утврди врз основа на признанието на вината која обвинетиот ја даде на главната расправа. При одлучувањето како да го санкционира криминалното поведение на обвинетиот судот ги имаше во предвид тежината на стореното дело, начинот на сторувањето, висината на запретената казна и сето оваа го ценеше во контекст со личните прилики на страна на обвинетиот. Притоа судот за отежителни околности ги зеде последиците од стореното кривично дело и криминалната настојчивост која обвинетиот ја искажал при сторувањето, а од друга страна за олеснителни околности судот ги зеде признавањето на вината на обвинетиот, искреното каење, придонесот кон брзо и ефикасно завршување на постапката, неговите семејни прилики и досегашната неосудуваност. Односно судот смета дека со една од закана од казна како што е тоа кажано во диспозитивот на пресудата во конкретниот случај ќе се постигне целта на казнувањето како во смисла на задоволување на правдата така и во смисла на генералната и специјалната превенција. Досудените кривични трошкови кои треба да ги плати обвинетиот се однесуваат за извршеното вештачење, додека паушалниот износ судот го досуди согласно тежината, времетраењето на постапката и имотната состојба на обвинетиот. Бидејќи оштетената не присуствуваше на расправата а нема прецизирано имотно побарување за остварување на истото судот ја упати на спор. Предвид понапред изнесеното се одлучи како во диспозитивот.

Од Основен суд Струмица К.бр.213/17.

Записничар, Судија

Сузана Прачковска с.р. Ѓорги Маневски с.р.

ПОУКА:Против оваа пресуда незадоволната странка има право на жалба во рок од 8 дена од денот на приемот, преку овој суд до

Апелационен суд Штип.

ДА СЕ ДОСТАВИ ДО:

- ОЈО- С.

- Обвинет

- Бранител

- Оштетена

- ***Пресуда на Кривичен суд во Р. Србија***

  РЕПУБЛИКА СРБИЈА ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ

  Број: К.331/11

  Дана 25.03.2013. године

  Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Славице Николић као председника већа и судија поротника Срђана Милошевића и Савке Половина као чланова већа са записничарем Драганом Велншић у кривичном поступку против оптуженог Миомира Појић, чији су браниоци адв. Мирослав Маринковић и адв. Борис Поповић, кога тужи Више јавно тужилаштво у Београду оптужницом Кт.број 639/10 од 24.03.2011. године због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 2 у вези члана 289 став 1 КЗ након одржаног главног, јавног претреса на дан 21. марта 2013. године у присуству заменика ВЈТ у Београду, Јелене БиорчевиЋ ЦеровЋ, оптуженог и његових бранилаца, те оштећеног Драгана Каранфнловић, донео је на дан 25. марта 2013. године и истога дана јавно објавио следећу

П Р Е С У Д У

Оптуженн МИОМИР ПОЈИЋ , од оца Петра н мајке Слађане рођене Петковић, рођен у Београду 13.07.1982. године, са станом у Београду. улица Мике Аласа број 44, држављанин Републике Србије, студент, ожењен, отац једног малолетног детета, завршио гимназију, војску није служно — ослобођен због повреде руке, води се при ВЕ ГО Палилула, власник педзећа „Art comunication" у улици Мике Аласа број 44 и просечно месечно зарађује 50.000,00 динара, осуђиван пресудом Првог основног суда у Београду К.4859/10 од 29.05.2012. године због кривчног дела ометање овлашћеног

службеног лица у обављању послова безбедносту или одржавања јавног реда и мира из члана 23 ст. 2 у вези ст. 1 Закона о јавном реду и миру, којом му је изречена условна осуда са утврђеном казном затвора у трајању од 8 месеци н одређеним роком проверавањау трајњу од једне године, против њега се не води други кривични поступак,, матичн број 1307982710008

К Р И В Ј Е

Што је:

Дана 31. 10.2009. године, у 00,55 часова у Београду, као учесник у саобраћају на путевима управљао возилом марке "BMW 530D" рег.бр. БГ 768-715, не придржавајући се саобраћајних прописа из чл. 38 ст. 1 и чл. 164 ст. 1 Законом о основана безбедности саобраћаја на путевима, у стању смњене урачунљивости, али не битно и свестан противправности свога дела, тиме тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност живот људи, свестан да услед овакве вожње може доћи до саобраћање незгоде и повређивања другог, наштa је и пристао, али је олако држао да до тежих последнца неће доћи, на тај начин што је управљао путннчким возилом под дејством алкохола у крви у количини од 1,4 %, крећући се левом саобраћајном траком ул. Раднчке из правца ул. Булевар Војводе Мишића у правцу ул. Нови обреновачки пут брзином од око 105 км/х, да бо у виснои кућног броја 3, наглим скретањем удесно отпочео мењање саобраћајне траке, а да се претходно није уверио да то може учинити без опасности за друге учеснихе у саобраћају, и то у тренутку када се у средњој саобраћајној траке налазило возило марке "Цитроен Ц-4" рег.бр. БГ 819-459 које се кретало у истом правцу, а чији се предњи крај налазио на удаљености од само око 1,2 м од предњег краја возила марке BMW, те је ушао у средњу саобраћајну траку о десном бочном страном свог возила ударио у предњи леви угао возила "Цитроен" којим је управљао Иван Каранфнловић, услед чега је возило марке "Цитроен" излетело у десну страну ван коловоза и предњим десним углом ударило у стабло, а затимм левом бочном страном у стуб електричне расвете којом приликом је јединствену тешку

телесну повреду опасну по живот у виду нагњечине са дифузним крвним подливом у пределу лица, великог крвног подлива у пределу предне стране врата и горбе трећине предњег зида грудног коша, огљутотине у пределу десне половине лица, крвни подлив са огуљотуном у пределу десне шаке, крвни подлив у пределу спољашање стране левог рамена, крвни подлив у пределу доње трећине леве надлактице и лакта, неправилне тракасте крвне подливе у предел у доње трећине предњег зида грудног коша и десног бочног трбутног зида, неправилне тракасте крвне подливе у пределу леђа, огљуготине у појасном пределу тела са десне стране, крвни подлив у пределу десног задњичног предела тела, огуљотине у предела задње течине бедерне десне кости, огуљотине у делу оба колена, расцепа јетре у средишњем делу горње стране десног режиња са локалним крвним подливом, вншеструки неправилни прелом леве лопатичне кости, потупне раставу кичменог стуба између 4 н 5 грудног пршљена са раскидом зглобним веза и потпуним расцепом кичмене мождине, потпуног попреченог и косог серијског прелома од 3-8 ребра са десне стране н потпуног попречног серијског прелома ребра од 3-7 ребра са леве стране са раскидом поребрице и поплучнице, нагначења оба плућна крила, расцепом деспог плућног крила н следственим крварењем са продором ваздуха унутар грудње дупље, потпуног попреченог неправилног прелома грудне кости у пределу припоја другог пара ребара са дислокацијом коштаних уломака према грудној дупљи, следственим нагнечењем срчаног мишића и потпуним неправилним расцепом задњег зида леве срчане преткоморе и срчане кесе, те је као директна последица иревирвезибилних оштећења срчаног мвшића, плућног тракта и кичмене мождине и наступила смрт именованог,

-чиме је извшено кривчио дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл. 297 ст. 2 у вези чл. 289 ст. 1 КЗ.

Па га суд применом напред наведених законскнх прописа и одредби чл. 4, 42, 4J и 54 КЗ

ОСУЂИЈЕ

На казну затвора у трајању од 4 (четирн) године и 6 (шест) месеци.

Применом чл. 297 ст. 5 КЗ у вези чл. 86 КЗ суд оптуженом изриче

МЕРУ БЕЗБЕДНОСТИ

ЗАБРАНА УПРАВЉИВАЊА МОТОРНИМ ВОЗИЛОМ “Б” КАТЕГОРИЈЕ

Уз трајање од 1 (једне) године рачунајучи од дана правноснажности пресуде, с тим што се време проведено у затвору не урачунава у време трајање ове мере.

На основу чл. 193 ЗКП ОБАВЕЗУЈЕ СЕ оптужени да плати суду на име паушала износ од 20.000,00 (двадесет хиљада) динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

На основу юз. 196 ЗКП ОБАВЕЗУЈЕ СЕ оптужени да плати суду на име трошкова кривичног поступка нзнос од 121 .800,00 (сто двадесет једна хилада осам с тотина) динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

На основу чл. 206 ЗКП ЗПУЧУЈЕ СЕ оштећени Драган Каранфиловић да имовинско правни захтев остварује у парничном поступку.

О б р а з л о ж е њ е

Више јавног тужилаштво у Београду подигло је пред Вишим судом у Београду оптужницу Кт.број 639/10 од 24.03,2011. године против оптуженог Мномира Појњћа због кривичног дела тешко дело протнв безбедности јавног саоорачаја из члана 297 став 2 у вези члана 289 став 1 КЗ и при таквој оптужници остала је до краја главног претреса заменил ВЈТ у Београду, Јелена Бнорчевић Церовић, предлажучи суду да оптуженог огпаси кривим и осуди по закону, те да му изрекне меру безбедности забрана упраправливања моторнним возилом у одређеном трајању, а да као отежавајућу околност

ценм ту околносг што опгужени није пружио помоh повређеном, иако је био дужан да то учнни, већ је побегао са лица места.

Оптуженн Миомир Појић је у своју одбрану навео да је управљивао возилом БГ 768-715 марке “БМВ” црне боје, да је ишао нз правца града према Ади улицом Радничком скроз левом саобраћајном траком. У возилу је био са другом Немањом Костнћ и његове четире другарице чија имена не зна. После се престројио у средњу траку и почео престројавање у жуту траку, тј. у скроз десну траку. У том тренутку је задобио ударац у десни део возила отприлике у пределу сувозачевих врата. На месту сувозача налазио се Немања Костяжић. Кола су се заљуљала и они су после некиц 500, 600 метара стали. Не може тачно то да процени. Погледао је видео е да су врата улубљена и у том тренутку се успанилио од настале штете и отишао на Аду, паркирао ауто и позвао родитеље. Кретао се брзином од око 80 к/h. Није се врачао на лице места, а видео ј да стое нека возила. Ние видео возило да се кретало поред њега. Попио је два виски ја између 00.15 до 00,30 часова. Након што је позвао родителље, дошли су на Аду, а са њима је дошао и адвокат Борис Поповић, а након тога су отишли у Палату правде" ради даватње изаве, па пошто то тамо нису могли да ураде отишли су у СПИ за увиђаја саобраћајне незгода како би пријавили догађаја, а са ним ј поред адвоката дошао и Немана Костић, док остале путнице нису, оне су се са места где се зауставно, удаљиле на Аду.

Затим је навео да је дана 31,10,2009, године око 00,50 часова управљивао својим путничким возилом марке БМВ 53" рег.бро БГ 768-715. Том приликом на месту сувозача је седео његов друг Немања Костић, а позади су седеле другарице Бојана, Јелена, Марија и још једна девојка али не зна коим редом. Имали су намеру да оду на Аду. Кретао се улицом Радничком левом саобраћајном траком, није било гужве у саобраћају тако да се кретао бранном не већом од 80 км/, а можда и мање. На том делу пута постои добро осветљење и он је на разделном острву са своје леве стране на неких 70-80 метра видсо пешака који, када му се приближно на 15-20 метара, нагло искорачио. Мисли да је направио два корака, ті, крену је да пролази улицу. На том деду пута не постои никакав семафор, а колико се сећа нема ни пешачког прелаза. Иначе док е возио гледао је у ретровизоре и сећа се да када је последаа у десни ретровизор, видео је фарове светала

возила коа су се кретала иза њега, ово возило се није кретало паралено са његовом возилом. Међутим, када је пешак закорично, да би избегао контакт са њим нагло је цимнуо воланом у десну страну и ушао у десну саобраћајну траку. Пошто се све дешавало јако брзо није погледао у десни ретровизер. Осетио је ударац отприлике у сувозачева врата, ауто сее занео и почео да кривуда тако да ј морао да уложи напор да исконтролише возило и зауставио се на 500 - 600 метара од места где је осетио ударац.Ербегови су се активирали одмах након ударца. Напоменуо је да су искочили десни ербегови, нису се отворила предњи, тако да ј могао да види. Возило је зауставно у то десној траци. Течније у средњој јер је десна устари жута трака. Изашао је из возила, видео де свјетља у далињи и пошто је био у шоку и уплашен позвао је родитеље. Можфс би било логично да се врати и види шта се досило, але се њему то први пут десило и он је био у шоку и уплашен. Након тога су отишли до Палате привде, а онда у ССП за убиђаје. У вosилу, лица која ку била са њим, никсу задобиле никакве телесне повреде, као ни он. У тренутку када је воланом цимну и ушао у средњу траку, кретао се брином мањом од 80 км/час. Негово возило е било технички исправно, а те вечери је било суво време, коловоз је био сув и видливост добра. У ССП за увиђаје сазнао је да је у овом собраћајну удесу преминуло једно лице. Што се тиче штете на његовом возилу, оштећење потиче од заднег браника са десне стране, имао је оштећење изнад десног точка и врата сувозача. Те вечери око 00,45 часова је конзумирао алкохол. Попио је две чашице вискија, око 22,00 часа ј конзумирао храну. Осећао се способним да управља возилом, ние осећао да је под утицаем алкохола. Након овог удеса низе видео пешака због кога је морао да пређе у средну траку. Колико се сећа пешак ј на себи имао фармерке плаве боје и јакну сиво-црне боје. Након што се зауставио у средњој траци и након што је позвао родитеље, он је возило паркирао на паркингу Аде. Тако су га посавстовали родитељи, рекли су му да тамо паркира ауто, а да ће они доћи. Од тренутка када је позвао родитеље па до тренутка када су они дошли са адвокатом прошло је отприлике сат времена. Он је све то време био поред кола на паркингу, а олатле се не може видети Радничка улица

Те вечери и то петнаестак минута пре него што ј отпочео вожњу био је у друштву Немање Костић а, попио је два вискиа мисли од 0,3 дл, с тим што се он са Немањом састао, мисли око 00,30 часова у овом локалу у близини пристаништа - Лучке капетање. У тај локал дошао заправо од куће тако да мисли, да није у овом лекалу провео око 2 сата. На

зањем седишту неговог возила када је отпочео вожну налазило се 4 девоке, а након саобраћајне незгоде од нега је узимана крв на анализу два пута, око 05,00 и око 06,00 часова. Разлог престројивања из леве у среднусаобраћану траку је исклучиво то што је намеравао да избегне контакт са пешаком, а што се тиче собрђајне ситуације у лево саобраћајно граци испред неговог возила, тврди да се непосредно пре саобраћајне незгоде испред његовог возила левом собраћајном траком није се кретало неко возило, можда се испред његовог возила у даљини кретало неко друго возиле. Обзиром да ј био у шоку због свега што се десило, не може да опрелени ни приближно колико је чекао оца, када се је полиции и томе слично, а након саобраћајне незгоде до вађења узорка крви ради Анализе није попио ни једно алкохолно пиће.

Затим је навео да када се зауставио после ове незгоде и померио ауто, није се враћао назад имајући у виду да је претпоставио да га је неко закачио и наставио кретање даље. Сви који су били у аутомобилу су изашли и нико, колико се он сећа, ние рекао нешто у смислу да се врате да виде шта је било, колико се сећа, сви су били у шоку. Пешака је поменуо приликом саслушања у полиции, али то ние ушло у записник јер су му полицајци рекли да ће се то утврдити у даљем току поступка, да је у том тренутку било поважние то што је скренуо у десно. То вече је попијо две чашице вискија. Прву чашицу зе попио негде око 00,15 минута, а за другу не може тачно да определи, може да каже да је то било у тренутку када су дошле девојке. Заиста је попио две чашице бискија, не зна колико треба да се попије да би алкохолемиза износила 1,4 промила. Он лично није покушао да успостави контакт са породицом погинулом, његови родители су покушали дреко пријатеља да та контакт успоставе, али га нису успоставили.

У завршњој речи је у потпуности прихватно завршну реч своих бранилаца и то браниоца адвоката Мирослава Маринковћ кои је навео да се оптуженом ставља на терет да је извршно кривично дело тако што је прекршно одредбе члана 164 став 1 и члана 38 Закона о основама безбедности собраћаја на путевима зато што је вршно престроајанање возила, а да се није уверио да то безбедно може да учини. Оптужени не оспорава да је критичном приликом управљивном возилом, да је пре критичног догађака пио алкохол,

али наводи да је критичном приликом пре собраћајне незгоде заправо хтео да избегне пешака и по мишлењу одбране негов исказ је током поступка био доследан, једино што ј код истражног судие детаљније обаснио критични догађај. Одбрана оптуженог је потврђена исказом сведока Немање Костић и сведока који су се налазили у возилу, као и материјалмни траговима на лицу места, на стога предлаже суду да не прихвати исказе сведока Машана, Верице Алексић и Ненада Алексћ јер су ови сведоци пристрасни обзиром да је њихов син друг са настрадалим Каранфиловћем, а и с тога што на лицу места није констатован контакт са тим зеленим возилом кое сведоци помињу, што се изњашнавају да су возили брзином од 50 км/час да и мањом, а што је у супротности са налазом вештака саобраћајне струке. То што де опужени критичном приликом прешао у среду саобраћајну траку ниие кривично дело уколико нема везе са настанком саобраћајне незтоде. Неспорно се оптужени дре критичног догађаја конзумирао алкохол, али у време критичног догђаја алкохолемија није била 1,41 промил већ мања, у границама дозвољене, а ова вредност је вредност максимално дозволење алкохолемија. Међутим, без обзира на висину алкохолемие, сматра да је то без утицаја обзиром да је оптужени управлао возилом једном изнуђеном вожњом, да је поступао у крајњној нужди и с тога је бранилац предложно суду да га ослободи од оптужбе јер дело кое је извршно ние кривично дело. Прихватио је и завршну реч браниоца адвоката Бориса Поповић кои се придружно завршно речи претходног браниоца наводећи да оптуженом јесте било изнуђено понашање чак и да суд прихвати исказе сведока Алексића кои су се изјаснили о постоајању неког возила, то је возило заправо била препрека за кретање возила оптуженог. Сведоци Алексићи нису имали разлога да обрате посебну пажњу на зелену површину, поштено је сведок Ненад Алексић рекао можда то нисам видео, али се очигледно нису изјашнавали истинито не зато што нису имали намеру да говоре истинито, већ зато што су неке детаље видели на начин како су то видели. Одбрана се не слаже са ставом тужилаштва да је понашње онтуженог после незгоде била заправо отожаваua околност. После саобраћајне незгоде оптужени је дошао са браниоцима у суд, ние хтео да остане неидентификован, признао је да је возио, признао је и да је пио алкохол, једино ние признао извршење кривичног дела. На налаз вештака саобрапане струке ние било примедби. Уколико је вештачењем утврђено да се возило марке „Цитроен" кретало брзином од 95 км/час то је очигледно и та брзина била неприлаговена и у конкретном

случају се ради о два противправна понашана кој су резултирала како су резултирала. Да ли е пешак узрок изнуђеног понашана оптуженог утврђдие суд, а свакако се не може све што се критичном придихом досило приписати оптуженом, да се возило марке Цитроен" кретало великом брзином показују трагови кочена, а да се мањом брзицом кретало свакако последице не би биле исте. Оптужени је додао и то да му је жао што зе дошло до овог догађаја, не сматра да има његове кривице за кривично дело коде му се ставља на терет.

У доказном поступку суд је саслушао оштепеног Драгана Каранфиловић, сведока Ненада Алексић, извршио суочење између овог сведока и оптуженог, обавио вештачење преко вештака психиівтра др. Александра Милошевић, па је уз сагласност странака прочитао исказе сведока Машана Алексић, Верице Алексић, Марие Максић и Бодане Трипановић са записника главног претреса од 24.03.2012. године, исказ сведока Јелене Вукосављевић и Иване Видаковић са записника главног претреса од 18.06.2012, године, сведока Њемање Костић са записника главног претреса од 21.12.2012. године, налаз вештака медицинске струке др. Милоша Анчић од 17.02.2011. године, налаз вештака саобраћајно техничке струке Института записника главног претреса од 21.12.2012, године, исказ вештака медицинске струке др. Милоша Анчић са записника главног претреса од 04.02.2013, године, а прочитани су и записник о увилазу дежурног истражног судизе од 31.10.2009, године, записник о саслушању осумњиченог СПИ за увђаје од 31.10.2009, године, два налаза ВМА од 31.10.2009, године, налаз о ванредном техничком прегледу са описом оштећења и фотослаборатом вештака мр Павла Галић од 01.11.2009, године, скицу лица места и фотодокументацију, обдукциони записник Института за судску медицину С.бро 1015/09 од 02.11.2009, године, извештај о хемијско токадколошко анализи Института за судску медицину од 30.11.2009, године, пресуду Првог основног суда у Београду К.броз 4859/10 од. 29.05.2012, додине као и пресуду Апелационог суда у Београду Кж.6321/12 од од 21.01.2013, годино, то итешта) из казнене и прекршајне евиденције за оптуженог.

Оцењујћи да је сваки зведени доказ посебно и у међусебну вези зедног доказа са другим, као и у вези са одбраном оптуженог, а по слободном судиском уверењу у смислу члана 18 и члана 352 ЗКП-а ова суд је нашао:

Да ј оптужени у време, на месту и на начин ближе описан у изреци пресуде извршио рање које су тамо описане.

Оштећени Драган Каранфиловић је навео да низе очевидаца саобраћајне незгоде у којој е погинуо негов син Иван. Тог дана - 31.10.2009. године било му је познато да је негов син отишао у продавницу хипер маркет „Метро", у некоју већу набавку за пицериу коју е водијо Иван и негов млађи син Владан. У набавку је отишао возилом марке „Цитроен Ц4" кое је регистровано на пицериіу „Белисимо" чији је власник његов син Владан Каранфилович, а негде иза поноћи око 01,00 часова дошао је комшиа кои држи киоск у комшилуку и испоставило се да је та комшиа исте ноћи био у набавци у „Метроу", где се мало дуже задржао од његовог сина, рекао му је да ј пролазио Радничком улицом нешто касние од Ивана тако да је видео да је у Радничкој улици дошло до саобраћајне незгоде у којој је учествовало и Иваново возило, но из онога што му је рекао није произилазило да је он очевидац незгоде. У сваком случаду се он одмах упутио у Радничку улицу и у тој улици према „Шеперани" и „Іугопетроловој пумпи у коловозно траци за кретње ка Обреновцу, са десне стране коловоза уочно је возило „Цитроен Ц4 коим је те вечери управљјвао негов син. Било је са десне стране коловоза са видним оштећењо,а, преврнуто на бок, а између зедне бандере и једног дрвета. Тражио је помоћ од присутних. Ту је била и полициа, но нико ние хтео да му помогне да кола са бока врати на точкове. Дошли су и ватрогасци који су исекли возило и на та начин његовог сина изнели из возила, а хитна помоћ је указала прву помоћ и покушала реанимациіу. Сазнао је ту на лицу места да је возач другог возила који је учествовао у незгоди побегао са лица места, а на лицу места од присутних је сазнао да је у ово саобрачајној незгоди учествовало још неко треће возило коим је управлала нека девоіка које возило је претрпело нека оштећења, сломљен ретровизор и томе слично. Ова девојка се такође удаљила са лица места. Саопштено му је да се то возило кретало испред возила кое ј побегло са лица места. Након саобраћајне незгоде па до сада нико из породице Појић није контактирао његову породицу. Нико га лично, нити преко телефона није контактирао, нити оптужени, нити његова породица, а биле су неке приће да им је жао што се ово десило.

Сведок Ненад Алексич је навео да се сећа да је била слава Свети Лука, враћао се са супругом и сином са славе од кума. Кретали су се прво улицом Савском ка Радничкој.

Возијо је његов син, а он је седео на месту сувозача, а негова супруга је седела иза. У току вожње су међусобно препричавали догађаје са славе. Не може тачно да се изјасни о времену, у сваком случају то је било после поноћи. Такође се сећна да није била саобрачајна гужва, а да зе неких педесетак метара испред њих ишло возило из кога се касније испоставило да је настрадао младић. Он је дугогодишњи возач. Отприлике су ишли брзином између 50 и 60 км/час, можда, пре мање него више и сећа се да су ово возило испред њих и они ишли равномерно, ако тако може да каже. Ишли су средом саобрачајном траком. Када су дошли до семафора био ј зелени сигнал, односно дозољен пролаз за возила коа се крећу из њиховог смера. Левом саобрачајном траком је ишао неки мали зелени ауто крећајући се отприлике паралелно са возилом испред них. Када су прошли семафор приметно је у левој саобраћајној траци велики аутомобил како се креће великом брзином.

Следеће је било да та велики ауто скреће десно, удара у овај ауто испред них у делу од врата до преднег точка са леве стране. Био е мрак и брзина и не може тачно да се изјасни којим делом возила с ова велики ауто ударио ова ауто испредњих, предним десним делом, односно бочним десним делом. Пре наглог скретања односно ударца није чуо никакву шкрипу кочница. Приметно је да су се након удеса позавили знаци кочена на задним светлима на возилу кое је закачило ово испред њих. Возило кое је ишло испред њих је ударило у ивићњак, преврнуло се, ударило прво колико се сећа у дрво, па у бандеру. То возило је фактички летело кроз ваздух, потпуно неконтролисано. То велико возило се одбило од њега и закачило тај мали зелени ауто који се мало занео, али је остао у траци. Апсолутно се сећа да је обај велики ауто својом левом страном ударио у десну страну тог малог зеленог аута. Тај мали зелени ауто је продужио даље. Та велики ауто се ние зауставио већ је наставио даље кретање. Од полиције је у јутарним сатима док су стајали на лицу места чуо да се возач тог аутомобила пријавно истог јутра. Када је видео ову саобраћајну несрећу одмах су се заставили, син и он су изашли у намери да помогну. Нису могли да отворе врата, то су секунде, сећа се да ке био неки прах и дим, вероватно из ваздушних јастука. Син је звао колико се сећа хитну помоћ. Након увиђаја када су извукли дечка и када је дошао његов отац, тада је схватио да е погинуо друг неговог сина. Као што је рекао и тај зелени ауто је продужио даљњ, нико није хтео да стане. Он је лично и јако револтиран што нико није хтео да помогне. Он није повређен, нити је било било каквог

контакта нзмеђу возила. Није било никаквог пешака, за њега је то демагогита, не би се вадно на неке пешаке. За овим возилом испред них су се пратили оторилике од почетка сама до места удеса. Кретање њиховог возила, возила кспред њих и тох малог зеленог вosила је било ритмично, односно приближно истої Орзики, Трешутак саобраваног улеса іе видео са растојања од отприлике 50 метара, можда и неких метар више јер је то растојање између два возила.

То што е напред навеђено да е изіавио, да није било никаквог пешака, да је то за њега демагогиа и да се он не би вадио на неке пешаке, обаснио је да тако он није формулисао реченицу је реч демагогиза ние негов вокабулар, веч је рекао ,,да није било ни пешака, ни псета, њичега осим моторних возила". У то је потпуно сигуран. На путу сем моторних возила ние било ни кучета, ни мачета, ни пешака, вози 47 година. То је појаснио након што је претходно навео да он није видео никаквог пешака, да га је можда и било јер се сад све релативизуіе".

Мисли да је немогуће да се возило марке ,,Цитроен" кретало брзином од око 95 км/час тим пре што се на том делу пута скреће из Радничке улице. То што на лицу места увиђајни органи нису констатовали никакве тратове тог малог зеленог возила и на возилу оптуженог не постоје трагови на левој страни од тог контакта, сведок се обратно оптуженом речима „Што бре не устанеш и не кажеш како ј било, ударио си човека и побегао си са лица места. ", а сведок и даље тврди да е било то мало зелено возило кое је ударило са десне стране, што је и полиција видела и саопштила после критичног догађаја јер је он ту осто сатима. То што ј њетов син друг је настрадалим, можда и ніе дрг већ само муштерија у пицерији, то нема никакве везе са овим што, он говори пред судом да са критичним догађајем у време критичног догађаја то није ни знао, тада није ни познавао отца настрадалог младића, нити се са њим упознао после удеса.

Сведок Машан Алексић је навео да је дана 31.10.2009 око 24,00 час управљао својим возило марке Пежо 607 рег.број НС 18-75. На месту сувозача је седео његов отац, Ненад Алексић, а позади иза сувозача седела је мајка Верица, она ј причала са њима тако

да ј е више била у средњем делу. Сећа се да је тада био Свети Лука, знао је да постои могућност да на путу има саобраћајне контроле. Возио је брзином 50 до 55 км/час Радничком улицом из правца града ка Обреновачком путу средњом саобрачајном траком. У средњој траци на неких 60-70 метара кретало се возило „Цитроен Ц4* и отприлике су одржавали ту раздаљину, а у лево траци кретало се зелено возило кое је едно време било паралелно са „Цитроеном". Враћали су се многи са славе тако да је било возила на путу. Сећа се да су прешли надвожњак, сишли са њега, а онда је приметијо возило у левој траци „БМВ" тамне боје, таблицу није видео и колико се сећа неко је седео на задњем седишту. Ауто је био доста оптерећен и кретао се неком већом брзином. То возило се приближило зеленом ауту које се кретало левом траком мало испред „Цитроена, односно по његовој грубој процени задни браник зеленог возила е бијо паралелан са предним крилом „Цитроена" . То возило марке БМВ 5" без заустајања је нагло скренуло у средњу траку, имао јес утисак да је погрешно проценијо ситуацију, и да је мислио да може да прође између, зеленог возила и Цитроена, међутим, предњим бочним десним делом ударијо јее у предњу леву страну -Цитроена", мисли предње лево крило, након чега се вратно у својој траку, мисли да је ударијо у то золено возило, а очешао га је ситурно и то у задњем делу. Након тога возило БМВ је наставило кретање и није се зауставило. Што се тиче Цитроена" он се одједном окрену у десну страну, закачио у дрво, преврнуе се на леви бок, зна да је закачио ивичнак и средином крова ударио у бандеру. С обзиром да „БМВ" ние стао, он се зауставијо, а полициа му је рекла да се зелено возило зауставило мало после скретана за Баново Брдо. Он је на лицу места остао до 04,30 часова. Није видео да се возач ‚БМВ-а" вратио. Не зна како човек кои је управљао возилом БМВ" изгледа, тако да не зна да ли се то лице враћало, а возило се није вратило. Позвао је кола хитне помоћи, полицију и ватрогасце. Пошто је он остао на лицу места, отац је одвезао мајку кући, па се вратио. Сећа се да ј време било суво, коловоз сув, видливост добра. Сећа се да је из „Цитроена" из гепека испала нека роба, сокови, салвете кои су се расули по путу. Када је „БМВ" нагло скрену у средну саобраћајну траку, то се десило буквално на самом семафору т.е пешачком прелазу. На семафору је било упалено зелено светло за возила, а он не може да се сјети да ли су постојали неки пешаци са леве и десне стране. Он није видео никаквог пешака који је нагло закорачио са леве стране. Напомиње да се све то дешавало код Југопетрол" пумпе и магацина, па и дању од пешака углавном је само полицајаца. Он је

био удаљен од „Цитроена" и БМВ-а* 50-60 метара и могао је све јасно да види. Зелено возило се налазило тек испред „БМВ-а* када ј он скрепуо у десну страну. Мисли да 100 посто пешака на разделном острву није било. Такое је рекао да ние било никакво куче нити било која животиња на путу нити у близини. Око 1 час ујутру када су извукли погинулог младић из Цитроена" препознао га је и схватио да се петов млади брат дружи са ним. У тренутку кад се све дешавало и у моменту када је позвао хитну помоћ, полицију и ватрогасце и када је дошла полициа он је дао изјаву нима тек након тога су извукли дечка и он је сазнао о коме се ради. Након тога је дошао брат тог преминулог дечка пошто живе на 500 метара удаљености од места догађаја. Он тад није обавестијо јер није знао о коме се ради. Критичном приликом није задобијо никакве повреде, нити оштећења на возилу.

Затнм је навео да се сећа да је возач возила „БМВ“, то су секунде, непосрсдно после контакта притиснуо кочницу. Није чуо никакву шкрипу, то је закључио задњим светлима. На месту сувозача на његовом возилу је седео зегов отац Ненад . На лицу места није бнло нити пешака,нити животиња . Приметио је и да возач воэнла „Цнтроен“ је закочио пред контакт. Прилнком контакта се подигла прашина, возач „БМВ-а“ је непосредно након контакта притиснуо кочницу, а колико се сећа такође и возач „Цитроена“ је пре контакта притиснуо кочницу. „Цитроен“ је након контакта остао пар секунди у својој траци и скренуо удесно. „Цитроен“ је био испред њега негде око Сајма Када је таоће и њега приметио да је позадн оптерећен и он је пратио тај „Цитроен“. Сада се и не сећа у том смислу не може временски да се изјаснн колико је то било, али суд то може проценити на основу положаја возила. Возно је пажњиво и држао растјање колико може да процени негде око 60 метара од „Цигроена“. „.Цнтроен“ није јурио. Што се тиче брзине кретања његовог возила остаје код свог исказа е тим што сада може да дода да је ову брзину определио тако што поуздано зна да постоје саобраћајне патроле поред Сајма а поготову после слвве. Тако да је брзиу определи врз основу тог сознања. Што се тиче зеленог возила кога је поменуо у претходном поступку да се кретао левом саобраћајном траком, прецнзније може да се изјасни да се после надвожњака то возило кретало левом саобраћајном траком за пола дужине возила „Цигроен“, скоро да су упоредо ишли.

Сведок Верица Алексић је навела да се дана 31.10.2009. голине налазила у возилу марке „Пежо 607“ којим је управљао њен син , Машан Алексић. На месту сувозача седео

је њен супруг , Ненад Алексић. Седела је позади између сувозача и возача јер је причала са супругом и сином. Враћали су се са славе. Кретали су се улицом Радничком средњом саобраћајном траком. Сећа се да снн није журио, испред њих је било неко возило црвене које се кретало испред њиховог возила још од Сајма. Не може да се изјасни колико се то возило кретало испрсд њиховог возила, али није било далеко и углавном се одржавало то растјање . Онда је вндела возило које је прошло поред њиховог возила крећући се левом саобраћајном траком, по њеној процени кретао се великом брзнном и када је дошао до црвеног возила, он је покушао да уђе у средњу траку, али је ударио у црвено возило и након тога се вратио у леву траку. То црвено возило је одлетело у десну страну н ћула је ударац у нешто, у стуб или дрво, не зна јер није нзлазила из вознла. Зна да се днгла прашина и летели су стаклићи, а црвено возило је почело да дими. Не може да се изјасни којим делом је то возило које се кретало левом траком ударило у црвено возмло јер она није возач, а све се дешавало у секунди. Она ннје излазила из возила. Супруг и син су изашли да помогну возачу црвеног вознла, а возило које је ударило у црвено возило се није зауставило, већ је отишло. Колико се сеча дошла је полиција, па ју је супруг одвезао кући. Сећа се да је те вечери било суво време, видњивост добра, ноћна, обзиром да постојн солндно улично осветљење. Сећа се да је возило које је ударило у црвено возило покушало да се врати у леву траку, а онда је закачнло возило зелене боје које мисли да је наишло и то вознло које је упарило у црвено вознло се мясли том левом траком и удаљило, можда је ушло у средњу траку, али није стао. Ту је било прашине, стакла и био је шок, а она није возач. Зна да у близинн места догађаја има семафор, а да ли се то десило пре или после семафора, не зна јер није возач. Није обраћала пажњу на саобрћјну ситуацију, зна да се све дешавало после 24 сата и зна да није било пешака, а мисли да се ово није десило на пешачком прелазу. Не може да се изјаснн да ли је дошла полнција пре него што је дошла родбнна погинулог дечка јер она није изашла из возила, а и кола су паркирали иза места где се све ово десило. Не познаје тог младића који је погинуо. Зна да је младић са Бановог Брда где и они живе. Са њима немају родбинске, ниту било какве друге везе. У току вожње разговарала је са супругом, а гледала је право. Чак је и наслонила руку на седишта возача и сувозача. . Није гледала возило из супротног смера, већ је гледбла само напред. Не зна којом се брзином кретало зелено возило, да ли је ишло брже од њих или не, а које пре овог судара није ни видела. Критичном прликом није задобила никакве повреде.

То што је најпре навела то је бнло најсвежије, то је видела. Седела је позади и то на средини јер је разговарала са снном и супругом, тако да је у принципу пратила ситуацију. Није чула ннкакву шкрипу кочница нити је приметила да се у аутомобилу испред њих или оном другом које је пројурило пале каква светла позади. То се све јако нагло десило гако да, колико се сећа ни син, ни супруг, ни она нису коментарисали саобраћајну ситуацију. Не сећа се да ли је у 6лизини био неки семафор. Није приметила никаквог пешака да претрчава. Возило које је ударило друго возило мисли да се вратило у исту траку, отишло је дање. Мисли да је ту било још неко вознло, а овај ауто је одјурио ка мосту без заустављања и кочења. Кад каже још једно возило, мисли да је било лево од њих, не може прецизпо да се сети због протека времена. Не зна у ком моменту су се укључ у Раднначку улицу, можда су прошли поред Палате правде. зна да су сигурно прошли поред Сајма. Није баш потпуно сигурна, али јој се чини да је возило које је ишло испред њих ишло од Сајма. Сећа се да није бнло гужве. Кретали су сс скоро истом брзином, малтене као да су се пратили.

Сведок Марија Максић је навела да се критичне вечври у октомбру 2009. године негде иза поноћи налазила у возилу марке „БМВ“ којим је управљао њен познаник Појић. На месту сувозача је седео њен пријатељ Немања Костић,она је седела на задњем седишту иза сувозаяа,на задњем седишту налазиле су се још три девојке које је те вечери први пут видела. Након боравка у кафеу, мисли да се зове

„.Магацин“, у близнни Лучке капетаније, њих шесторо је ушло у Појићево возило нешто иза 12 часова како би Појић одбацио њу и Немању до сплава „.Хуа-хуа“, тако да је Појић започео вожњу крећући се улицом која пролази поред београдског Сајма, не зна да ли се та уллца зове Раднначка, сећа се да улица има више саобраћајних трака, а у сваком случају она није била у позицији, нити је посебно обраћала пажњу на саобраћајну ситуацију. Била је првијена уз десна бочна врата тако да не зна којом се брзнном оптуженн Појић кретао непосредно пре незгоде, не зна тачно ни којом саобраћајном траком, њен утнсак је да се он кретао средњом саобраћајном траком, а то може да каже јер је у једном тренутку осетнла како Појић нзмнче возило у десну страну и њен је утисак да је у тренутку непосредно пре исправљања Појићевог возила дошло до ударца у бочну

десну страну њиховог возила у том тренутку није ни знала да их је ударило неко друго возило, пало јој је на памет да је Појић налетео на тротоар са десне стране коловоза услед тог удара отворили су се еирбегови у задњем делу возила. Не зна да ли се ради о еирбеговима који се налазе у седишту сувозаша или бочном делу, не може да се сети да ли је након тог првог ударца дошло до још неког ударца у њихово возило, а у сваком случају оптужени је наставио кретање. Одмах пошто је успоставио контролу над возилом, зауставио је возило. Сви су изашлн из возпла. Није обраћала пажњу да ли је возило „БМВ“ оштећено. Појић их је питао да ли су добро. Она стицајем околности није обраћала пажњу ни на део коловоза или близину коловоза гдс је дошло до овог ударца, тако да мије ни уочила било које друго возило одбачено или заустављено ван коловоза, па ни ово црвено возило марке „Рено“, а за све време док је била са њима нико, ни Појић, ни Костић, ни остале три девојке, колико се она сећа нису споменули било коју околност на основу које би она закључила шта је довело до тога да непосредно пре удара Појић измиче возило удесно, нити се сећа да је неког од њих спомињаонеког који је непосредно пре незгоде истрчавао на коловоз. Након тога они су се вратили у возило, оптужени ју је одбацио до сплава „.Хуа-хуа“ са остале три девојке, а њих двојица су продужили не зна точно где. Она у овој незгоди није задобила никакве повреде, а што се тиче остале три девојке, колико се она сећа такође нису. Обзиром да их је упознала те вечери не зна ништа ближе о њиховим подацима. Њен утисак је да је оптужени Појић те вечери био трезан. Да је том приликом дошло до саобраћајне пезгоде и да је једно лице погннуло, она је сазнала тек тог јутра преко телевизије обзиром да је она иначе контактирала Костића, у неком од тих контаката могуће да је Костић помињао и неког пешака у контексту ове саобраћајне незгоде, али она то заиста не може да тврди. Мисли да је Појић зауставио возило непосредно након незгоде, можда неких двадесетак метара од кад је успоставио контролу над возилом.

Ни приближно не може да опедели општу саобраћајну снтуацију у смислу да ли се у њихови блнзини и где кретало и неко друго возило. Сећа се само њеног утиска да није била нека гужва у саобраћају. Како су из кафеа „Магацин“ сви заједно кренули непосредно после њеног доласка, она не може да определи да ли је ту време оптужени нешто пио и шта.

Затим је навела да су Бојана и она ушле у возило у коме су већ били остали прнсутни. Заиста не може да се сети да ли су нешто причали у колима или нису, она није обраћала пажњу на саобраћајну ситуацију, седела је иза сувозача и што се тиче контакта између возила, она је имала утисак као да је реч о ударцу у банкину. Колико се сећа неко је у колима рекао да је неко нзлетео, стварно не може да се сети детаља. Не може да се изјасни да ли је то био мушки или женски глас. Мисли да је први пут била у возилу са оптуженим, мада није сигурна. Није јој било необич што позади седе њих четворо, није се буннла. Нико у колима није коментарисао вожњу оптуженог, она би то свакако прва урадила. После удеса нико није поменуо да се врате на место удеса, она је отишла својим путем. Није била повређена критичном приликом.

Сведок Бојана Триванић је навела да је по претходном договору са Немањом Костић, нешто иза поноћи 31.10.2009. юдине Јелена Вукосављевић, Ивана Вндаковић и она састале су се са оптуженим Миомиром Појић и Немањом Костић и још једном девојком коју зна по имену Марнја из клуба „Магацин“, намеравали су да оду до сплава „Хуа-хуа“, тако да су и њих три сачекале испред овог клуба Појића, Костића и Марију, селе су у Појићево возило марке „БМВ“, Појић је управјао возилом, Костић је седео на месту сувозача, она је седела на задњем седишту са њене десне стране седела је ова Марија, са њене леве стране седеле су Јелена и Ивана. Оптужеин Појнћ је започео вожњу и кретали су се улицом која има више саобраћајнох трака и пролазили поред београдског Сајма. Након шго су прошли београдски Сајам мисли да се њнхово возило кретало средњом саобраћајном траком. Сећа се да у том делу коловоза има три саобраћајне траке, а не може ни приблнжно да определи којом брзином. У сваком случају у једном тренугку осетила је како је Појић нагло скренуо удесно. Не зна који је разлог таквог измицања возила јер није обраћала пажњу на саобраћајну снтуацију, а непосредно након тог наглог скретања дошло је до удара у њнхово возило, не зна да ли их је ударило неко друго возило, не зна ни да ли је у том тренутку Појић већ исправио своје возило у ову саобраћајну траку у коју је скренуо. Сећа се да су се отворили бочни десни ербегови на возилу, не сећа се да ли је након тог првог ударца дошло до још неког удара у њихово возило, али у сваком случају оптужени Појић је успео да успостави контролу и заустви своје вознло после 100-

300 метара. Није обраћала пажу шта се дешаава у овим делу коловоза где је дошло до незгоде, тако да није уочнла заустављено на коловозу или са стране коловоза било које возило, па ни возило црвени „Цитроен“. Да је дошло до саобраћајне незгоде у том делу коловоза први пут је закључила пошто су се исте вечер таксијем враћали кући где су тог јутра виделе неку гужву у близини места где је дошло до првог ударца у њихово возило. а иначе, након што је оптужени Појић зауставио возило, нико ништа посебно ннје коментарисао шта се заправо десило, нити је било ко помињао било коју околност из које би она закључила шта је узрок наглог скретња Појићевог возила удесно, тако да она не може да определи да ли је бнло ко те вечери спомињао неког пешака у контексту ове саобраћајне незгоде. Дакле, након незгоде Појић је њу и ове три другарице оставил у близпни сплава

„Хуа-хуа“, а онда је са Костићем отишао негде, не зна где су отишли. Њен утисак је да је оптужени Појић у време започињања вожње био трезан. Она у саобраћајној незгои није задобила никакве повреде.

Ни приближно не може да определн да ли је непосредно пре удеса у њиховој коловозној траци било и других возила. Када су изашли нз возила, колико је она обратила пажњу, мисли да је њихово возило бнло оштећно у задњем десном бочном делу.

Затим је навела да се стварно не сећа, нити може да се изјасни да ли је неко ударно њих, илн они неког. Не сећа се, мисли да су после контакта наставнли вожњу. Не може тачно да тврди после колико су стали, зна да су изашли из возила. Мисли да су сви изашлн из возила. Нису се враћали назад, вратили су се у возило и отишли су према „Хуа-хуа“. Када је рекла да су изашли из возила погледали су уназад, нису ништа приметили, отишли су на „Хуа-хуа“ и мисли да су се зауставнли отприлике после 100 метара. Колико се сећа, када су поново ушли у кола, нису коментарисали ову саобрачајну незгоду. Осетили су неки ударац, па су из тог разлога изашли из кола. Погледали су ауто када су изашли. Пре контакта су причали ,мисли да је била и музика.

Сведок Јелена Вукосаљевић је навела да су се те вечери у октобру 2009.године, а по претхопном договору са Немањом Костић, Иваном, Бојаном, једном девојком коју зна по имену Марија и она, састале са оптуженим Појићем н Костићем на паркингу испред ресторана „Магацин‘ . Њих четири су селе на задње седиште Појићевог возила марке

БМВ, Немања је сео на место сувозача. Оптужени Појић је започео вожњу јер су се упутили у смеру ка Ада Циганлији на сплав .„Хуа-Хуа“. Кретали су се том улицом поред Сајма, не зна којом саобраћајном траком, није чак сигурна ни колико има саобраћајних трака у тој улици, у сваком случају негде када су стигли отприлике до Сајма, чула је и осетнла удар у њихово возило, не зна услед чега је дошло до тог удара. Најпре је помислила да је пукла гума или да су ударили у зашгитну ограду са стране коловоза. Сећа се да су се отворили бочни ербегови са десне стране, чини јој се да Појић није изгубио контролу над возилом и у сваком случају након 100 до 200 метара зауставио је возило из кога су изашли. Тек тада је видела да је њихово возило у бочном десном делу оштећено. Осврнула се ка делу коловоза одакле су дошли, али иишта неуобичајно није приметила. Не може да определи којом су се саобраћајном тракои непосредно пре незгоде кретали. Не зна дали је оптужени Појић непосредно пре незгоде измицао возило у десну или леву страну. Не зна ни каква је била саобраћајна ситуација. У време саобраћајне незгоде она је слала СМС поруку, тако да није обраћала пажњу на те околности. Те вечери инко од њих није коментарисао било шта што би имало значаја за узрок незгоде. Такође те вечери нико ннје спомињао било каквог пешака нли истрчавањ пешака. Тек сутрадан она се телефоном чула са Немањом Костић и у том телефонском разговору Костић је нешто коментарисао у вези ове саобраћајне незгоде а у смислу „да је био неки пешак“. а она те вечери никаквог пешака није видела. Куцала је СМС поруку. Колико је видела оптужени Појић ннје одавао утисак да је под дејством алкохола, а након што су их оставили на сплаву „Хуа-Хуа“, Костић и оптужени Појић су негде отишли. Када се са осталим девојкама враћала са сллава „Хуа-Хуа“ пролазећи истом улицом, она је видела окупљене људе и гужву. Закључила је да то има везе са претходним догађајем. Послала је поруку Костићу на мобилни телефон, питала га шта се десило и он јој је одговорио .„ништа, чућемо се сутра

Затим је навела да је студирала у Београду, па наводи да јој је тај пут познат, да је и раније ишла преко Сајма ка Адн Цнганлији. Седела је иза места возача и сећа се да је у току вожње куцкала поруке на мобилном телефону. Није обрћала пажњу на саобраћајну ситуацију, свађала се преко мобилног телефона. Када је рекла да је чула удар, наводи да је нешто лупило. Не може да се изјасни у ком делу пута је осетила тај удар. Ишли су на сплав „Хуа-Хуа“. Пре тог удара, од лица која су бнла присутна у возилу није чула никакав коментар. После удара су изашли из возила, погледали шта се десило, поново сели у ауто

и отишли до „Хуа-Хуа“, где су оне девојке изашле, а њнх двојица су отишли. За то време нико није коментарисао, ннко није имао никакав коментар у погледу удеса. Квда су доюли до „Хуа-Хја“ после извесног времена је Немањи послала поруку питајући га шта се десило и он јој је написао поруку да ће се чути. Када се враћала са сплава „Хуа-хуа“ од таксисте је сазнала да је био удес, мисли да се сутрадан са Немањом чула телефоном и да јој је Немања рекао да је тај дечко погинуо. Не сећа се да ли јој је Немња још нешто рекао. Она и Немања су се сутрадан чули, између осталог је рекао нешто у смислу да је ваљда излетео неки пешак или да је био негде неки пешак. Она лично није видела никаквог пешака. Не сећа се да ли је неко у току вожње, пре или после удеса од присутних у колима помињао некаквог пешака. Са њима се нашла на паркингу код „Магацина“ и није било никаквог разговора о алкохолу. Она лнчно није имала утисак да је оптужени био под утицајем алкохола. Немању Костића је упознала 2005.године, а Немања ју је упознао са оптуженим. Са оптуженим се није интезивно дружила, када се виђала са Немањом ту је био и Миомир. Колико је њој познато них двојица су се дружили. Виђала се са Немањом када је долазила у Београд. Ништа претерано нису причали о саобраћајној незгоди. Ннје видела никакво друо возило. Не сећа се да ли је пре удара осетила промену правца кретања возила у коме се налазила.

Сведок Ивана Видаковић је навела да су се те вечери — у октобру 2009.године заједно са другарицом Јеленом, Бојаном н Маријом, по претходном договору, нешто око поноћи, састале са оптуженим Појићем и Костићем испред ресторана „Магацин“, одакле је требало да оду на сплав „Хуа-Хуа“. Нњих четири су селе на задње седиште, она је мисли седела трећа са десна на лево, више иза седишта возача, Костић је седео на месту сувозача, а оптужени Појић је управљао возилом БМВ. Кретали су се овом улицом која води поред београдског Сајма. Мисли да су му кретали левом саобраћајном траком, брзином коју не може да определи. У једном тренутку је осетила како оптужени измиче возило у десно, непосредно након тога осетила је ударац у њихово возило од чега су се отворили десни ербегови. Чнни јој се да је било и неког дима. У почетку је мислила да је оптужени Појић ударио у заштитну ограду са десне стране коловоза. Не може да се сети дали је оптужени након овог ударца губио контролу над возилом, у сваком случају након извесне раздаљине је зауставио возило, сви су изашли из возила Тек тада је видела да је возило оштећено у десном бочном делу у нивоу задњег десног точка. Није обраћала

пажњу на део коловоза одакле су дошли, тако да није уочила ништа неуобичајно, нису ни коментарисали шта се заправо десило, нити је било ко коментарисао било каквог пешака или истрачивање пешака. Наставили су вожњу, Појић је њих девојке оставил код сплава „Хуа-Хуа“, а њих двојица су отишли. Ништа ближе не може да определи у вези околности саобраћајне незгоде. Непосредно пре саобраћајне незгоде она није обраћала пажњу на ситуацију испред возила, више је гледала у лево кроз бочни прозор, а тек враћајућн се са сплава „Хуа-Хуа“ негде у близини сајма видели су полицију; окупљене грађане, те су закључили да је дошло до неке незгоде, а када је на вестима чула да се те вечери ту десила саобраћајна незгода, претпоставила је да је њихово возило учествовало у тој незгоди, а од тада се није чула ни са Појићем, ни са Костићем. Затим је навела да је то вече седела на средини, ближе возачевој страни. Студирала је у Београду и више пута била на Ади. Што се тиче путање кретања наводи да су ишли из правца Кнеза Милоша ка Ади. У једном моменту је осетила удар и имала је утисак да су ударили у заштитну ограду. Није гледала куда иду и није приметила да су нешто кривудали пре удара. Пре овог удара није чула да присутни у возилу коментаришу ситуацију. Била је ук ључена музика у колима, она ни са ким није комуннцирала. Не може да се сети на коју страну је гледала, логично јој је да је гледала на леву страну. Уколико се може рећи да овај пут има две саобраћајне траке, они су се кретали десном саобраћајном траком. Када су изашли из кола прнметили су оштећења десних врата аутомобила којим су ишли. Не сећа се, мисли да нико није ни касније коментарисао саобраћајни удес. Колико се сећа коментарисали су оштећења на возилу. Није приметила никаквог пешака да је претрчавао. Она Немању и оптуженог зна преко другарице Бојане. Непосредно после удеса она није видела ни Немању, ни оптуженог, нити се чула. Приметила је након удара да су ербегови били отворени. Касније су кроз разговор заклучили да дим из возила потиче од благобрана који је трлљао гуму. Осетила је да је ауто ударио у нешто.

Сведок Немања Костић је навео да се критчном приликом налазио у возилу марке БМВ којим је управљао његов пријател. Мпомир Појић, седео је на месту сувозача. На задњен седишту су ссделе њихове познанице Марија Максић, Јелена Вукосављевић, девојка која се зове Ивана или Бојана — није сигуран. Кретали су се улицом која пролази поред Сајма, дозвољава могућност да се ради о Радничкој улици, а у смеру ка Новом обреновачком путу Коловоз те улице је подељен па три саобраћајне траке и разделним

острвом одвојен од коловоза за кретање возила из супротног смера. Кретали су се у континуитету левом саобраћајном траком. Не може да определи којом брзином. Сећа се да је било возила и у средњој саобраћајној траци. Тачне саобраћајне ситуације у погледу ове околности не може да се сети. У сваком случају непосредно пре незгоде Појић је почео нагло да изинче возило из леве у средњу саобраћајну траку. У том тренутку уочио је да је са разделног острва са њихове леве стране на коловоз ступио неки пешак, не сећа се како је био обучен, не сећа се ни како се кретао, али нз онога што је видео је заклучио да је разлог измицања ниховог возила ка средњој саобраћајној траци управо то што је тај пешак искорачио на коловоз. Не зна да ли је оптужени Појић том приликом почео и да кочи, а када је Појић готово доврашио престројавање у средњу саобраћајну траку, мисли да је у задњи део њиџовом возила чеоним делом ударило у возило које се кретало средњом саобраћајном траком. Од тог ударца њихово возило се заротирало у смеру кањке на сату и онда је ово друго возило у том тренутку није видео о ком се возилу ради, још један пут мисли чеони делом ударило у десни бочни део њиховог возила и то приближно у врата сувозача. Услед удара отворили су се ербегови у кабини возила, али само бочно. Сломило се бочно стакло на вратима сувозача. Није видео шта се десило са тим возилом које је упарило у њихово возило, тек касније је чуо да се ради о возилу марке „Цитроен“ Ц4 црвене боје. Његов утисак да је Појић услед свега тога био у шоку, да се успаничио и да зато напустио лице места. У сваком случају када се мало смирио позвао је родитеље, тако да су сви заједно са Појићевим адвокатом отишли у полицију. Те вечери пре него што је оптужени Појић започео вожњу, били су заједно у друштву. Неких 15 минута пре отпочивања вожње и он и Појић су попили по два виски ја од по 0,3 дл у неком локалу на Савском кеју у 6лизини Капетаније. У том локалу седели су укупно око 2 сата, али та два висквја је било све од алкохолних пића које је Појић попио за то време. У овој саобраћајној незгоди он није задобио никакве повреде. Не може да определи да ли се непосредно пре незгоде исоред њиховиг возила кретало било које возило, па и зелено возило. али је сигуран да је видео пешака који је са разделног острва искорачио на коловоз н то у тренутку када је оптужени почео да престројава возило из леве у средњу саобраћајну траку: Може да прецизира да је то возило које се кретало левом саобраћајном траком у њихово возило ударило када је Појић готово довршио престројавање, односно до контакта је дошло у средњој саобраћајној траци када се њихово возило налазило нешто

искошено у односу па осу коловоза. Када се услед судара активирао бочни ербг при вратима сувозача, тај ербег му је заклонио прегледност у односу на десну страну коловоза, па закључује да због тога није могао да уочи шта се десило са возилом Цитроен након контакта. Осим контакта са тим возилом Цитроен Ц4 њихово возило није остварило контакт са било којим другим возилом. Не може са сигурношћу да опише саобраћајну ситуацију и присуство и других возила непосредно пре саобраћајне незгоде осим онога што је већ објаснио, дозвољава могућност да се у неком делу Радничке улице испред њиховог возила кретало неко друго возило. У сваком случају уопште не може да каже да је било возила, али ту ситуацију не може да опише као неку саобраћајну гужву. Није сигуран да ли је па задњем седишту њиховог возила било 3 можда је било и четири девојке. Не може да се сети ко је први — да ли је оптужени Појић или он дошао у овај локал у близини Капетаније.

Затим је навео да оптуженог познаје, знају се из града неких 5-6 година и њихов однос је другарски. Критичне вечери су се npe уласка у возило нашли ita Kejy kog старе Капетаније и сели су у неки локал чијег имена не може да се сети. Ту су попилн по два виски ја 0,3 децилитра н колико се сећа мисли да су уз виски пили и воду. Сигуран је да што се тиче алкохола попили само по 2 внскија. Не може тачно да се изјасни колико је времена прошло од како су сели у локал и кренули његовим аутомобилом, свакако више од сат времена. Што се тиче тог пеmака кога је навео да је видео, колико је он видео пешак је закорачио у коловозну трапу. Обзиром да се све брзо издешавало није видео шта је касније 5ило са тим пешаком нити је обратио пажњу на то и не може да се изјасни да ли се вратио уназад или је наставио кретање. Не може да се изјасни колико је времена прошло оа момента када је уочио тог пешака до момента када је оптужени реаговао. Активирали су се бочни ербегови. Саобраћај се одвијао у континуитету па није посебно приметио неко возило које би му скренуло пажњу лево или у средњој саобраћајној траци испред. Што се тиче његових навода да се пре контакта кретали брзином 70 км/час, то је његова слободна процена као возача. Није гледао у брзинометар. Исти аутомобил је раније возио. До првог контакта је доиило у задњен деспом делу возила, занели су се удесно и после тога је дошло до не зна тачно — једног или више контакта, али у цваком случаја ударца у место сувозача где је он седео од чега су се - претпоставља, отворили ербегови. Не може тачно да се сети његове конверзације после удеса, јер су били узрујани, дошли су

до заклучка да је најболе да у овој ситуације позову родитеље. Не може да се сети да ли су разговарали о томе да се врате на место догађаја. Не може да се сети, мисли да је у колима док су се возили није било коментара о појави пешака пре контакта. Када су изашли из возила, мисли да су то поменули оптужени и он, за девојке не зна. Осим овог пешака као што је већ рекао сигуран је да као што је казао није било никакве саобраћајне ситуације испред њих. Положио је возачки испит эа Б категорију са 18 година. Након свега што се десило и након заустављања возила он није видео тог пешака. Претпоставља да би свако нормалан у тој ситуације отишао — напустио место. Претпоставља да би тај пешак напустио лице места због кривице.

Читањем обдукционог записника Института за судску медицину С бр. 1015/2009 од 02.11.2009. године утврђено је да је смрт Ивана Каранфиловић насилна и да је наступила услед поремећаја дисања због притнска на грудни кош и трбух, вншеструхиг прелома костију грудног коша, расцепв и нагњечења плућа и слественог излив крви н продора ваздуха у грудну дупљу. Притисак на грудни кош и тбух, прелома костију, расцепи органа, као и све друге описане спољање и унутрашње повреде, нанесене су дејством тупине механичког оруђа.

Читањем извештаја о хемијско-токсиколошкој анализа Инстнтуга за судску медицину од 30.11.2009. године утвђено је да у крви Ивана Каранфиловнћ није детектовано присуство етил алкохола. Није детектовано ни присуство лекова и дрога са листе која је достављена суду.

Вештачењем преко вештака медицннске струке др Милоша Јапчића утврђено је да је оштећени Иван Каранфиловић критичног дана задобио повреде у виду нагњечине са дифузним крвним подливом у пределу лица, велики крвни подлив у пределу предње стране врата и герне трећине предног зида грудног коша, огљуготине у пределу десне половине лица, крвног подлива са огљуготином у прделу десне шаке, крвни подлив у пределу спољашне стране левог рамена, крвни подлив у пределу доње трећине леве

надлактице и лакта, неправилне тракасте крвне подливе у пределу дољне трећине предњег зида грудног коша и десног бочног трубушног зида, неправилне тракасте крвне подливе у пределу леђа, огуљотине у појасном пределу тела са десне стране, крвни подлив у пределу десног задичог предела тела огуљотину у пределу задње трећине десне бедрене коске, огљотине у пределу оба колена. а које повреде се квалификују као лака телесна повреда (појединачно и збирно), да је затим задобио повреде у виду расцепа јетре у срдишњем делу горње стране десног режњаа са локалним крвним подливом и у виду вишеструког неправилног прелома леве лопатичне кости које повреде се појединачно и збирно квалнфикују као тешка телесна повреде, те је задобио повреде у виду потпуне расставе кичменог стуба између 4 и 5 грудног пршлена са раскидои зглобних веза и потпуним расцепом кичмене мождине, потпуни попречени и кои серијски прелом од 3 до 8 ребра са десне стране и потпуни попречин серијски прелом ребара од 3 до 7 ребра са леве стране са раскидом поребрице и поплућнице, нагњачења оба плућна крила, расцепа десног плућног крила и следственим крварењем са продором ваздуха унутар грудне дупље, у виду потнуног попречног неправнлног прелома грудне кости у пределу припоја другог пара ребара са дислокацијом коштаних уломака према грудној дупљи, слественим нагнечењем срчаног мешића и потпуним неправилним расцепом задњег зида леве срчане преткоморе и срчане кесе, а у судскомедицннском смислу те телесне повреде квалификоване су као тешка телесна повреда опасна по живот па све укупно посматрано дејство остварене трауматске силе, она је критичном приликом код оштећеног — покојног Ивана Каранфиловић довела до настанка једне јединствене тешке телесне повреде квалификоване смрћу. Смртни исход код оштећеног — покојног Ивана Каранфиловић је у дирекној узрочно последичној веза са задобијеним телесним повредама у предметној саобраћајној незгоди, а као директна последица иреверзибилних оштећења срчаног мишића, плућног тракта и кичмене мождине.

Читањем два налаза Војно медицинске академије од 31.10.2009. године утврђено је да је у узорку крви која је од оптуженог Миомира Појића узета 31.10.2009, године у 04,55 пасовп утврђено 0,65 промила етанола, а да је у његовој крви која је узета истога дана у 06,00 часова утврђено постојање 0,46 промила етанола.

Вештачењем преко вештака психијатра др Александра Милошевић утврђено је да ако се узме у обзир време саобраћајне несреће (0,55 часова) и време мереље алкохолемије (први пут у 04,55 часова) произилази да је алкохолемија рађена после четири сата (0,65 промнла). Како је после сат времена (у 06,00 часова) алкохолемија износила 0,46 промила, произилази да је алкохолемија у време извршење кривичног дела износила 1,4 промила, што одговара стаднјуму лахог пијанства. У таквом стању под наведеним околностима способност оптуженог да схвати значај свог дела била је сманења али не битно.

На главном претресу одржаном дана 21.12.2012. године вештак др Александар Милошевић је навео да је на основу исказа сведока, од момента конзунирања алкохола па до критичне ситуације прошло више од сат времена, што говори да је комплетна количнна алкохола апсорбована и да је алкохолемија достигла максимум. Пошто је алкохолемија рађена четири сата после критнчог догађаја, а након тога за сат времена где је за сат времена метаболисано око 0,19 промила произлази да је за четири сата раније алкохолемија износила између 1,3 н 1,4 промила, што одгоовара стадијуму лакок пијанства. У таквом стању под наведеним околностима способност оптуженог да схвати значај свога дела, као и могућност да упрвља својим поступцима је била смањена, али не битно. Критичном приликом оптужени није био способап да безбедно управља моторним возилом. После уношења алкохола у крв долази до метаболисатъа алкохола у јетру који се разграљује. Не меіъа се проиенат разградіье односно метаболисање алкохола. Просечне вредности метаболисања су од 0,1 до 0,2 промила на сат времена Проценат разградње је стабилан током целог времена елимнације и не постоји значајна разлика у брзинн и количини процента између самог почетка и окончања елиминације.

Саслушан на главном претресу 21.03.2013. године вештак психијатар др Александар Милоиіевић је навео да то што је у писаном налазу заведено да је алкохолемија износила 1,4 промила, а на главном претресу од 21.12.0212. године је навео да је алкохолемија износила између 1,3 и 1,4 промила, појаснио је да ако има у виду време саобраћајне незгоде, време ваћања крви први пут, време ваћење крви други пут и метаболисање алкохола од 0,19 промила за сат времена, тачна алкохолемија оптуженог у време извршења кривичног дела је била 1,41 промили, што ни на који начин не утиче на квлификацију степена пијанства јер се од 0,5 до

1.5 промила сматра стадијумом лаког пијанства. Ресорпција траје један сат од уношења алкохола у организам и алкохолемија се повећава за време ресорпције. а пре критичног догђаја јер је ресорпција алкохола била завршена. Налаз је донет под претпоставком да је комплетна ресорпција била завршена. Просечан фактор елиминација алкохола из организма за сат времена је од 0,1 до 0,2, али у конкретном случају фактор елиминације је 0,19 промила за сат времена јер је у конкретном случају 2 пута вађена крв и то је поуздано утврђено. Елиминација је равномерна у принципу за сат времена, а која је веч прецизно утврђена у овом случају. Он за другачије тумачење не зна. Када је рекао да су налаз дали под претпоставком да је ресорпција била завршена, то значи да је протекло више од сат времена од престанка конзумације алкохола од критичног догађаја, тј. да је наступила фаза елиминације, односно метаболисање. По параметрима којима је он располагао из списа предмета закључио је да оптужени пре критичног догађаја, како је он сам навео, није попио два вискија од по 0,6 децилитра, већ већу количину алкохола од тога, без обзира када је конзумирао алкохол 2 висакија од 0,5 децилитра дају максималну алкохолемију од 0,6 промила, а то значи максимална је када је завршена ресорпција, а после тога почиње фаза елиминације алкохола.

Читањем записника о увиђају дежурног истражног судије од 31.10.2009.године, скице лица места, увидом у фотодокуметацију, као и вештачењем преко вештака саобраћајно техничке струке — Института Кирило Савић, утврђено је да се предметна саобраћајна незгода догодила 31.10.2009. године око 00,55 h у Београду на коловозу Радничке улице, код кућног броја 3-5 (складиште старе шећеране). На месту незгоде коловоз Радничке улице протеже се у виду благе кривине удесно (гледано ка новом обреновачком путу) и разделним острвом подељен је на две коловозне траке. Коловозна трака за смер ка новом вбреновачком путу је ширине 9,4 метра и подљена је на три дела (две траке су проточне саобраћајне траке ширине по 3,2 метра, док је крања десна трака такозвана жута трака ширине 3 метра. Коловозни застор изграђен је од асфалта који је у време настанка саобраћајне незгоде у добром стању и сув. Гледано ка новом обреновачком путу, са десне стране коловоза је травната површина и тротоар. С обзиром на време када се незгода догодила видљивост је била ноћна, а у записнику о увиђају је наведено да у зони настанка незгоде постоји улично осветљење. Није констатовано постојање саобраћајвог знака о ограничењу брзине кретања, па с обзиром на категорију

саобраћајнице, важило је опште ограничење брзине на 60 км/h. У овој саобраћајној незгоде учествовали су путничко возило марке БМВ 530 Д (у даљем тексту БМВ рег.ознаке БГ 768-715) којим је управљао Миомир Појић и путничко возило марке Цитроен Ц4 (Цитроеіт рег.ознаке БГ 819-439) којим је управљао Иван Каранфиловић. Брзина кретања возила марке Цитроен у тренутку контакта са БМВ-ом као и у тренутцима који су током тог контакта непосредно претходили износила је око 95 км/час (26,4 м/с). Брзина којом се кретало возило марке БМВ у тренутку контакта са Цитроеном као и у тренутцима који су том контакту непосредно претходили није могуће утврдити аналитичким путем, обзиром да не постоје одтварајући материјлни показатељи. На основу локације оштећења на возилу БМВ и Цитроену и начина на који је остварен њихов контакт, вештаци су проценили да је брзина БМВ-а у тренутку контакта била већа од брзине Цитроена за о'ко 10 км/час, што значи да је брзина возила марке БМВ у тренутку контакта износила око 105 км/час (29,2 м/с). Први контакт је остварен између предњег левог угла возила марке Цитроен и десне бочне стране БМВ-а у пределу предњих десних врата, а затим и дуж десне бочне стране све до задњег десног блатобрана. У тренутку контакта уздужна оса Цитроена је била приближно паралелна са осом коловоза Раднничке улице, док је БМВ био укошен у своју десну страну тако да су уздужне осе возила међусобно заклапале угао од око 6 степени. На основу упоредне анализе показатља вештаци су утврдили да је контакт остварен на средњој саобраћајној траци Радничке улице на око 5,6 метара улево од десне ивице коловоза и на око 20 до 22 метра испред почетка трага кочења (на скици места незгоде обележен бројем 4), а све гледано ка Новом обреновачком путу. Растојање између предњег дела БМВ-а и предњег дела возила марке Цитриен у тренутку када је возач БМВ-а преузео скретање удесно износило је око 1,2 метра. При брзини БМВ-а од 105 км/час и на сувом коловозном застору укупан зауставни пут износио би 90 метара, док би укупно време за заустављање било 5,2 секунде. За услов да се БМВ кретао дозвољеном брзином од 60 км/час укупан зауставни пут би износио 37 метара, док би укупно време за заустављање било 3,4 секунда. При брзини Цитроена од 95 км/час и на сувом коловозном застору укупан зауставни пут би износио 76 метара, док би укупно време за заустављањем било 4,8 секунди. Мишљење вештака је да је контакт између БМВ-а и Цитроена остварен приликом скретања возила марке БМВ удесно, у саобраћајну траку којом се кретао Цитроен. Разлог због кога је возач БМВ-а предузео

маневар скретања удесно није могуће на поуздан начин угврдити саобраћајно-техничким вештачењем, а на те околности учесници и сведоци ова саобраћајне незгоде су се различито изјаснили. На наведеној удаљености возач БМВ-а није био у могућности да се заустави возилом до путање којом се кретао пешак при брзини БМВ-а од 105 км/час ни при дозвољеној брзини од 60 км/час, а претходно треба навести на основу исказа возачта БМБ-а и сведока Немање Костић који је седео на место сувозаћа произлази да је до скретање БМВ-а удесно дошло због неибегавања контакта са пешаком који је са разделног острва нагло искорачио на коловоз у тренутку када се БМВ налазило на удаљености од око 15 - 20 метара. С обзиром на то реаговање возача БМВ-а скретањем возила удесно не би се могло сматрати не одговарајућим јер је возач предузео такав маневар у циљу избегавање покретне препреке која му је долазила са леве стране. То би значило да је до скретња БМВ-а удесно контакт са Цитроеном и ударац Цитроена у стабло дрвета и стуб електричног осветљења дошло као последица започетог кретања пешака преко коловоза на месту где није постојао обележени пешачки прелаз и испред и у непосредној близини БМВ-а. Сходно томе, у таквим околностима, код пешака би постојао пропуст узрочно везан за стварање опасности и настанак ове саобраћајне незгоде.

На основу нсказа сведока Машана Алексиша н Верице Алексић који су се у тренутцима који су претходили предметној саобраћајној незгоде налазили у возилу марке Пежо 607, произлазили да непосредно пре незгоде нису видели пешака који је прелазио коловоз са разделног острва. Описујући саобраћјну ситуацију која је претходила незгоди ови сведоци су навели да су се возилом кретали унутар средње саобраћајне траке (иза Цнтроена) и да је у једном тренугку поред њих левом саобраћајном траком прошао БМВ који је нагло скренуо удесно испред Цитроена, због „зеленог возила“ које се такође кретао левом саобраћајном траком.

У таквим околностима возач БМВ-а није правилно сагледао саобраћајну ситуацију па је због избегавања контакта са зеленим возилом нагло скренуло удесно из леве у средњу саобраћајну траку, испред и у непосредној близини Цитроена. Скретањем на такав начин БМВ-а на путњи Цитроена је створио блиску, изненадну у неочекивану покретну

препреку па сцодно томе код, возача БМВ –а у ТАКВИМ околностима постоји пропуст узрочно везан за стварања опасности н настанак ове саобраћајне незгоде. Цитроен се кретао унутар средње саобраћајне траке, па таквим кретањем ни на који начин није утицао на кретање БМВ-а и његово скретање испред и у непосредној близини Цитроен. Сходно томе код возача Цнтроена нема пропуста који би се могли довести у узрочну везу са настанком предметне саобраћајне незгоде.

Саслушан на главном претресу дана 21.12.2012. године вештак Института Кирило Савић, Милан Дедовић је навео да су налаз и мишљење пре свега засновани на констатованим матернјалним траговима и доказима које су имали у списима предмета. Ту се пре свега мисли на констатоване материјалне трагове у зони настанка незгоде, настала оштећења на оба возила, као и локацију тих оштећења н позицију где се зауставило возило Цитроен након незгоде. На основу свих тих показатеља су утврдили место на коловозу где је остварен контакт између возила, као и њихов међусобни положај и закоченост у тренутку контакта. По његвом мишљењу постојање 6 особа у возилу није утицало на стабилност кретања. Под тим подразумева и управљивост возила. У налазу на страни 5 тачка 3 и 1 брзина возила на основу којих показатеља су аналитичким путем утврдили брзину Цитроена. При томе су навели да брзину којом се кретао БМВ није могуће израчунати на такав начин с обзиром да пре свега није било познато место где се БМВ зауставило након незгоде. Из тог разлога, на основу начина на који је остварен контакт и позиције где се Цитроен зауставио након незгоде проценили су да је брзина БМВ-а била за око 10 км/час већа од брзнне Цитроена. Свакако би било од утицаја на тежину последица кретање већом брзином једног и другог возила, значи н возила БМВ и вози па Цитроен.

Читањем налаза вештака за машинску област мр Павла Галић је утврђено да вештак није у могућности да да мишљење о стању исправности за безбедно учешће у саобраћају возила марке Цитроен, а да је возило марке БМВ пре незгоде било исправно за беэбедно учешће у саобраћају, па обзиром на настала оштећења, а имајући у увиду природу и величину истих, налази да је ударна сила деловала по десној бочној страни возила марке БМВ.

Налазе свнх вештака којн су напред наведени суд је прнхватио као објективне, јасне н довљно образложене, дате у складу са правилпма струке.

Суд је у битном прихватио исказе сведока оштећеног Драгана Каранфнловића сведока Ненада Алексић, Машана Алексић и Верице Алексић као истините, јер су јасни, логични, уверљиви, међусобно сагласни и допуњујући, а потврђени су и писмено изведеним доказима, осим исказа сведока Ненада Алексић и Машана Алексић у делу где у определили брзину кретања свог возила и брзину кретања возила марке Цитроен јер су у том делу у супротности са налазом вештака саобраћајне струке, а исказ сведока Ненада Алексић који је на питање браниоца рекао „да је можда и било пешака“, суд је утврдио да је овај сведок напред наведено изрекао иронично и у пренешеном значењу што је суд на инсистирање одбране и увео у записник, а сведок је категорично потврдио да никаквог пешака критичном приликом није било. Не стоје наводи одбране да су ови сведоци пристрасни јер је Њихови син друг са настраданим Каранфиловићем обзиром да сведок Ненад Алексић никада ноје упознао оштећеног Драгана Каравфилович, пред судом су деловали убедљиво, а сведок Алексић је своје наводе кагегорично потврдио и приликом суочења са оптуженим.

Исказе сведока Марије Максић, Бојане Трибановић, Јелене Вукосављевић и Иване Видаковић у делу где наводе да су критичном приликом били у возилу БМВ којим је управљао оптужени, да је са њима био и Немања Костић, у делу где сведок Ивана Видаковић наводи да су се кретали левом саобраћајном траком, где сведок Бојана Трибановнч и сведок Ивана Видаковић наводе да је оптужени возилом скренуо удесно, с тим што сведок Бојана Трибановић наводи да је то било нагло, у делу где ови сведоци наводе да су се зауставили после извесног дела пута након што је дошло до удара, да су погледали возило оптуженог и одвезли се до сплава „.Хуа-Хуа“, а да су оптужени и Немања Костић негде отишли, суд је прихватио као истините јер су међусобно сагласни, логично и у том делу им не противречи ни један други доказ. У осталом делу суд овим сведоцима није поверовао јер су неуверљиве. а појединa њихова образложења су потпуно нелогична. Тако сведок Бојана Трибановиж сазнаје да је дошло до саобраћајне незгоде тек када се враћала кући, сведок Марија Максић преко телевизије сазнаје да је то била саобраћајна незгода, сведок Ивана Видаковић за саобраћајну незгоду сазнаје тек када се враћа кући, а при том је возило оштећеног критичном приликом било потпуно избачено са коловоза, возило оштећеног удара у дрво, удара у електрнчни стуб, у іьиховом возилу су се отворили ербегови, они излазе да виде шта је са возилом оптуженог, а не знају да је

дошло до саобраћајне незгоде. Такође су нелогичне кад наводе да у возилу нико није коментарисао шта се критнчном приликом догодило, а оне, иако су се договориле са оптуженим и сведоком Костићем да иду на сплав „Хуа- Хуа“, тамо одлазе саме, а не знају где одлазе оптужени и сведок Костић, ништа их не питају; а оптужени их до тог сплава вози.

Исказ сведока Немање Костић суд је у битном прихватио као истинит јер је у сагласности са осталим изведеним доказима, осим у делу где наводи да се са леве стране пре саобраћајне незгоде појавио пешак који је закорачио на коловоз и да је због тога оптужени возилом скренуо удесно, јер је у том делу у супротности са исказима сведока Ненада, Машана н Вернце Алексић, а и нелогично је да остали сапутници из возила оптуженог, у коме је био овај сведок, не виде никаквог пешака, а на другој страни, сведок Костић се не сећа ни како је пешак био обучен, ни како се пешак кретао, али закључује да је због тог пешака оптуженим возилом скренуо удесно, на како је у том делу сведок Костић и неуверљив, то га је суд у наведеном делу и оценио као срачунат на помоћ оптуженом у овом поступку, тим пре што је друг са оптуженим.

Одбрану оптуженог суд је оценио као веродостојну јер је сагласна са изведеним доказима које суд прихвата, осим у делу где наводи да је критичном приликом возио 80 км/час јер је у том делу у супротности са налазом вештака саобраћајно-техничке струке, затим у делу где наводи да је возилом скренуо улево јер му је са леве стране на коловозу искорачио пешак јер је у том делу у супротности са исказима сведока Ненада, Машана и Верице Алексић, а и сапутнице из његовог возила наводе да пешака оне нису виделе. као и у делу где наводу да није знао да је дошло до саобраћајне незгоде јер, кад возило марке Цитроен због ударца потпуно излеће са коловоза, кад се преврће и удара у дрво и у електрични стуб, нелогично је да оптужени не зна да је дошло до саобраћајне незгоде, а при том се у његовом возилу отварају ербегови, тим пре што је сведок Немања Костић видео да је дошло до контакта између возила оптуженог и другог возила, а на другој страни, поставља се питање ако се ништа није догодило, због чега је оптужени позивао своје родитеље.

Како је суд утврдио да се саобраћајна незгода догодила онако како описују сведоци Ненад Алексић, Машан Алексић и Вернца Алексић, то је суд прихватио налаз вештака саобраћајне струке у делу где је наведено да у таквим околностима возач БМВ-а - оптужени није правилно сагледао саобраћајну ситуацију, па је због избегавања контакта са зеленим возилом нигло скренуо удесно из леве у средњу саобраћану траку, испред и непосредној близини Цитроена. Скретањем на такав начин БМВ-а на путањи Цитроена је створио блиску, изненадну и неочекивану покретну препреку, на сходно томе, код возача БМВ-а у таквим околностима постоји пропуст узрочно везан за стварање опасности и настанак ове саобраћајне незгоде. Цитроен се кретао унутар средње саобраћајне траке, па таквим кретањем ни на који начин није утицао на кретање БМВ-а и његово скретање испред и у непосредној близини Цитроена. Сходно томе код возача Цитроена нема пропуста који би се могли довести у узрочну везу са настанком предметне саобраћајне незгоде.

Читањем пресуде Првог основног суда у Београду К.бр. 4859/10 од 29.05.2012.године, која је потврђена пресудом Апелацноног суда у Београду Кж.бр.6321/12 од 21.01.2013. године, утврђено је да је оптужени Миомир Појић том пресудом оглашен кривим због кривичног дела ометања овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавање јавног реда и мира из члана 23 став 2 у вези става 1 Закона о јавном реду и миру, те да му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 8 (осам) месеци и одређен рок проверавања у трајању од 1 (једне) године.

Чланом 38 ст. I Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима је прописано да возач који намерава да на путу изврши неку радњу возилом (померање возила удесно и улево, мењање саобраћајне траке, претицање, обилажење, заустављање, скретање удесно или улево, полукружно окретање, вожња уназад и сл.) сме да отпочне такву радњу само ако се претходио уверио да то може да учини без опасности за друге учеснике у саобраћају или имовину, водећи при том рачуна о положају возила и о правцу и брзини кретања.

Чланом 164 ст. 1 истог закона је, између осталог, прописано да возач не сме да управља возилом у саобраћају на путу ни да почне да управља возилом ако је под дејством

алкохола, а сматраће се да је под дејством алкохола лице за које се анализом крви, или крви и вина, или другом методом мерења количине алкохола у организму утврди да садржина алкохола у крви износи више од 0,5 г/кг.

У конкретном случају оптужени очигледио није испоштовао напред наведене законске одредбе јер је наглим скретањем возилом удесно отпочео мењање саобраћајне траке, а да се претходно није уверио да то може учинити без опасности за друге учеснике у саобраћају, а сам оптужени наводи да, пошто се све дешавало јако брзо, није погледао у десни ретровизор, а све то у тренуцима када је предњи крај возила оптуженог био удаљен од предњег краја возила марке Цитроен само око 1,2 м и када у таквнм околностима, а при брзини од око 105 км/h очигледно такву радњу није могао да учини без опагности за друге учеснике у саообраћају, управљао је возилом под дејством алкохола чија је количина у крви оптуженог износила 1,4 промила, па је због таквих радњи оптуженог дошло до контакта између његовог возила и возила којим је управљао сада пок. Иван Каранфиловић, због чега је Иван Каранфиловић задобио бројне повреде које су ближе описане у изреци пресуде, те је као директна последица иреверзибилних оштећења срчаног мишића, плућног тракта и кичмене мождине наступила смрт Ивана Каранфиловић.

Према томе, на основу казивања сведока чије исказе је суд прихватио и у делу у коме их је суд прихватио, налаза вештака, писмено изведених доказа, делимично и на основу одбране оптуженог, непобитно утврђено да је оптужени извршио радње ближе описане у изреци пресуде.

Квалификујући такве радње оптуженог суд је закључио да се у њима стичу сва битна обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 2 у вези члана 289 став 1 Кривнчног законика, јер је оптужени дана 31.10.2009. године у 00,55 часова у Београду као учесник у саобраћају на путевима управљао возилом марке БМВ 530 Д, рег број БГ 768-715, не придржавајући се саобраћајних прописа из члана 38 став 1 и члана 164 став 1 Закона о основама безбедности саобраћаја на путевима и тиме тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност живот људи, свестан да услед

овакве вожње може доћи до саобраћајне незгоде и повређивања другог, на шта је пристао, али олако држао да до тежих последица неће доћи, на тај начин што је управљао путничким возилом под дејством алкохола у крви у количини од 1,4 просила, крећући се левом саобраћајном траком улице Радничке из правца улице Булевара Војводе Мишића у правцу улице Нови обреновачки пут брзином од око 105 км/час, да би у висни кућног броја 3, наглим скретањем удесно отпочео мењање саобраћајне траке, а да се претходно није уверио да то може учинити без опасности за друге учеснике у саобраћају и то у тренутку када се у средњој саобраћајној траци налазило возило марке Цитроен Ц4, рег бр. БГ 819-459 које се кретало у истом правцу, а чији се предњи крај налазио на удаљености од само око 1,2 метра од предњег краја возила марке БМВ, те је ушао у средњу саобраћајну траку и десном бочном страном свог возила ударио у предњи леви угао возила марке Цитроен којим је управљао Иван Каранфиловић, услед чега је возило марке Цитроен излетело у десну страну ван коловоза предњим десним углом ударило у стабло, а затим левом бочном страном у стуб електричне расвете којом приликом је јединствену тешку телесну повреду опасну по живот у виду свих повреда које су ближе означене у изреци пресуде, те је као директна последица иреверзибилних оштећења срчаног мишића, плућног тракта и кичмене мождине наступила смрт оштећеног Каранфиловића, при чему је оптужени у односу на основну последицу угрожавања јавног саобраћаја поступио са евентуалним умишљајем јер је био свестан да таквом вожњом може довести у опасност живот људи, па је на то и пристао, с тим што су његове способности да схвати значај свога дела и могућности да управља својим поступцима биле смањене, али не битно, био је свестан противправности свога дела, а у односу на тежу последицу, на смртну последнцу код, оштећеног Ивана Каранфиловића је поступао из нехата јер је олако држао да до тежих последица неће доћи.

Како није било околности које би искључивеле кривицу оптуженог, суд га је за извршено кривичним дело огласио кривим. Полазећи од опште сврхе изрицања кривичних санкција из члана 4 КЗ и сврхе и кажњава из члана 42 КЗ, суд је одлучујући о врсти и висини казне ценио све околности предвиђене чланом 54 КЗ које утичу да казна буде мања или већа. На страни оптуженог суд је од олакшавајућих околности утврдио и ценио околност да је породичан човек и отац једног малолетног детета, док је његову ранију

осуђиваност ценио као отежавајућу, али у блажем виду због неистоврсности кривичног дела.

Имајући у виду напред наведене околности, затим околности под којима је оптужени извршио кривично дело, друштвену опасност оптуженога као учиниоца, друштвену опасност извршеног кривичног дела и насталу последицу, да је у овој саобраћајној незгоди живот изгубио један млад човек чијег доприноса нема за настанак саобраћајне незгоде, а посебно ценећи личност оптуженог као учиниоца, његово понашање гіосле извршеног кривичног дела - да је после саобраћајне несреће напустио лице места, позвао своје родитеље знајући да је дошло до саобраћајне незгоде, не обазирући се шта је са лицем у возилу кога је он ударио, а које возило је излетело са коловоза, степен кривице оптуженог и све друге околности под којима је кривично дело извршио, да је возио брзином од око 105 км/h на делу пута где је дозвољено 60 км/ h, да је возилом скренуо удесно кад се предњи крај његовог возила налазио на удаљености од само око 1,2 м од предњег краја возила Цитроен, а све то под дејством алкохола, што не двосмислено доказује да се радило о једној изузетно бахатој вожњи оптуженог, што је за последицу имало наступање смрти код сада покојног Ивана Каранфиловић, ценећи и бројност повреда које је задобио оштећени, суд га је применом члана 45 КЗ осудио на казну затвора у трајању од 4 (четири) године и 6 (шест) месеци, налазећи да је овако одмерена казна неопходна и довољна да се њоме постигне сврха кажњавања.

Применом члана 297 став 5 КЗ у вези члана 86 КЗ, суд је оптуженом изрекао меру безбедности забрана управљања мотирним возилом Б категорије у трајању од 1 (једне) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, јер је изрицање ове мере безбедности по закону обавезно, а и с тога што је нашао да је опасно да оптужени за напред наведено време управља моторним возилом Б категорије.

На основу члана 193 ЗКП-а донета је одлука о паушалном износу при чему је суд имао у виду дужину трајања кривичног поступка, његову сложеност и имовинске прилике оптуженог.

На основу члана 196 ЗКП-а донета је одлука о трошковима кривичног поступка па је оптужени обавезан да плати суду на име трошкова кривичног поступка износ од 121.800,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде,а који трошкови се односе на вештачења преко вештака медицинске струке, преко вештака саобраћајно-техничке струке и преко вештака психијатра.

На основу члана 206 ЗКП-а оштећени Драган Каранфиловић је упућен да имовинско правни захтев остварује у парничном поступку јер подаци кривичног поступка не пружају поуздан основ ни за потпуно, ни за делимично одлучивање о истом.

Чињенично стање у изреци пресуде суд је уподобио изведеним доказима на главном претресу не дирајући при том у идентитет оптужбе и пресуде, а ни правне . квалификације кривичног дела.

Због свега што је напред наведено одлучено је као у изреци пресуде.

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, дана 25.03.2013. године

К.бр. 331/11

Записничар, Председник већа - судија

Драгана Велишић Славица Николић

ПРАВНА ПОУКА

Против ове пресуде дозвољена је жалба која се подноси Апелационом суду у Београду у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка исте, а преко овог суда.[54]

[54] https://www.vk.sud.rs/sr-lat

Заклучок

Кривичната постапка преставува систем од процесни дејствија со точно утврдена форма, начин, рок, редослед и овластен субјект за нивно преземање, преку кои се утврдуваат околносите под кои е сторено кривичното дело, вината и степенот на кривичната одговорност на сторителот, како и определување индивидуализирана кривична санкција. Основната цел на кривичната постапка е на сторителот на кривичното дело да му изрече кривична санкција што е утврдена во Кривичниот законик. Исто така првото начело од кое се поаѓа во водење на една правична постапка е никој невин да не биде осуден, а на сторителот на кривичното дело да му се изрече кривична санкција под условите предвидени во Кривичниот законик и врз основа на законито спроведена постапка. Со извршувањето на кривичното дело се создава материјално-правен однос меѓу државата и сторителот (државата има право и должност да го казни сторителот кој има должност да трпи кривична санкција доколку се утврди неговата одговорност во кривичната постапка). Ваквиот материјално правен однос претпоставува утврдување на одредени факти, а тоа утврдување ќе се врши во кривичната постапка. Но, кривичната постапка е и процесно-правен однос кој се воспоставува меѓу судот, овластениот

обвинител и обвинетиот, а тие ги застапуваат субјектите на тој однос кои преземаат процесни дејствија заради остварување на одредена цел. Секогаш мора да се има предвид дека кривичното процесно право е гранка на кривичното право што ја регулира кривичната постапка во која се разјаснуваат и решаваат кривичните работи сето тоа затоа што постојат разлики во сфаќањата за самата суштина и содржина на ова право и во зависност на тоа се придава поголемо значење на оваа или онаа основна карактеристика. Некои теоретичари го дефинираат кривичното процесно право како гранка на законодавството, бидејќи тоа е правно позитивно право и каде што некои теоретичари придаваат поголемо значење на кривичната постапка, а други на кривичните процесни односи и на крајот, разбирање кое придава значење на двата аспекта.

Други го користат овој термин за да го означат кривично процесното право како наука, при што ова право се набљудува од научен аспект и се врши теоретско обликување на многу поими, институти, институции, принципи и сл. Некои го користат овој термин за да означат законски регулиран тек во кој се разјаснува и решава која било или конкретна кривична материја, а наместо терминот постапка најчесто се користи терминот процес. Поради широчината на концептот на кривично процесно право, а тоа е затоа што, покрај самата постапка, со нормите на овој закон се уредуваат и многу други прашања.

И двата правни системи имаат корени во слични правни традиции, што се одразува во некои основни принципи на кривичната постапка. Република Србија и Република Северна Македонија покажуваат стремеж кон усогласување со европските стандарди и правни практики. И двата системи покажуваат насоченост кон подобрување на своите кривични постапки.

Според анализата која ја направив во трудот може да кажам дека во кривичната постапка на Р.С Македонија и Р.Србија не постојат големи разлики и остапки.Можеме да кажеме дека и двете држави се дел од бивша Југославија па како последица на тоа и двете држави во кривичната постапка влеча корени од бивша Југославија се до донесување на новите закони.Важно е да се каже дека во Р.С Македонија новиот Закон за кривична постапка е донесен во 2010 година, а во Р.Србија новиот закон е донесен во 2011 година. И во двете држави се направени значајни реформи кои некои теоретичари ги сметаат како позитивни, а некои како негативни.Новитето кој што е воведен во новата кривична

постапка е тоа што истражување и изведување на докази паѓа на товар на јавниот обвинител и на странките во постапката. Во стариот закон на Р.С Македонија како и на Р.Србија товарот на докажување изведување и предлагање на докази паѓаше на товар на судот.

Кривичната постапка има четри стадиуми тоа се:

- претходна постапка
- обвинување
- главна расправа со донесување и објавување на пресуда и
- постапка по правни лекови

Претходната постапка престаувува постапка во која се собираат докази за веројатноста на казненето дело и за сторителот на казненото дело за да може да се одлучи дали ќе му се суди или постапката ќе биде запрена. Истражната постапка се надоврзува со предходната постапка кој исто така ја раководи и спроведува јавниот обвинител. Обвинувањето (или обвинителниот акт) е правен акт или документ во кривичната постапка што го формулира обвинителот против одредено лице за извршување на кривично дело. Главната расправа во кривичната постапка претставува етапата на судскиот процес каде што се изнесуваат доказите, се испитуваат сведоци, и страните ја аргументираат својата позиција пред судскиот орган. Пресудата е одлука со која судот одлучува за еден конкретен кривичноправен предмет. Пресуда може да донесе само судот и со овој вид одлука на обвинетиот може да му се изрече кривична санкција. Правните лекови се вид на правни средства со кои странките и другите овластени лица во кривичната постапка ја оспоруваат одлуката на судот за кривична работа за која сметаат дека е неправедна или незаконска, барајќи од судот правен лек за нејзино менување или откажување. Правните лекови (правни лекови, Rechtsmittel, remedia iuris) се процесни дејствија на субјектите во кривичната постапка со кои се оспорува судска одлука со цел нејзино укинување или менување со донесување нова судска одлука.Правниот лек е материјализиран израз на незадоволство од одредена судска одлука во вид на правен лек. Правниот лек ја побива

одлуката на судот, со што се докажува нејзината неправилност или незаконитост и врз основа на тоа се бара преиначување или укинување на таа одлука од непосредно повисокиот надлежен суд.

Користена литература

1. Bejatović S, Krivično procesno pravo, Beograd, 2008.
2. Beljanski S, Medjunarodni pravni standardi o krivičnom postupku, Beograd 2001
3. Beljanski S, Novi zakonik o krivicnom postupku R. Srbije I tuzilacki concept istrage, Zbornik trudovi na Praven Fakultet Justinijan Prvi, Skopje 2007
4. Beljanski V, Delibašić V, Tintor J, Prirucnik za postupanje advokata u krivičnom postupku, Beograd, 2019
5. Brkic S, Predlozi izmen I dopna ZKP vo analiza ZKP u Srbiju: Uskladjenost sa odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima I preporuke Savet Evrope, 2004
6. Бачановиќ О, Виктимолошки аспекти нс мскрдонскиот Крвичен Законик, Македонска ревија за кривично право и криминологија, бр.2 Здружение за кривично право и криминологија на Македонија, Скопје

7. Benko M, Policijski izvidi: de lege lata I de lege ferenda, Aktuelna pitanja kaznenog zakonodavstva, 2007
8. Bejatović S, Opšteprihvaćeni pravni standardi I stanje našeg pozitivnog krivićnoprocesnog zakonodavstva, novo kazneno zakonodastvo- dileme I problem u teoriji I praksi priredio Radovanović, Istitut za kriminološka I sociloška istrazivanja-Beograd/ Viša škola unutašnjih poslova Zemun, Budva, 2006
9. Бужаровска Г, Редифинираната улога на јавниот обвинител во казнената постапка, Зборни трудови на Правниот факултет Јустинијан Први
10. Bejatović S, Nove tendecije u savremenoj nauci krivićnog prava I neka pitanja našeg procesnog krivićnog zakonodastva,Zborik radova, Zlatibor/Beograd 2005
11. Бојкле В, Закон за кривична постапка 2009
12. Витларов Т, Казнено право – општ дел применета програма, авторизирани предавања, Правен факултет „Гоце Делчев" – Штип, 2014
13. Водич за примену Законика о кривичном поступку Републике Србије
14. Grubač M, Krivično procesno pravo (šesto izmenjeno i dopunjeno izdanje), Beograd, 2009.
15. Grubač M, Krivično procesno pravo, Sluzben glasnik, Beograd 2002
16. Dragicevic R, Predlozi izmena I dopuna ZKP, vo Analiza ZKP-a, Savet Evrope 2004
17. Донева Н, Улогата на судот во казнената постапка според одредбите на новиот Закон за кривична постапка на Република Македонија, Скопје 2013
18. Jovanovic Lj, Krivično pravo – opsti deo, Beograd 1969
19. Korač I, Kramarić I, Krivični postupak
20. Калајџиев Г, Правци на развојот на казнената постапка во Репблика Македонија, Скопје 2007
21. Каневчев М. Практикум за кривно право, Скопје 2000
22. Камбовски В. Казнено право општ дел, Скопје 2004
23. Камбовски В. Казнено право општ дел, Скопје 2006
24. Калајџиев Г, Лажетиќ Г, Неделкова Л, Денковска М, Тромбева М, Витларов Т, Јанкуловска П, Кадиев Д, Коментар на законот на кривичната постапка, Сопје 2018
25. Калајџиев Г, Правична постапка, Докторска дисертација, Правен Факултет, Скопје 2004

26. Калајџиев Г, Каква постапка сакаме? Зборник на Правниот факултет Јустинијан Први, Скопје, 2006
27. Камбовски В, Актуелни проблеми на казнената постапка, 2005
28. Камбовски В, Меѓународно казнено право, Скопје, 1998
29. Камбовски В, Кривично право посебен дел, Скопје 1997
30. Кошевалиска О, Скрипта Казнено право – применета програма Правен факултет „Гоце Делчев" – Штип, 2014
31. КРИВИЧНИ ЗАКОНИК "Службени гласник РС", бр. 85 од 6. октобра 2005, 88 од 14. октобра 2005 - исправка, 107 од 2. децембра 2005 - исправка, 72 од 3. септембра 2009, 111 од 29. децембра 2009, 121 од 24. децембра 2012, 104 од 27. новембра 2013, 108 од 10. октобра 2014, 94 од 24. новембра 2016, 35 од 21. маја 2019.
32. КРИВИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО -ПОСЕБНИ ДЕО ТОК КРИВИЧНОГ ПОСТУПКА, д-р. Момчила Грубача , Нови Сад
33. КРИВИЧНО ПРОЦЕСНО ПРАВО, Др Миодраг Мајић, ЈП „Службени гласник", 2016 година
34. Лажетиќ-Бужаровска Г, Калајџиев Г, Мисиски Б, Илиќ Д, Копаративно казнено процесно право, Скопје 2011
35. Лажетиќ-Бужаровска Г, Калајџиев Г, Мисиски Б, Илиќ Д, Казнено процесно право, Скопје 2015
36. Лазин Ѓ, Судска истарга дилеме и проблеме, ново кривично законодаство дилеме и проблеми у теорији и пракси, Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, 2006
37. Марјановиќ Ѓ, Македноско кривично право, Скопје 2003
38. Матовски Н, Новелата на Законот за кривична постапка на Република Македонија од 2004 година, Скопје 2005
39. Матовски Н, Казнено процесно право – посебен дел, Скпоје 2004
40. Матовски Н, Казнено процесно право – општ дел, Скпоје 2003
41. Radanović M, Krivično pravo SFRJ, Beograd 1966
42. Stevanović Č, Đurđić V, Krivično procesno pravo (opšti deo), Niš, 2006.
43. Службен весник на РМ, бр. 150 од 18.11.2010 годин ЗАКОН ЗА КРИВИЧНАТА ПОСТАПКА

44. Schieder A, Rule of law in the Western Balkans a comparison of the developments in Serbia and North Macedonia and the role of the Accession Mechaisam
45. Stanojčić G, Krivični zakonik i Zakonik o krivičnom postupku sa registrima pojmova, Beograd 2019
46. Tahović J, Komentar Krivičnog zakonika, Beograd 1962
47. Trešnjev A, Ilić G, Majić M, Beljanski B, Komentar zakonika o krivičnom postupku
48. Ќимова Ѓ, Базична методологија и научна теорија, Св. Николе 2018
49. Чедомир Стевановиќ, Петар Станојевиќ, Кривично процесно право, Ниш, 2005.
50. Đurđić V,Krivično procesno pravo (posebni deo), Niš, 2006.
51. Škulić M, Osnovne novine u krivičnom procesnom pravu Srbije - novi Zakonik o krivičnom postupku iz 2011. Godine, Beograd 2013
52. ZAKONIK O KRIVIČNOM POSTUPKU, („Sl. glasnik RS“,br. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014, 35/2019, 27/2021 - odluka US i 62/2021 - odluka US)

Електронска литература:

53. http://www.sud.mk/wps/portal/central/sud/!ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfIjo8zizdxNTAwsvA183ANCzQ0cfV0MPEIsvYzczc30wwkpiAJKG-AAjgZA_VGElBTkRhikOyoqAgARg_TJ/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/
54. https://www.pravdiko.mk/
55. https://www.vk.sud.rs/sr-lat
56. https://www.paragraf.rs/propisi/krivicni-zakonik-2019.html
57. https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2011/72/1/reg